

Budsjett-innst. S. nr. 12

(2001-2002)

Innstilling fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2002 vedkommende Utdannings- og forskningsdepartementet, Kultur- og kirkedepartementet, Nærings- og handelsdepartementet, Fiskeridepartementet og Landbruksdepartementet

St.prp. nr. 1 (2001-2002), St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 2 (2001-2002) og St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 4 (2001-2002)

Til Stortinget

INNLEDNING

Komiteen fremmer i denne innstillingen forslag om bevilgninger på statsbudsjettet for 2002 under de kapitler og poster som er fordelt til komiteen på rammeområde 17.

1. OVERSIKT OVER REGJERINGENS FORSLAG

Nedenfor følger en samlet oversikt over budsjettforslagene innenfor rammeområde 17 fra regjeringen Stoltenberg, jf. St.prp. nr. 1 (2000-2001) med St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 2 (2001-2002), med de endringer som er lagt fram av regjeringen Bondevik II, jf. St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 4 (2001-2002). 90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet.

Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 17

Kap.	Post	Formål:	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 1-2	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 1-4
Utgifter i kroner				
<i>Utdannings- og forskningsdepartementet</i>				
200		Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet (jf. kap. 3200)	157 133 000	0
	1	Driftsutgifter	152 676 000	0
	21	Spesielle driftsutgifter	2 065 000	0
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres	2 392 000	0
200		Utdannings- og forskningsdepartementet (jf. kap. 3200)	0	148 563 000
	1	Driftsutgifter	0	144 241 000
	21	Spesielle driftsutgifter	0	2 065 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres	0	2 257 000
202		Læringscenteret (jf. kap. 3202)	109 015 000	109 015 000
	1	Driftsutgifter	68 151 000	68 151 000
	21	Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 70	7 051 000	7 051 000
	70	Tilskudd til læremidler mv., kan overføres, kan nyttes under post 21	33 813 000	33 813 000

Kap.	Post	Formål:	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 1-2	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 1-4
203		Statens utdanningskontorer (jf. kap. 3203)	106 127 000	106 127 000
	1	Driftsutgifter	104 927 000	104 927 000
	21	Spesielle driftsutgifter	1 200 000	1 200 000
204		Foreldreutvalget for grunnskolen (jf. kap. 3204) .	5 395 000	5 395 000
	1	Driftsutgifter	5 395 000	5 395 000
206		Samisk utdanningsadministrasjon	25 687 000	25 687 000
	50	Tilskudd til Sametinget	25 687 000	25 687 000
210		Tilskudd til trossamfunn m.m. og privateide skole- og kirkebygg	96 359 000	0
	70	Tilskudd til trossamfunn og livssynssamfunn, <i>overslagsbevilgning</i>	94 535 000	0
	76	Tilskudd til råd for tro og livssyn	1 824 000	0
221		Grunnskolen (jf. kap. 3221)	1 899 923 000	1 899 923 000
	1	Driftsutgifter	10 046 000	10 046 000
	60	Tilskudd til virkemiddeltiltak i Nord-Norge, <i>kan overføres</i>	17 982 000	17 982 000
	61	Tilskudd til institusjoner	33 798 000	33 798 000
	62	Tilskudd til Fjellheimen leirskole	3 802 000	3 802 000
	63	Tilskudd til skolefritidsordninger, <i>kan overføres</i>	434 915 000	434 915 000
	65	Tilskudd til opplæring for språklige minoriteter i grunnskolen	727 409 000	727 409 000
	66	Tilskudd til leirskoleopplæring	29 790 000	29 790 000
	67	Tilskudd til kommunale musikk- og kulturskoler, <i>overslagsbevilgning</i>	88 009 000	88 009 000
	69	Kompensasjon for investeringskostnader ved grunn- skolereformen	546 864 000	546 864 000
	70	Tilskudd til utvikling av musikk- og kulturskolene ...	7 308 000	7 308 000
222		Statens grunnskoler og grunnskoleinternat (jf. kap. 3222)	41 767 000	41 767 000
	1	Driftsutgifter	41 767 000	41 767 000
223		Videregående opplæring	214 122 000	110 872 000
	1	Driftsutgifter	6 925 000	6 925 000
	62	Læremidler	103 250 000	0
	65	Tilskudd til opplæring for språklige minoriteter i videregående opplæring	25 244 000	25 244 000
	70	Tilskudd til bedrifter som tar inn lærlinger med spesielle behov	6 700 000	6 700 000
	71	Tilskudd til drift av opplæringsråd	8 039 000	8 039 000
	72	Tilskudd til internasjonale utdanningsprogram	37 400 000	37 400 000
	73	Tilskudd til studieopphold i utlandet	7 044 000	7 044 000
	74	Tilskudd til Røde Kors Nordisk United World College	19 520 000	19 520 000
224		Fellestiltak i grunnskolen og videregående opplæring	323 906 000	335 906 000
	1	Driftsutgifter	98 238 000	110 238 000
	61	Tilskudd til opplæring innenfor kriminalomsorgen ...	94 702 000	94 702 000
	62	Tilskudd til seniortiltak i grunnskolen	43 000 000	43 000 000
	63	Tilskudd til seniortiltak i videregående opplæring	42 000 000	42 000 000
	64	Tilskudd til opplæring i finsk	7 079 000	7 079 000
	68	Det samiske utdanningsområdet, <i>kan overføres</i>	30 938 000	30 938 000
	70	Tilskudd	7 949 000	7 949 000
226		Kvalitetsutvikling i grunnskolen og videregående opplæring	355 268 000	360 268 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	355 268 000	360 268 000

Kap.	Post	Formål:	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 1-2	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 1-4
232		Statlige skoler med opplæring på videregående nivå (jf. kap. 3232)	103 121 000	103 121 000
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 60</i>	99 309 000	99 309 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	3 812 000	3 812 000
240		Private skoler m.v.	1 319 663 000	1 319 663 000
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	1 319 194 000	1 319 194 000
	75	Tilskudd til privatskoleorganisasjoner	469 000	469 000
243		Kompetansesentra for spesialundervisning (jf. kap. 3243)	803 150 000	803 150 000
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under postene 21 og 60</i>	672 940 000	672 940 000
	21	Spesielle driftsutgifter	38 403 000	38 403 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	6 379 000	6 379 000
	60	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, <i>kan overføres</i>	82 600 000	82 600 000
	75	Til disposisjon for departementet	2 828 000	2 828 000
248		Særskilte IKT-tiltak i utdanningen	196 604 000	197 604 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i>	193 709 000	194 709 000
	70	Tilskudd til IKT-tiltak, <i>kan nyttes under post 21</i>	2 895 000	2 895 000
249		Andre tiltak i utdanningen	52 349 000	52 349 000
	21	Spesielle driftsutgifter	16 626 000	16 626 000
	61	Tilskudd til Nordland kunst- og filmskole	2 065 000	2 065 000
	62	Moskvaskolen	1 000 000	1 000 000
	72	Tilskudd til den franske og den tyske skolen i Oslo	5 000 000	5 000 000
	73	Tilskudd til internatdriften ved Krokeide yrkesskole	16 402 000	16 402 000
	75	Særskilt tilskudd til toppidrettsgymnas	11 256 000	11 256 000
253		Folkehøgskoler	408 993 000	408 993 000
	21	Spesielle driftsutgifter	2 390 000	2 390 000
	60	Tilskudd til fylkeskommunale folkehøgskoler, <i>kan nyttes under post 70</i>	42 475 000	42 475 000
	70	Tilskudd til andre folkehøgskoler, <i>kan nyttes under post 60</i>	364 128 000	364 128 000
254		Tilskudd til voksenopplæring (jf. kap. 3254)	903 707 000	903 707 000
	60	Tilskudd til norskopplæring for innvandrere	601 835 000	601 835 000
	62	Tilskudd til grunnskoleopplæring for innvandrere 16-20 år	48 255 000	48 255 000
	70	Tilskudd til studieforbund	210 485 000	210 485 000
	71	Tilskudd til fjernundervisning	28 513 000	28 513 000
	72	Tilskudd til kvinneuniversitetene, Norsk fredssenter og Studiesenteret Finnsnes	5 884 000	5 884 000
	73	Tilskudd til voksenopplæringsorganisasjoner	8 735 000	8 735 000
256		VOX - Voksenopplæringsinstituttet (jf. kap. 3256)	65 260 000	65 260 000
	1	Driftsutgifter	48 906 000	48 906 000
	21	Spesielle driftsutgifter	16 354 000	16 354 000
258		Forskning, utviklingsarbeid og fellestiltak i voksenopplæringen	80 063 000	80 063 000
	21	Spesielle driftsutgifter	80 063 000	80 063 000
259		Kompetanseutviklingsprogrammet	100 718 000	100 718 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	100 718 000	100 718 000
260		Universitetet i Oslo	2 553 165 000	2 554 665 000
	50	Statstilskudd	2 553 165 000	2 554 665 000

Kap.	Post	Formål:	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 1-2	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 1-4
261		Universitetet i Bergen	1 552 737 000	1 552 737 000
	50	Statstilskudd	1 552 737 000	1 552 737 000
262		Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet	2 011 902 000	2 011 902 000
	50	Statstilskudd	2 011 902 000	2 011 902 000
263		Universitetet i Tromsø	865 846 000	867 846 000
	50	Statstilskudd	865 846 000	867 846 000
264		Norges handelshøgskole	184 254 000	184 254 000
	50	Statstilskudd	184 254 000	184 254 000
265		Arkitektthøgskolen i Oslo (jf. kap. 3265)	51 728 000	51 728 000
	1	Driftsutgifter	45 646 000	45 646 000
	21	Spesielle driftsutgifter	4 478 000	4 478 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	1 604 000	1 604 000
268		Norges idrettshøgskole	82 625 000	82 625 000
	50	Statstilskudd	82 625 000	82 625 000
269		Norges musikkhøgskole (jf. kap. 3269)	98 242 000	98 242 000
	1	Driftsutgifter	94 720 000	94 720 000
	21	Spesielle driftsutgifter	1 200 000	1 200 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	2 322 000	2 322 000
270		Studier i utlandet og sosiale formål for elever og studenter	370 887 000	396 887 000
	70	Tilskudd til lengre reiser, <i>overslagsbevilgning</i>	42 028 000	42 028 000
	71	Tilrettelegging av studier i utlandet	7 941 000	7 941 000
	73	Tilskudd til studentbarnehager	73 494 000	73 494 000
	74	Tilskudd til velferdsarbeid	54 971 000	54 971 000
	75	Tilskudd til bygging av studentboliger, <i>kan overføres</i>	192 453 000	218 453 000
273		Statlige kunsthøgskoler (jf. kap. 3273)	198 804 000	198 804 000
	1	Driftsutgifter	161 900 000	161 900 000
	21	Spesielle driftsutgifter	1 407 000	1 407 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	35 497 000	35 497 000
274		Statlige høgskoler (jf. kap. 3274)	6 111 311 000	6 111 811 000
	1	Driftsutgifter	3 972 755 000	3 973 255 000
	21	Spesielle driftsutgifter	192 629 000	192 629 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	133 056 000	133 056 000
	50	Statstilskudd	1 805 542 000	1 805 542 000
	70	Tilskudd	7 329 000	7 329 000
278		Norges landbrukshøgskole	339 471 000	339 471 000
	50	Statstilskudd	339 471 000	339 471 000
279		Norges veterinærhøgskole (jf. kap. 3279)	226 583 000	226 583 000
	1	Driftsutgifter	165 438 000	165 438 000
	21	Spesielle driftsutgifter	59 099 000	59 099 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	2 046 000	2 046 000
281		Fellesutgifter for universiteter og høgskoler (jf. kap. 3281)	695 222 000	695 222 000
	1	Driftsutgifter	342 447 000	342 447 000
	21	Spesielle driftsutgifter	1 731 000	1 731 000
	30	Fellesmidler, <i>kan overføres</i>	25 200 000	25 200 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	7 997 000	7 997 000
	70	Tilskudd til utgivelse av lærebøker	6 938 000	6 938 000

Kap.	Post	Formål:	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 1-2	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 1-4
	71	Tilskudd til Stiftelsen for helsetjenesteforskning ved Sentralsykehuset i Akershus	4 837 000	4 837 000
	72	Stipendmidler for etterutdanning av kunstnere	1 951 000	1 951 000
	73	Tilskudd til internasjonale programmer	58 500 000	58 500 000
	75	Tilskudd til UNIK	12 731 000	12 731 000
	76	Tilskudd til NORDUnet, <i>kan overføres</i>	33 632 000	33 632 000
	77	Tilskudd til Falstadsenteret	2 060 000	2 060 000
	78	Tilskudd til Universitets- og høyskolerådet	6 275 000	6 275 000
	79	Tilskudd til RiT2000, <i>kan overføres</i>	190 923 000	190 923 000
282		Privat høyskoleutdanning	418 021 000	436 021 000
	70	Tilskudd	418 021 000	436 021 000
283		Det norske meteorologiske institutt (jf. kap. 3283)	355 882 000	360 882 000
	1	Driftsutgifter	231 455 000	231 455 000
	21	Spesielle driftsutgifter	65 701 000	65 701 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	9 597 000	14 597 000
	72	Internasjonale samarbeidsprosjekter, <i>kan overføres</i> .	49 129 000	49 129 000
285		Norges forskningsråd	885 613 000	884 413 000
	52	Forskningsformål	705 805 000	704 605 000
	55	Administrasjon	179 808 000	179 808 000
286		Fondet for forskning og nyskaping	350 462 000	350 462 000
	50	Overføring til Norges forskningsråd	350 462 000	350 462 000
287		Forskningsinstitutter og andre tiltak	96 706 000	96 706 000
	21	Spesielle driftsutgifter	5 369 000	5 369 000
	50	NOVA	20 872 000	20 872 000
	52	Norsk Utenrikspolitisk Institutt	14 931 000	14 931 000
	54	Forskningsstiftelser	36 984 000	36 984 000
	71	Tilskudd til andre private institusjoner	16 325 000	16 325 000
	72	Til disposisjon for departementet	2 225 000	2 225 000
288		Internasjonale samarbeidstiltak	130 005 000	130 005 000
	21	Spesielle driftsutgifter	2 105 000	2 105 000
	72	Internasjonale grunnforskningsorganisasjoner	127 900 000	127 900 000
294		Kirkelig administrasjon (jf. kap. 3294)	229 998 000	0
	1	Driftsutgifter	96 396 000	0
	21	Spesielle driftsutgifter	3 239 000	0
	71	Tilskudd til kirkelige formål	126 863 000	0
	73	Tilskudd til virksomheten ved Nidaros domkirke	3 000 000	0
	79	Til disposisjon for departementet, <i>kan overføres</i>	500 000	0
295		Presteskapet (jf. kap. 3295)	532 285 000	0
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 294 post 71</i>	529 857 000	0
	21	Spesielle driftsutgifter	2 428 000	0
297		Nidaros domkirke m.m. (jf. kap. 3297)	31 643 000	0
	1	Driftsutgifter	31 643 000	0

Kultur- og kirkedepartementet

310		Tilskudd til trossamfunn m.m. og privateide skole- og kirkebygg	0	96 359 000
	70	Tilskudd til tros- og livssynsspørsmål, <i>overslagsbevilgning</i>	0	94 535 000
	76	Tilskudd til råd for tro og livssyn	0	1 824 000
340		Kirkelig administrasjon	0	346 038 000
	1	Driftsutgifter	0	99 886 000
	21	Spesielle driftsutgifter	0	3 239 000
	71	Tilskudd til kirkelige formål	0	126 863 000

Kap.	Post	Formål:	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 1-2	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 1-4
	72	Tilskudd til kirkelig virksomhet i kommunene	0	112 300 000
	73	Tilskudd til virksomheten ved Nidaros domkirke	0	3 000 000
	79	Til disposisjon, <i>kan overføres</i>	0	750 000
341		Presteskapet	0	546 285 000
	1	Driftsutgifter	0	543 857 000
	21	Spesielle driftsutgifter	0	2 428 000
342		Nidaros domkirke m.m	0	31 643 000
	1	Driftsutgifter	0	31 643 000
<i>Nærings- og handelsdepartementet</i>				
	920	Norges forskningsråd	939 000 000	799 000 000
	50	Tilskudd	939 000 000	799 000 000
<i>Fiskeridepartementet</i>				
1020		Havforskningsinstituttet (jf. kap. 4020)	317 200 000	310 200 000
	1	Driftsutgifter	195 200 000	188 200 000
	21	Spesielle driftsutgifter	122 000 000	122 000 000
1021		Drift av forskningsfartøylene (jf. kap. 4021)	443 580 000	443 580 000
	1	Driftsutgifter	91 000 000	91 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter	45 580 000	45 580 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	307 000 000	307 000 000
1023		Fiskeri-, havbruks- og transportrettet FoU (jf. kap. 4023)	349 200 000	326 200 000
	1	Driftsutgifter	26 200 000	26 200 000
	21	Spesielle driftsutgifter	8 500 000	8 500 000
	50	Tilskudd Norges forskningsråd, <i>kan overføres</i>	234 500 000	214 500 000
	70	Tilskudd Fiskeriforskning i Tromsø, <i>kan overføres</i> ..	48 000 000	45 000 000
	71	Tilskudd til utviklingstiltak, <i>kan overføres</i>	32 000 000	32 000 000
<i>Landbruksdepartementet</i>				
1137		Forskning og utvikling	281 737 000	281 737 000
	50	Forskningsaktivitet	131 214 000	131 214 000
	51	Basisbevilgninger til forskningsinstitutter m.m	150 523 000	150 523 000
<i>Statsbankene</i>				
2410		Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 5310)	8 427 813 000	8 091 813 000
	1	Driftsutgifter	268 285 000	268 285 000
	50	Avsetning til utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> ..	1 932 000 000	0
	70	Utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i>	2 790 800 000	4 460 800 000
	71	Andre stipend, <i>overslagsbevilgning</i>	914 800 000	914 800 000
	72	Rentestønad, <i>overslagsbevilgning</i>	1 579 400 000	1 505 400 000
	73	Avskrivninger, <i>overslagsbevilgning</i>	474 000 000	474 000 000
	74	Tap på utlån	464 000 000	464 000 000
	75	Særskilte tilretteleggingstiltak for utdanning i utlandet	4 528 000	4 528 000
		Sum utgifter rammeområde 17	36 500 252 000	36 082 272 000
Inntekter i kroner				
<i>Inntekter under departementene</i>				
3200		Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet (jf. kap. 200)	2 500 000	0
	5	Refusjon utdanningsbistand NORAD o.a	2 500 000	0

Kap.	Post	Formål:	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 1-2	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 1-4
3200		Utdannings- og forskningsdepartementet		
		(jf. kap. 200)	0	2 500 000
	5	Refusjon utdanningsbistand NORAD o.a	0	2 500 000
3202		Læringscenteret (jf. kap. 202)	19 503 000	19 503 000
	1	Inntekter ved oppdrag	6 741 000	6 741 000
	2	Salgsinntekter m.v	12 762 000	12 762 000
3203		Statens utdanningskontorer (jf. kap. 203)	11 655 000	11 655 000
	1	Inntekter ved oppdrag	1 200 000	1 200 000
	2	Salgsinntekter m.v	3 688 000	3 688 000
	11	Kursavgifter	6 767 000	6 767 000
3204		Foreldreutvalget for grunnskolen (jf. kap. 204) ...	212 000	212 000
	2	Salgsinntekter m.v	212 000	212 000
3221		Grunnskolen (jf. kap. 221)	46 388 000	46 388 000
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	46 388 000	46 388 000
3222		Statens grunnskoler og grunnskoleinternat		
		(jf. kap. 222)	350 000	350 000
	2	Salgsinntekter m.v	350 000	350 000
3232		Statlige skoler med opplæring på videregående		
		nivå (jf. kap. 232)	5 951 000	5 951 000
	2	Salgsinntekter m.v	5 209 000	5 209 000
	61	Refusjoner fra fylkeskommuner	742 000	742 000
3243		Kompetansesentra for spesialundervisning		
		(jf. kap. 243)	48 505 000	48 505 000
	1	Inntekter ved oppdrag	38 243 000	38 243 000
	2	Salgsinntekter m.v	4 487 000	4 487 000
	11	Kursavgift ved voksenopplæring og etterutdanning .	2 117 000	2 117 000
	60	Betaling fra kommuner og fylkeskommuner	3 658 000	3 658 000
3254		Tilskudd til voksenopplæring (jf. kap. 254)	20 074 000	20 074 000
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	20 074 000	20 074 000
3256		VOX - Voksenopplæringsinstituttet (jf. kap. 256)	18 188 000	18 188 000
	1	Inntekter ved oppdrag	12 531 000	12 531 000
	2	Salgsinntekter m.v	5 657 000	5 657 000
3265		Arkitektthøgskolen i Oslo (jf. kap. 265)	4 671 000	4 671 000
	1	Inntekter ved oppdrag	4 500 000	4 500 000
	2	Salgsinntekter m.v	171 000	171 000
3269		Norges musikkhøgskole (jf. kap. 269)	1 500 000	1 500 000
	1	Inntekter ved oppdrag	1 200 000	1 200 000
	2	Salgsinntekter m.v	300 000	300 000
3273		Statlige kunsthøgskoler (jf. kap. 273)	5 792 000	5 792 000
	1	Inntekter ved oppdrag	1 430 000	1 430 000
	2	Salgsinntekter m.v	4 362 000	4 362 000
3274		Statlige høyskoler (jf. kap. 274)	325 453 000	325 453 000
	1	Inntekter ved oppdrag	198 425 000	198 425 000
	2	Salgsinntekter m.v	127 028 000	127 028 000
3279		Norges veterinærhøgskole (jf. kap. 279)	81 999 000	81 999 000
	1	Inntekter ved oppdrag	59 099 000	59 099 000
	2	Salgsinntekter m.v	21 692 000	21 692 000
	4	Refusjon gebyrstipend	1 208 000	1 208 000
3281		Fellesutgifter for universiteter og høyskoler		
		(jf. kap. 281)	1 285 000	1 285 000
	1	Inntekter ved oppdrag	173 000	173 000
	2	Salgsinntekter m.v	1 112 000	1 112 000
3283		Det norske meteorologiske institutt (jf. kap. 283)	147 214 000	147 214 000
	1	Inntekter ved oppdrag	65 585 000	65 585 000

Kap.	Post	Formål:	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 1-2	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 1-4
	2	Salgsinntekter m.v	11 478 000	11 478 000
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	59 000	59 000
	5	Refusjon for flyværtjenester	70 092 000	70 092 000
3286		Fondet for forskning og nyskaping (jf. kap. 286) ..	525 462 000	525 462 000
	80	Avkastning	525 462 000	525 462 000
3294		Kirkelig administrasjon (jf. kap. 294)	19 300 000	0
	1	Inntekter ved oppdrag	3 239 000	0
	2	Salgsinntekter m.v	1 532 000	0
	4	Refusjoner	2 269 000	0
	54	Overføringer fra Opplysningsvesenets fond	12 260 000	0
3295		Presteskapet (jf. kap. 295)	5 899 000	0
	1	Inntekter ved oppdrag	2 428 000	0
	4	Husleieinnbetalinger m.v	3 471 000	0
3297		Nidaros domkirke m.m. (jf. kap. 297)	8 945 000	0
	2	Salgsinntekter m.v	6 269 000	0
	4	Leieinntekter m.v	2 676 000	0
3340		Kirkelig administrasjon	0	7 040 000
	1	Ymse inntekter	0	1 532 000
	2	Inntekter ved oppdrag	0	3 239 000
	3	Refusjoner	0	2 269 000
3341		Presteskapet	0	5 899 000
	2	Inntekter ved oppdrag	0	2 428 000
	4	Leieinntekter m.m	0	3 471 000
3342		Nidaros domkirke m.m	0	8 945 000
	1	Ymse inntekter	0	6 269 000
	4	Leieinntekter	0	2 676 000
4020		Havforskningsinstituttet (jf. kap. 1020)	122 000 000	132 000 000
	3	Oppdragsinntekter	122 000 000	132 000 000
4021		Drift av forskningsfartøyene (jf. kap. 1021)	45 580 000	45 580 000
	1	Oppdragsinntekter	45 580 000	45 580 000
4023		Fiskeri-, havbruks- og transportrettet FoU (jf. kap. 1023)	8 500 000	8 500 000
	1	Inntekter Ernæringsinstituttet	8 500 000	8 500 000
5310		Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 2410)	139 554 000	139 554 000
	3	Diverse inntekter	54 000	54 000
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	9 500 000	9 500 000
	72	Gebyr	130 000 000	130 000 000

Renter og utbytte mv.

5617		Renter fra Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 2410)	5 451 800 000	5 377 800 000
	80	Renter	5 451 800 000	5 377 800 000
		Sum inntekter rammeområde 17	7 068 280 000	6 992 020 000
		Netto rammeområde 17	29 431 972 000	29 090 252 000

2. STORTINGETS VEDTAK OM NETTO UTGIFTSRAMME

Ved vedtak i Stortinget 28. november 2001 er netto utgiftsramme for rammeområde 17 med budsjettkapitler under det nye Utdannings- og forskningsdepartementet, det nye Kultur- og kirke departementet,

Nærings- og handelsdepartementet, Fiskeridepartementet og Landbruksdepartementet endelig fastsatt til kr 29 229 452 000, jf. Budsjett-innst. S. I (2001-2002). Den vedtatte netto utgiftsrammen ligger 139,2 mill. kroner høyere enn forslaget fra regjeringen Bondevik II.

Utkast til vedtak og mindretallsforslag i den foreliggende innstillingen bygger på den netto utgiftsrammen Stortinget har fastsatt, jf. Stortingets forretningsorden § 19. Stortinget fatter endelig vedtak på grunnlag av denne budsjettinnstillingen.

3. KOMITEENS HOVEDPRIORITERINGER INNENFOR RAMMEOMRÅDE 17

3.1 Innledning

Komiteen, medlemmene fra Høyre, Ine Marie Eriksen, Jan Olav Olsen, Raymond Robertsen og Søren Fredrik Voie, fra Arbeiderpartiet, Vidar Bjørnstad, Eva M. Nielsen og Karita Bekkemellem Orheim, fra Fremskrittspartiet, Ursula Evje og Arne Sortevik, fra Sosialistisk Venstreparti, Lena Jensen og lederen Rolf Reikvam, fra Kristelig Folkeparti, Arne Lyngstad og Elsa Skarbøvik, fra Senterpartiet, Rune J. Skjælaaen, fra Venstre, Trine Skei Grande, og representanten Jan Simonsen, vil innledningsvis vise til de respektive partiers merknader i Budsjett-innst. S. I (2001-2002) og Stortingets behandling av denne 28. november 2001.

3.2 Avtale om statsbudsjettet for 2002

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til budsjettavtalen for rammeområde 17 av statsbudsjettet for 2002. Flertallet viser til at disse partiene er enige om å øke stipendet for studentene fra 30 til 40 pst. fra 1. november 2002. Flertallet vil understreke at en god studiefinansiering er en forutsetning for at studentene skal få studere på heltid, det er også en av forutsetningene for gjennomføringen av kvalitetsreformen.

Når det gjelder inndekning av kostnader ved en økt stipendandel, viser flertallet til merknadene nedenfor.

Flertallet vil presisere at våre kirkebygg er av uvurderlig verdi, både historisk, religiøs og kulturelt. Flertallet viser til bevilgning til Oslo Domkirke.

Flertallet viser også til økningen av timetallet i grunnskolen, som kan være et godt virkemiddel for å styrke elevenes skrive- og leseferdigheter.

3.3 Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre mener at et høyt utdannings- og kompetansenivå er viktig for å opprettholde og øke verdiskapningen, og derved også et høyt velferdsnivå. Kunnskap, kompetanse og kreativitet gir trygghet og evne til å mestre utfordringer og omstillinger i et samfunn der forandringene skjer raskere enn tidligere. Kunnskap er en forutsetning for å kunne

danne seg egne meninger og forstå verden omkring seg. Derfor prioriterer disse medlemmer utdanning og forskning høyt.

Disse medlemmer legger vekt på at alle elever i grunnskolen må sikres et godt og tilpasset opplærings-tilbud. Skolen må i større grad ta hensyn til at elevene har ulike evner, forutsetninger og interesser. Den enkelte skole bør få større frihet til å organisere undervisningen, slik at man best mulig kan nå målet om tilpasset opplæring for den enkelte elev. Disse medlemmer mener at det fortsatt må stimuleres til lokal skoleutvikling for å utvikle en mer fleksibel skole. Det må også åpnes for mer valgfrihet og mulighet for faglig fordypning på ungdomstrinnet.

Disse medlemmer har med tilfredshet merket seg at Regjeringen - i samsvar med Sem-erklæringen - foreslår å øke timetallet i grunnskolen, med særlig vekt på å bedre lese- og skriveferdighetene hos elevene.

Disse medlemmer er også tilfreds med at budsjettet for 2002 gir muligheter for å bedre elevenes oppvekst- og læringsmiljø, bl.a. gjennom arbeidet med en prosjektpå plan for verdier i skolen og gjennom styrket innsats mot mobbing og problemadferd.

Disse medlemmer vil understreke at den videregående skolen skal forberede elevene på yrkesliv og høyere utdanning. Videregående opplæring må holde tilfredsstillende faglig nivå, enten opplæringen tar sikte på videre studier ved universiteter og høyskoler eller har fag- og yrkeskompetanse som mål. Disse medlemmer vil opprettholde det direkte statlige tilskuddet til landlinjer, kfr. også Budsjett-innst. S. I (2001-2002).

Disse medlemmer har merket seg at Regjeringen har sendt ut et høringsnotat om organisering av lærerutdanningene.

Disse medlemmer har også merket seg at Regjeringen i tiltredelseserklæringen varsler at privat-skoleloven skal forbedres, bl.a. ved at kriteriene for godkjenning forenkles. Det er også viktig å styrke skolenes økonomiske driftsgrunnlag.

Disse medlemmer er enig i Sem-erklæringens understrekning av at det er viktig å sikre at de vedtatte endringer innenfor høyere utdanning blir en reell kvalitetsreform, og at universitets- og høyskolepolitikken vil legge til grunn de synspunkter og forutsetninger som de tre regjeringspartiene stod sammen om under Stortingets behandling av meldingen om kvalitetsreformen (Innst. S. nr. 337 (2000-2001)). Disse medlemmer har merket seg at studiefinansieringen blir forbedret gjennom en kraftig økning av kostnadsnormen, og at Regjeringen har foreslått å øke bevilgningene til bygging av studentboliger. Disse medlemmer legger vekt på at det er viktig å beholde den grunntryggheten for studentene som ligger i at studentene er sikret en stipendandel på minst 30 pst.

Disse medlemmer konstaterer at det er bred enighet om at norsk forskningsinnsats skal trappes opp til minst gjennomsnittlig OECD-nivå innen 2005. Disse medlemmer konstaterer også at forsknings-

bevilgningene vil bli trappet opp i 2002, samtidig som skatteincentivordningen for FoU-investeringer i næringslivet utvides. Det er også positivt at kapitalen i Fondet for forskning og nyskaping vil bli øket med 3 mrd. kroner, slik at avkastningen når opp i 780 mill. kroner i 2003.

Disse medlemmer understreker at livssynsfrihet er en viktig demokratisk rettighet. Toleranse og respekt for andres tro og livssyn er helt sentrale verdier i et demokrati. Disse medlemmer støtter Regjeringens mål om like rettigheter for all religionsutøvelse innenfor rammen av norsk lov.

Disse medlemmer understreker at Den norske kirkes egenart som trossamfunn må respekteres. Reformarbeidet med overføring av større ansvar til kirkelige organer bør fortsette. Disse medlemmer mener at det er naturlig at hele forholdet mellom kirke og stat tas opp til bred gjennomgang etter at Bakkevigutvalget har sluttført sitt arbeid. Disse medlemmer har med tilfredshet merket seg at kirkebudsjettet er foreslått styrket, og at Regjeringen vil vurdere bruken av avkastningen fra Opplysningsvesenets fond. Disse medlemmer understreker viktigheten av å styrke dåpsopplæringen i Den norske kirke.

3.4 Arbeiderpartiet

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet bygger sin utdanningspolitikk på at alle skal ha lik rett til utdanning, uavhengig av kjønn, sosial bakgrunn, bosted og alder. En rettferdig utdanningspolitikk er nøkkelen til et rettferdig samfunn. Disse medlemmer mener at dette er viktig i en tid da menneskelig arbeid, kunnskap og skaperevne er Norges viktigste nasjonalformue. Disse medlemmer vil understreke at en forutsetning for en rettferdig skole er at den er gratis.

Disse medlemmer viser til Arbeiderpartiets forslag til statsbudsjett i finanskomiteens innstilling, Budsjett-innst. S. I (2001-2002). Regjeringen Bondevik II endret anslagene for de økonomiske utsikter da de la fram sitt forslag til statsbudsjett for neste år, med en økt handlefrihet på 2,5 mrd. kroner. Disse medlemmer viser til at Arbeiderpartiet ønsker å bruke en del av dette handlingsrommet til ytterligere styrking av innsatsen på utdanningsområdet. Disse medlemmer merker seg at regjeringen Bondevik II i sitt budsjettforslag, til tross for økt handlefrihet, likevel innebærer et samlet kutt i forskning og utdanning på nær en 0,5 mrd. kroner.

Disse medlemmer viser til forslag fra regjeringen Stoltenberg om blant annet gratis leirskole, målet om å doble satsene for statstilskuddet til skolefritidsordningen og videreføring av ordninga med gratis læremidler i videregående skole.

Utlånsordningen bidrar til å fremme pedagogisk nytenkning og kvalitetsutvikling, der elev og lærer samarbeider. Disse medlemmer har merket seg Regjeringens forslag til avvikling av ordningen, uten å komme med noe alternativ til elevene. Dette påfører

elevene og deres familie tusenvis av kroner i ekstra kostnader.

Et viktig prinsipp er å sikre samfunnet en offentlig fellesskole der opplæringa er tilpasset behovene til den enkelte og åpner for fleksibilitet og variasjon. Disse medlemmer vil fremheve regjeringen Stoltenbergs tiltak for å fremme kvalitet i skolen, deriblant lovfestet rett til godt arbeidsmiljø for elever, finansieringsordning for opprustning av skolebygg, og arbeidet med lønns- og arbeidsvilkår til lærerne. Disse medlemmer anser at kvalitet i skolen også er avhengig av dyktige og engasjerte lærere. Da er lønnsopprykk og statusheving for lærere av sentral verdi.

Disse medlemmer vil understreke at en investering i forskning er en investering i framtida vår, der regjeringen Stoltenbergs forslag innebærer en økning på 1,7 mrd. kroner til forskning og utvikling.

Disse medlemmer mener at våre utdanningsinstitusjoner innen høyere utdanning har en viktig rolle som premissleverandører for samfunnsdebatt og for formidling av forskning til samfunnet. Universiteter og høyskoler står sentralt i den videre utviklingen av kunnskapssamfunnet, ikke minst gjelder dette for gjennomføring av den store reformen i høyere utdanning, Kvalitetsreformen, som regjeringen Stoltenberg fikk gjennomslag for. Disse medlemmer vil presisere at et viktig mål med denne reformen er å gi studentene bedre muligheter til å studere på heltid. Disse medlemmer viser til forslag fra regjeringen Stoltenberg om å øke utdanningsstøtten fra kr 69 450 pr. studieår, til kr 80 000. Dette innebærer en økning i utdanningsstøtten med om lag kr 1 000 per måned, som skal gjennomføres ved å øke stipendiet fra dagens nivå på 30 pst. til 39,3 pst. Disse medlemmer mener at dette gir mulighet til å være heltidsstudent, uten at gjelden ved fullførte studier øker. Disse medlemmer merker seg at regjeringen Bondevik vil beholde stipendandelen på 30 pst., og at Regjeringen dermed overser Stortingets klare forutsetning om at stipendandelen skal økes til 40 pst. Disse medlemmer vil framheve at dette innebærer flere tusen kroner i økt gjeld for studentene.

Kvalitetsreformen innebærer blant annet en opptrapping av forskningen, nye undervisnings- og eksamensformer, ny gradsstruktur og et nytt finansieringssystem for universiteter og høyskoler. Disse medlemmer mener at rekruttering til forskning er en sentral del av satsningen på forskningen og viser til tilføring av ekstra midler til institusjonene for å kunne ivareta dette.

Disse medlemmer vil presisere at rettferdighet handler om at alle får ta del i kunnskapsutviklingen, og at tilgang til utdanning i voksen alder er et viktig prinsipp i Arbeiderpartiets utdanningspolitikk. Disse medlemmer er glad for at individuell rett til grunnskoleopplæring for voksne som har behov for det, nå blir innført. Disse medlemmer mener at det er viktig at arbeidet med dokumentasjon og verdsetting

av realkompetanse, og utvikling av fleksible undervisningsmodeller som er tilpasset voksne, fortsetter.

Disse medlemmer anser utdannings- og forskningsinstitusjonene som sentrale i likestillingsarbeidet, og at de må fremstå som (likestilte) og attraktive for begge kjønn. Disse medlemmer mener at dette er særdeles viktig i forhold til rekruttering til forskning og rettferdig bruk av den kompetanse som finnes. Det er en kjensgjerning at det er behov for flere kvinner i universitets- og forskningsverdenen. Disse medlemmer viser til regjeringen Stoltenbergs forslag om 158 nye stipendiatstillinger, og ti nye professorater øremerket for kvinner. Denne øremerkingen er en videreføring av satsningen på likestilling i 2001, der det ble opprettet 40 nye postdoktorstillinger og 20 nye professorat for kvinner.

Disse medlemmer ønsker en åpen og samlende statskirke og folkekirke som bidrar til å styrke fellesskapsverdier som nestekjærlighet, menneskeverd, toleranse overfor ulik seksuell legning, omsorg for vanskeligstilte og internasjonal solidaritet. Kirken er en kulturinstitusjon og en viktig del av en felles kulturhistorisk arv. Disse medlemmer mener at kirken som møteplass og samlingspunkt for folk forutsetter en åpen og inkluderende holdning og praksis overfor alle deler av befolkningen.

3.5 Fremskrittspartiet

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet legger til grunn følgende hovedsyn:

Kirke

Disse medlemmer ser på den kristne kulturarv og kristen etikk som grunnleggende verdier i det norske samfunn, og religionsfrihet som en grunnleggende rettighet for den enkelte.

Disse medlemmer mener at samfunnet, kirken og staten er best tjent med et skille mellom kirke og stat.

Disse medlemmer legger til grunn at alle kirkesamfunn skal være uavhengige, og selv råde over sin arbeidsform, organisasjon og forkynnelse, forutsatt at dette ikke medfører krenkelser eller overgrep mot medmennesker.

Disse medlemmer legger til grunn at alle kirkesamfunn skal ha egen råderett over egne økonomiske verdier, og at staten overfører direkte til den norske kirken midler som er tilstrekkelig for å sikre tilfredsstillende bemanning, driftsrammer og betryggende vedlikehold.

Disse medlemmer legger til grunn at kirkebygg og lignende som har en særskilt historisk/kulturverdi ut over tilhørigheten til vedkommende kirke, sikres forsvarlig vedlikehold og drift med direkte statlige midler.

Utdanning

Utdanning og opplæring er i første rekke et gode for det enkelte mennesket.

Disse medlemmer ser likevel finansiering og tilrettelegging av utdanning og opplæring som et fellesgode og dermed som et statlig finansieringsansvar. For samfunnet er det en viktig offentlig oppgave å skaffe til veie kompetanse generelt og spisskompetanse. Kunnskapskapitalen fra det enkelte individ er grunnlaget for fortsatt vekst og utvikling av hele samfunnet. Utdanningstilbudet må ha god kvalitet og gode læreresultater; dette må også kunne etterprøves etter objektive kriterier.

Disse medlemmer kan ikke støtte opp om en skole der 20 pst. av elevene er funksjonelle analfabeter; dvs. at de mangler ferdighet til å kunne lese og skrive.

Disse medlemmer legger til grunn at det må gjennomføres strukturendringer innenfor utdanningspolitikken i Norge for å sikre langt bedre måloppnåelse enn det vi har oppnådd med dagens politikk som er basert på et offentlig skolemonopol.

Disse medlemmer legger til grunn fri etableringsmulighet for alle typer undervisning innenfor en nasjonal godkjenningsordning basert på nasjonale og objektive kriterier knyttet til en nasjonal undervisningsstandard.

Disse medlemmer legger til grunn at mål om kvalitet i undervisning og mål i læreresultater skal etterprøves i henhold til nasjonale standarder, og at en slik etterprøving skal skje gjennom et skoletilsyn.

Disse medlemmer legger til grunn at konkurranse gjennom fri etablering vil sikre utvikling av både kvalitet og mangfold i undervisningstilbudet.

Disse medlemmer legger til grunn en økonomisk likebehandling av alle som driver godkjent undervisning basert på at statlige penger følger eleven/student.

For høyere utdanning legger disse medlemmer til grunn at finansieringen skal endres slik at institusjonene mottar 25 pst. av budsjettet som grunntilskudd og 75 pst. basert på antall studenter.

Finansiering av forskning forutsetter vi skjer direkte til forskningsinstitusjoner.

Disse medlemmer legger til grunn at dagens offentlige skoler/utdanningsinstitusjoner omdannes til ansvarlige økonomiske enheter med egne styrer, og understreker at det etter partiets oppfatning ikke er noe mål i seg selv å opprettholde offentlig eierskap i slike enheter.

I styrene bør flertallet etter disse medlemmers mening være eksternt oppnevnt, uten lojalitetsbånd til institusjon eller departement.

Disse medlemmer viser til ordningen med 15 mrd. kroner i lån til kommunene for å gjennomføre opprustning til skolebygg. Disse medlemmer ønsker at det fremmes sak til Stortinget med vurdering av statlige overtagelse av skolebygningssmassen for å sikre godt fysisk skolemiljø i hele landet uavhengig av kommunale prioriteringer.

Disse medlemmer peker også på at gjeldende regnskapsforskrifter for kommunene må endres der-

som kommunene skal kunne gjøre seg regnskapsmessig nytte av tilbud om lån med 5 års avdragsfrihet.

Disse medlemmer viser til at Regjeringen tilfører kommunene 100 mill. kroner ekstra over rammetilskuddet som er ment brukt til en ekstra undervisningstime i norsk for 2.-4. klassetrinn fra høsten 2002. Etter disse medlemmers syn bør midlene øremerkes for å sikre at pengene blir brukt i tråd med formålet.

Disse medlemmer er opptatt av å øke interessen hos barn og ungdom for realfag og for forskning.

Disse medlemmer har merket seg at høyere utdanning synes å ha kommet i en situasjon som fremstår som lite fordelaktig bl.a. på grunn av uforutsigbarhet med hensyn til antall studenter. Disse medlemmer har forståelse for problemstillingen, men vil vise til at det er måten høyere utdanning er organisert på og måten finansieringssystemet er bygget opp på som er en medvirkende årsak.

Disse medlemmer vil derfor henwise til Fremskrittspartiets alternative budsjett og de forslag som over tid er fremmet om organisering og finansiering. Dette er viktig for å opprettholde og forsterke den nødvendige kvalitet, også sett fra et internasjonalt perspektiv.

Disse medlemmer viser i den forbindelse til sitt programfestede syn på høyere utdanning: Lik behandling av offentlige og private institusjoner med finansiering basert på stykkpris pr. student, at den enkelte institusjon etableres som selvstyrt enhet, at studentene selv bærer ansvar for valg av utdanning og et nært samarbeid mellom næringsliv, studenter og undervisningsinstitusjoner.

Disse medlemmer forutsetter at de måltall for antall studenter pr. institusjon totalt og for enkelte linjer/fag og lignende for 2002 blir å betrakte som en veiledende norm.

Disse medlemmer forutsetter at de enkelte institusjoner/høgskoler innenfor samlet budsjettramme selv kan styre midler i tråd med etterspørsel fra studentene og antall studenter pr. fag/linje som faktisk er i gang med sine studier.

Disse medlemmer viser også til St.meld. nr. 27 (2000-2001) Kvalitetsreformen for høyere utdanning og Innst. S. nr. 337 (2000-2001) i samme sak og til merknader og forslag fremmet av Fremskrittspartiets medlemmer i komiteen.

Disse medlemmer viser spesielt til vedtak ved behandling av saken; pkt. XIV (felles lov for statlige og private institusjoner), XVI (gebyrstipend videreføres med forholdsmessig samme økning i kostnadsrammen som for studenter i Norge og XVII (forslag om delvis dekning av studieavgiften for studenter ved Handelshøgskolen BI i forbindelse med statsbudsjettet for 2002).

Disse vedtak er ikke fulgt opp.

Disse medlemmer viser til at det foregår et arbeid for etablering og drift av vitensentre i Norge i et nettverksamarbeid med baser i Oslo, på Jæren og i Bergen, Trondheim og Tromsø. Disse medlemmer

viser til gode erfaringer med slike vitensentre i andre land, blant annet i Sverige.

Disse medlemmer ber om at Stortinget får fremlagt egen melding i første halvår 2002 med vurdering av etablering og drift av et nettverk av vitensentre i Norge.

Disse medlemmer forutsetter at etablering og drift i hovedsak dekkes inn gjennom samarbeid med forskningsmiljøer, universiteter og høyskoler og ikke minst gjennom et samarbeid med næringslivet, men peker også på at staten bør vurdere en viss finansiell deltagelse i etablerings- og oppstartsfasen.

Disse medlemmer viser til partiets forslag til alternative statsbudsjett i finanskomiteens innstilling.

Disse medlemmers prioritering og votering ved behandling av komiteens rammebudsjett gir uttrykk for disse representanters subsidiære holdning, og er begrunnet med Fremskrittspartiets støtte til Regjeringens budsjett fremkommet gjennom kabinettforslag.

Forskning

Grunnforskning er et fellesgode som er av stor betydning for samfunnet.

Disse medlemmer mener at det er et offentlig anliggende å sørge for at norsk grunnforskning får gode rammevilkår og at det offentlige må stå for finansieringen.

Anvendt forskning har som mål å omforme ny kunnskap og innsikt til økonomisk salgbare produkter. Et tett samarbeid mellom næringsliv og forskningsinstitusjoner er viktig. I hovedsak må bedriftene finansiere slik forskning.

Disse medlemmer legger til grunn at gaver/tilskudd til både grunnforskning og anvendt forskning gis skattefritak; og peker på at omfanget av slikt skattefritak er det viktigste incentiv for å sikre økende satsing spesielt på anvendt forskning.

Disse medlemmer legger til grunn at statlig finansiering/tilskudd til forskning i størst mulig utstrekning går direkte til forskningsvirksomhet organisert med dette som hovedformål.

Generelt

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets forslag til statsbudsjett i finanskomiteens innstilling, Budsjett-innst. S. I (2001-2002).

Innenfor rammeområde 17 i eget budsjettforslag foretar disse medlemmer omfattende omprioriteringer.

Disse medlemmer flytter midler til stipendordninger, Norges forskningsråd, Fondet for forskning og utvikling, videreføring av landslinjer og private skoler.

Disse medlemmer reduserer i bevilgningene til en rekke områder der det i dag brukes penger på oppgaver som etter disse medlemmers mening ikke bør være en offentlig prioritert oppgave.

Disse medlemmer viser her spesielt til skolefritidsordningen som Fremskrittspartiet foreslår bør unnatas fra offentlig regulering og gjøres selvfinansierende.

Disse medlemmer viser også til ordningen med tilskudd til morsmålsundervisning i grunnskolen som Fremskrittspartiet foreslår fjernet.

Disse medlemmer viser også til at Fremskrittspartiets eget budsjettforslag foreslår reduksjoner på en del områder som vil medføre at de ulike mottakere av statlige midler må gjennomføre omprioritering og effektivisering.

Disse medlemmer viser også til at Fremskrittspartiet i sitt budsjett foreslår at det som eget rammeområde 25 Utenlandsbudsjett bevilges ca. 10 mrd. kroner i 2002. Innenfor rammen i foreslått utenlandsbudsjett peker disse medlemmer på at det fra Fremskrittspartiet er lagt inn 600 mill. kroner til forskningsutstyr, 1 mrd. kroner til IKT-utstyr til utdanningssektoren, 2 mrd. kroner i ytterligere oppbygging av forskningsfondet og 500 mill. kroner til studieplasser i utlandet.

Disse medlemmer konstaterer at det ikke var vilje fra regjeringspartiene til å etablere et budsjettflertall i finanskomiteen basert på forhandlinger med Fremskrittspartiet.

Disse medlemmer viser til at Fremskrittspartiets ønsker om budsjettendringer og strukturtiltak fra regjeringspartiene ikke er imøtekommet på en måte som Fremskrittspartiet har funnet akseptabel.

Disse medlemmer konstaterer at Regjeringen har valgt kabinettsspørsmål for å tvinge frem et budsjettvedtak.

Disse medlemmer viser til at Fremskrittspartiet gjennom sin stemmegivning etter finansdebatten har medvirket til at Regjeringen fortsetter, men samtidig også slik at Fremskrittspartiet ikke har medansvar for budsjettets rammer.

Ved komiteens sluttbehandling av vedtatt budsjett-ramme vil det fra disse medlemmer bli gitt subsidiær støtte til forslag som kan endre budsjettinnholdet i en retning som etter disse medlemmers oppfatning på best mulig måte sammenfaller med Fremskrittspartiets prioritering basert på program og eget fremlagte budsjett innenfor rammeområdet.

Ved endelig omprioritering har Fremskrittspartiet for budsjettet 2002 inngått avtale med Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet og følger denne avtalen ved voteringen, jf. pkt. 3.2 og 9.

3.6 Sosialistisk Venstreparti

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til finansinnstillingen og Sosialistisk Venstrepartis merknader i Budsjett-innst. S. I (2001–2002). Sosialistisk Venstreparti foreslo å sette bevilgningene til rammeområde 17 til 32 567 302 000 kroner, en økning på 3 477 050 000 kroner i forhold til Regjeringens forslag. Disse medlemmer viser til at utdanning og forskning er et av de høyst prioriterte områder i Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett for 2002.

Disse medlemmer mener satsning på utdanning er det viktigste for å gjøre Norge til verdens beste kunnskapsnasjon. Å gi alle en god utdanning er nød-

vendig for å bekjempe klaseskiller og skape mer rettferdighet. En høyt utdannet befolkning er også den beste garantien for å bevare velferdsstaten fordi det vil kunne skape et næringsliv vi kan leve av etter at oljen tar slutt. Dette forholdet gjør at utdanning er viktigere enn noensinne, og er bakgrunnen for at disse medlemmer øker satsningen på utdanning og forskning.

Disse medlemmer vil peke på at det må skje store endringer og forbedringer i skolen, både når det gjelder de utvendige rammer og på innholdet og kvaliteten. Det handler om å sikre alle barn oppvekstvilkår som gir dem trygghet og utviklingsmuligheter og som setter dem i stand til å utnytte sine evner. Disse medlemmer mener at elevene har krav på skoler som gir dem et godt inneklima og muligheter for fleksible læringsformer. Skolen må være krevende og utfordrende og skal være en del av verden omkring. Opplevd kunnskap er kunnskap som sitter, og egen erfaring er det beste møtet med kunnskap. Ensidig klasseromsundervisning med 30 elever i gruppene gir ikke denne muligheten.

Disse medlemmer har merket seg at Regjeringen har foreslått å øke bevilgningene til grunnskolen, slik at det blir rom for å øke timeantallet i norskundervisningen med en time i uka. Disse medlemmer mener dette ikke er løsningen for å bedre undervisningen i grunnskolen og for å øke kunnskapsnivået til elevene i grunnskolen. Disse medlemmer mener en grunnskole med færre elever pr. lærer vil gi større handlingsrom for lærerne til å følge opp den enkelte elev. Disse medlemmer har i Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett foreslått å bruke en halv milliard kroner som skal gå til å redusere elevtallet i klassen og for å gi den enkelte elev tilpasset opplæring. Dette vil vi sikre ved at hver skole får et lovfestet minste timeantall avhengig av klasse- og elevtall. Disse medlemmer mener at et lovfestet minste timeantall vil medføre at vi reduserer forskjellene mellom elever. I dag er kvaliteten på opplæringen avhengig av hvilken kommune en bor i. En slik reform gjør det mulig å ha færre elever pr. lærer slik at læreren får mer tid til å tilpasse undervisningen til den enkelte elev.

Disse medlemmer har merket seg at foreldre årlig betaler 210 mill. kroner i egenbetaling i grunnskolen. Så mange som 10 000 barn opplevde forrige skoleår at de ikke kunne være med da klassen dro på tur. Foreldrene hadde ikke råd til å betale. Disse medlemmer mener at skolen skal gi alle elever en god og likeverdig opplæring, og at skolen skal være gratis. Disse medlemmer vil derfor foreslå å endre opplæringsloven slik at det ikke lenger skal være tillatt å ta egenbetaling for skolens aktiviteter.

Disse medlemmer mener at ungdomstrinnet i grunnskolen trenger en særlig satsning, og viderefører kampanjen om opprustning av ungdomsskolen. Disse medlemmer mener Regjeringens forslag om et rentefritt lån på 15 mrd. kroner over 8 år til kommunene ikke vil løse problemene. Mange kommuner har ikke økonomi til å ta opp mer lån. Disse med-

lemmer mener staten må bidra til et nasjonalt løft for ungdomstrinnet. Disse medlemmer viser til at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative budsjett foreslo å bruke 10 mrd. kroner i løpet av de neste fire årene til opprustning av ungdomstrinnet. Midlene til opprustningen av skolebygg bevilges etter samme modell som ved bevilgningene til 6-års reformen.

Disse medlemmer har merket at regjeringen Stoltenberg ønsker å doble gjennomsnittssatsene for det statlige tilskuddet til skole- og fritidsordningen i løpet av neste stortingsperiode for å redusere foreldrebetalingen. Disse medlemmer viser til forslag fra Kristin Halvorsen og Ågot Valle om å innføre en ordning med maksimalgrense på oppholdsbetaling til skole- og fritidsordningen (Innst. S. nr. 238 (2000-2001)). Disse medlemmer mener det må lages en opptrappingsplan som skal strekke seg over 4 år for å etablere maksimal foreldrebetaling i skolefritidsordningen på 760 kroner for første barn og 380 kroner for andre og tredje barn. For å ivareta kommunenes selvstyre mener disse medlemmer dette bør utformes som et tilbud til kommunene, der staten yter tilskudd til de kommuner som ønsker å gå inn på denne ordningen.

Disse medlemmer mener at økning i antall privatskoler vil svekke det offentlige utdanningstilbudet. Enkelte privatskoler kan være et pedagogisk alternativ som ikke konkurrerer med det offentlige skoleverket. Det er imidlertid også etter hvert kommet kommersielle private innslag. Disse medlemmer kan ikke se at det er en offentlig oppgave å finansiere skoler som primært er etablert for å gi opplæring til barn og unge tilhørende ulike religioner eller religiøse grupperinger så lenge utdanningstilbudet faglig og pedagogisk ellers er det samme som offentlige skoler tilbyr. Disse medlemmer mener at det ikke skal være en prioritert offentlig oppgave å støtte etablering av private utdanningstilbud.

Disse medlemmer har merket seg at Regjeringen foreslår å avvikle tilskuddsordningen for lærerbøker i videregående skole. Disse medlemmer mener alt undervisningsmateriell også skal være gratis i videregående skole. Disse medlemmer foreslår at alle elever i videregående skole skal få et eget stipend øremerket læringsmateriell. Stipendet skal dekke utgiftene til læringsmateriell for alle elever i videregående skole. Disse medlemmer mener at stipendet må graderes for å fange opp variasjoner i utgiftene for ulike studieretninger.

Disse medlemmer merker seg at Regjeringen foreslår å avvikle ordningen med øremerket tilskudd til landslinjene. Disse medlemmer mener staten må sørge for tilstrekkelig utdanningskapasitet i små og/eller særlig ressurskrevende fag. Disse medlemmer vil derfor videreføre tilskuddsordningen til landslinjene for 2002.

Disse medlemmer vil peke på at Stortinget har vedtatt en opptrappingsplan av bevilgninger til forskning, jf. Innst. S. nr. 110 (1999-2000) og Innst. S. nr. 337 (2000-2001). Innen 2005 skal Norge ha en forsk-

ningsinnsats som minst er på gjennomsnittlig OECD-nivå. Norge bruker ca. 1,7 pst. av bruttonasjonalproduktet til forskning mens gjennomsnittsnivået i OECD-landene er 2,2 pst. For å nå målet må de årlige bevilgningene over statsbudsjettet økes med minst 1 mrd. kroner. Samlet må forskningsinnsatsen økes med over 10 mrd. kroner fram til 2005. Disse medlemmer mener den foreslåtte veksten i forskningsbevilgningene for 2002 er en god start, men at den ikke er tilstrekkelig til å nå målet om minst gjennomsnittlig OECD-nivå. Disse medlemmer mener at i tillegg til å øke den offentlige innsatsen må næringslivet øke sine bevilgninger i samme omfang.

Disse medlemmer merker seg at Regjeringen ønsker å erstatte ordningen med stimuleringsstilskudd med en skatteincentivordning. Disse medlemmer vil peke på at tunge næringslivsaktører er kommet med klare signaler om at det er en dårlig idé og avvikle tilskuddsordningen. Disse medlemmer viser til Sosialistisk Venstrepartis budsjettforslag hvor vi opprettholder ordningen med stimuleringsstilskudd med en ramme for 2002 på 400 mill. kroner. Disse medlemmer øker også Fondet for forskning og nyskaping med 2 mrd. kroner slik at det i løpet av 2002 skal ha en samlet kapital på 15 mrd. kroner.

Disse medlemmer mener det er uheldig at Regjeringen foreslår å redusere antall studieplasser. Disse medlemmer viser til St.meld. nr. 27 (2000-2001) Krev din rett - gjør din plikt, hvor det understrekes at kvalitetsløftet for undervisning skal ikke gå ut over forskningsinnsatsen ved institusjonene. Disse medlemmer mener den foreslåtte bevilgningen ikke er tilstrekkelig for å kunne starte opp kvalitetsreformen. Disse medlemmer viser til finansinnstillingen hvor vi bevilger 160 mill. kroner som tilsvarer reduksjonen i Regjeringens forslag som er en konsekvens av redusert måltall.

Disse medlemmer mener det er viktig å øke innsatsen innenfor forsknings- og utdanningstilbud innenfor fagfelt som menneskerettigheter og freds- og konfliktstudier. Disse medlemmer støtter Regjeringens bevilgningsforslag til Institutt for menneskerettigheter ved Universitetet i Oslo, Senter for fredsutdanning ved Universitet i Tromsø og Mastergradstudiet i fredsbygging og konflikttransformasjon ved Høgskolen i Oslo.

Disse medlemmer mener velferdstilbudet og de økonomiske vilkårene for studentene gjøres bedre. For mange studenter er det både vanskelig å skaffe seg bolig når de begynner studiet og å klare seg på støttebeløpet de får fra Statens lånekasse for utdanning. Disse medlemmer mener at kostnadsnormen ved studiefinansieringen skal knyttes opp mot grunnbeløpet i folketrygden, tilsvarende 2G. Dette løftet skal tas i løpet av fireårsperioden. Disse medlemmer øker fra høsten 2002 kostnadsnormen til 85 000 kroner med en stipendandel på 40 pst.

Disse medlemmer mener utbyggingstakten for studentboliger har vært for lav for å kunne gi studen-

tene et tilfredsstillende boligtilbud. Disse medlemmer foreslår å øke tilskuddsrammen til studentboliger slik at det neste år kan bygges 1200 boliger.

3.7 Senterpartiet

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at et helt sentralt prinsipp i Senterpartiets utdanningspolitikk er at alle, uavhengig av sosial bakgrunn, personlige forutsetninger, bosted og økonomisk evne, skal ha likeverdig mulighet til utdanning.

I et komplisert samfunn med raske endringer er behovet for kunnskap større enn noensinne. Dette medlem viser til at omfanget av utdanning og forskning har vokst kraftig de siste årene, uten at ressurstilgangen har holdt følge. For at det skal være mulig for elever, studenter, lærere og forskere å yte sitt beste, må rammevilkårene bli bedre i hele sektoren. Dette medlem mener at satsing på utdanning og forskning er blant de mest framtidsrettede investeringer man kan gjøre. Senterpartiet prioriterer utdanning og forskning høyt og ønsker å få til et reelt løft for disse områdene.

Dette medlem viser til Senterpartiets alternative budsjettforslag i Budsjett-innst. S. I (2001-2002) synliggjør en kraftig satsing på utdanningssektoren. Senterpartiet foreslo at rammeområde 17 bevilges med 31 003 572 000 kroner, som er 1 913 320 000 kroner mer enn Regjeringens forslag.

Denne medlem viser til at Senterpartiet i alternativt budsjett foreslo å styrke grunnfinansieringen til universitet og høyskoler med 50 mill. kroner ut over regjeringens forslag. Senterpartiet vil videreføre FUNN-ordningen i ett år i påvente av en ny FoU-ordning for næringslivet basert på Hervik-utvalgets innstilling. Senterpartiet foreslo å øke bevilgningene med 450 mill. kroner til dette formål.

Dette medlem vil peke på at regjeringen i tilleggsproposisjonen setter stipendandelen til 30 pst. Senterpartiet vil følge opp sine løfter fra stortingsbehandlingen av kvalitetsreform av høyere utdanning om å øke stipendandelen til 40 pst.

Dette medlem går imot forslaget om å avvikle ordningen med inntektsavhengig tilbakebetaling av studielån. Dette medlem vil videreføre dagens ordning med differensiert kostnadsnorm for utenlandsstudenter. Dette medlem mener det er behov for økt tempo i byggingen av studentboliger, og forslo i alternativt budsjett en kraftig økning for å muliggjøre bygging av i overkant av 200 ekstra studentboliger i 2002.

Dette medlem vil videreføre dagens ordning med differensiert kostnadsnorm for utenlandsstudenter. Dette medlem vil opprettholde tiltaksstipend som blir gitt til borteboende elever i videregående opplæring som har hjemmene sine i Finnmark eller Nord-Troms.

Dette medlem understreker betydningen av landslinjene og foreslår å opprettholde det øremerkede statstilskuddet til landslinjer for å sikre at landslinjene blir opprettholdt. Videre vil Senterpartiet opprettholde lærlingetilskuddet på dagens nivå for å sikre tilgangen

på lærlingeplasser, og har i alternativt budsjett foreslått å øke bevilgningen over de fylkeskommunale rammer med 48 mill. kroner til dette.

Dette medlem vil peke på at utlånsordningen av bøker i videregående skole er arbeidskrevende og byråkratisk, og vil endre ordningen til en stipendordning. (Bevilgningen på post 62 under kap. 223 overføres derfor til kap. 2410 post 71).

Skolefritidsordningen er et viktig og nødvendig tilbud for mange elever. For å redusere foreldrebetalingen foreslår dette medlem å øke bevilgningen med 60 mill. kroner.

Dette medlem viser til Senterpartiet i alternative budsjett foreslo å løfte tilskuddssatsen til kommunale musikk- og kulturskolene fra 71,55 kroner til 100 kroner, noe som innebærer en økning i bevilgningen på 37,2 mill. kroner. Denne styrkingen vil føre til økt kulturaktivitet i kommunene, og er en viktig del av Senterpartiets styrking av oppvekstmiljøet.

Dette medlem mener det må tas et kraftig løft for å sikre hele landet bredbåndtilknytning. Dette medlem mener det er en god og framtidsrettet investering å sikre alle skoler bredbåndtilknytning. I 2002 vil Senterpartiet øke bevilgningen med 400 mill. kroner til dette formålet.

Dette medlem vil videre vise til Senterpartiets prioriteringer i rammeområde 19. Her understrekes nødvendigheten av gode rammevilkår i kommunene for å finansiere en grunnskole tilpasset hver enkelt elevs forutsetninger.

Dette medlem vil understreke at kap. 295 Presteskaper er styrket med 15 mill. kroner i Senterpartiets budsjett i forhold til St.prp. nr. 1 (2001-2002). Denne styrkingen er gjort for å innfri deler av fridags-avtalen som ble inngått i 2001.

Dette medlem er opptatt av å sikre gode etter- og videreutdanningstilbud for voksne. Dette medlem viser til Senterpartiets alternative budsjett hvor det blir foreslått å øke bevilgningen til voksenopplæring med 10 mill. kroner.

4. MERKNADER TIL KAPITLER PÅ UTDANNINGSOMRÅDET

Når det gjelder budsjettposter som ikke er omtalt nedenfor, har komiteen ingen merknader og slutter seg til Regjeringens forslag.

4.1 Utdannings- og forskningsdepartementet - administrasjon

Ved regjeringsskiftet 19. oktober 2001 ble det varslet enkelte endringer i departementsstrukturen. Et nytt Utdannings- og forskningsdepartement opprettes fra 1. januar 2002. Kirkesakene og tilskudd til trossamfunn m.v. blir fra samme dato overført til et nytt Kultur- og kirkedepartement, jf. St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 4 (2001-2002) fra regjeringen Bondevik II.

Programkategori 07.10 Administrasjon omfatter det nye Utdannings- og forskningsdepartementet, Læringssenteret, statens utdanningskontorer, Foreldreutvalget for grunnskolen (FUG) og samisk utdanningsadministrasjon. Tilskudd til trossamfunn m.v. gjenfinnes under kap. 310.

Kap. 200 Utdannings- og forskningsdepartementet

Departementet foreslår en bevilgning på kr 148 563 000 under dette kapitlet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, foreslår en reduksjon på 5 mill. kroner over post 1.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at Regjeringen i proposisjonen allerede har kuttet 8 mill. kroner i utdanningsadministrasjonen.

Disse medlemmer finner det uforsvarlig å gjennomføre ytterligere kutt slik flertallet foreslår, både med hensyn til belastningen for departementets ansatte og med hensyn til de arbeidsoppgaver som skal utføres.

Disse medlemmer slutter seg til proposisjonen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og representanten Jan Simonsen har merket seg at departementet har utformet en finansieringsmodell basert på 3 hovedelementer: Basisbevilgning, studentfinansiering og forskningsfinansiering. Denne modellen er ment å dekke en intensiv basert del og en strategisk del.

Ved behandling av Innst. S. nr. 337 (2000-2001) sa en enstemmig komité:

"Finansieringsordninga skal ta ivare omsyn som planlegging, kontinuitet og behovet for endring. Komiteen ser det som viktig at det til ein viss grad vert lagt opp til finansieringsordningar som stimulerer til auka kvalitet og aktivitet."

Videre var komiteen av den oppfatning at man ønsket å komme tilbake til utformingen av finansieringsordningene ved behandlingen av statsbudsjettet for 2002.

Disse medlemmer viser til at departementet i St.prp. nr. 1 (2001-2002) har utarbeidet en ny finansieringsmodell for høyere utdanning. Departementet har i henhold til proposisjonen utarbeidet en modell basert på en basiskomponent, en undervisningskomponent og en forskningskomponent. Fordelt på følgende: gjennomsnitt basistilskuddet ca. 60 pst. av budsjettrammen, undervisningstilskuddet 25 pst. og forskningstilskuddet ca. 15 pst. Disse medlemmer vil peke på at bare innenfor finansieringen av våre fire universitet synes det å avtegne seg tendenser til forskjellsbehandling med hensyn til basisbevilgningen, hvor universitetet i Oslo kommer klart dårligst ut. Videre er disse

medlemmer usikre på om 25 pst. av den totale bevilgning til den enkelte institusjon vil være intensivt motiverende for opplæring av studenter.

Disse medlemmer ber derfor om at det settes i gang et prosjekt av departementet for å gjennomføre forsøk, spesielt i forhold til komponenten som gjelder studentfinansiering. Forsøket bør innrettes slik at den statlige finansieringen følger studenten.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen om å sette i gang et prosjekt for å gjennomføre forsøk, spesielt i forhold til komponenten som gjelder studentfinansiering. Forsøket bør innrettes slik at den statlige finansieringen følger studenten. Prosjektet evalueres fortløpende. Norges forskningsråd foretar evalueringen."

Disse medlemmer vil peke på at studentenes rentekostnad vil stige til over 7 pst. fra 2002. Studielån utgjør en stor belastning på den enkeltes økonomi etter endt utdanning. Fremskrittspartiet ønsker at renten på studielån settes tilsvarende renten i det langsiktige kredittmarkedet. På bakgrunn av ovennevnte vil disse medlemmer at det gjennomføres forsøk med finansiering av studielån for studenter hvor lånekassen tar opp lån i lavrenteland. Forsøket skal omfatte studenter som tar hele sin opplæring i utlandet.

Kap. 202 Læringssenteret

Departementet foreslår en bevilgning på kr 109 015 000 under dette kapitlet.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og representanten Jan Simonsen, viser til at Læringssenteret forvalter tilskuddsordningen til læremidler. Ordningen omfatter utvikling og produksjon av læremidler både for små elevgrupper og smale fagområder, og for språklige minoriteter. Flertallet vil understreke ansvaret for å sikre utgivelse av parallellutgaver. Flertallet viser til at bøker skal foreligge på begge målformer ved skolestart.

Flertallet viser til at Læringssenteret ble opprettet 1. september 2000. Senteret skal være et nasjonalt kompetansesenter med hovedvekt på utviklings- og evalueringsoppgaver. Flertallet merker seg at det foreslås å legge den faglige enheten for pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT) til senteret. Dette er flertallet enig i. Flertallet mener dessuten at det bør vurderes å samordne andre statlige virksomheter som driver utvikling og forskning rettet mot utdanningssektoren. Slik samordning bør skje parallelt med en løpende evaluering av Læringssenteret.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og representanten Jan Simonsen vil vise til at Læringssenteret har ansvaret både for utvikling, evaluering og produksjon av blant annet læremidler. Disse medlemmer ser det som betenkelig at utviklingsarbeid og kvalitetssikring ligger til samme

organ. Disse medlemmer vil videre vise til at læremidler så som bøker skal foreligge på begge målformer ved skolestart. Dette prinsipp må også ha relevans i forholdet til lydbøker, materiell, punktskrift med mer. I denne sammenheng vil disse medlemmer peke på at den elektroniske utvikling vil medføre at stadig nye tilbud blir gjort tilgjengelig for elever/studenter. Dersom elektroniske læremidler eller IKT på sikt avløser den tradisjonelle læreboken vil vedtaket om parallellitet også gjøres gjeldende her. Bare omkostningene ved å gjøre programvare tilgjengelig på begge målformer til samme tid vil være betydelige. Disse medlemmer vil derfor fremme forslag om at parallellutgaver kun gjøres gjeldende for trykte læremidler.

Disse medlemmer merker seg at den faglige enheten for PPT foreslås lagt til Læringscenteret. Disse medlemmer anser det slik at den faglige tilknytningen blir bedre ivarettatt gjennom kompetansesentrene for spesialundervisningen.

Statens lærerkurs

Komiteen merker seg at Statens lærerkurs er foreslått nedlagt og oppgavene skal overføres til Læringscenteret. Komiteen vil understreke at ved omleggingen er det viktig at det fortsatt blir kanalisert ressurser til organisasjoner og institusjoner som har drevet etterutdanningstilbud slik at et mangfold av tilbud blir opprettholdt.

Komiteen har merket seg at Regjeringen i løpet av 2002 vil legge om de nasjonale oppgavene som Norgesnettrådet ved Statens lærerkurs har hatt for etter- og videreutdanning av lærere. Komiteen mener det er behov for at departementet foretar en nærmere utredning av hvordan organiseringen av etter- og videreutdanning av lærere skal være i framtiden. Komiteen vil derfor be om at departementet på bakgrunn av en bredere utredning av saken, kommer tilbake til Stortinget med vurderinger i stortingsmeldingen om lærerutdanningen. Inntil en bredere utredning foreligger opprettholdes Statens lærerkurs som organ for fordeling av midler innenfor budsjettrammen på kurs som allerede er utlyst for 2002.

Kap. 203 Statens utdanningskontor

Departementet foreslår en bevilgning på kr 106 127 000 under dette kapitlet. Utdanningskontorene skal innlemmes i fylkesmannsembetet, jf. Innst. S. nr. 307 (2000-2001). Aktivitetene vil bli konsentrert om tilsyn, klage og enkelte forvaltningsoppgaver. Departementet kommer tilbake til dette i budsjettforslaget for 2003.

Komiteen viser til at de statlige utdanningskontorene skal innlemmes i fylkesmannsembetene i de respektive fylkene. Planarbeidet er startet opp med sikte på overføring fra 1. januar 2003. I den forbindelse drøftes bl.a. oppgavene til utdanningskontorene.

Komiteen avventer departementets vurdering og forslag til oppgaver til utdanningskontorene og har

merket seg at departementet vil komme tilbake til dette i budsjettforslaget for 2003.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, reduserer bevilgningen med 3 mill. kroner. Flertallet viser til at utdanningskontorene skal være bindeledd mellom departementet og kommunene/fylkeskommunen. Flertallet understreker at utdanningskontorene må prioritere utviklings- og rettleidningsoppgavene fremfor tradisjonelt tilsyn og lovlighetskontroll. Å hjelpe kommuner og skoler til å arbeide målbevisst med kvalitetsutvikling er en prioritert oppgave. Flertallet mener derfor at det må brukes mindre ressurser på kontroll og rapportering.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre slutter seg til bevilgningsforslaget.

Kap. 204 Foreldreutvalget for grunnskolen

Departementet foreslår en bevilgning på kr 5 395 000 under dette kapitlet.

Komiteen slutter seg til bevilgningsforslaget.

Komiteen viser til at foreldreutvalget for grunnskolen skal arbeide for å styrke engasjementet til foreldrene. Økt engasjement og medvirkning fra foreldrene er viktig for blant annet å styrke grunnskolens holdningsskapende arbeid. Komiteen vil understreke at skoloring av foreldrerepresentantene må være en prioritert oppgave for FUG.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og representanten Jan Simonsen vil vise til at det drives et utstrakt arbeid innenfor området å styrke elevenes sosiale kompetanse. Disse medlemmer viser i den forbindelse til skolemeglingsprogrammet, professor Olweus sitt mobbe-program og andre program omtalt i Nordahl-utvalgets innstilling. Felles for alle tiltakene som brukes er et likeverdig samarbeid mellom de forskjellige instanser og foreldrene. Disse medlemmer vil iht. ovenstående påpeke viktigheten av at Foreldreutvalget for grunnskolen får en selvstendig rolle i utarbeidelsen av eventuelle nye programmer.

Kap. 206 Samisk utdanningsadministrasjon

Departementet foreslår en bevilgning på kr 25 687 000 under dette kapitlet.

Komiteen har merket seg Sametingets engasjement for kompetanseoppbygging i samiske kjerneområder. Komiteen ser det som viktig å bygge opp relevant kompetanse blant ungdom i indre Finnmark og stiller seg positiv til det lokale initiativ for å etablere et utdanningstilbud i tekniske fag rettet mot ungdom i indre Finnmark.

Komiteen slutter seg til bevilgningsforslaget.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og representanten Jan Simonsen ønsker ikke å opprettholde Sametinget, og foreslår derfor å fjerne tilskuddet. Disse medlemmer er av den oppfatning at alle mennesker uavhengig av rase, kjønn, religion eller etnisk opprinnelse er like betydningsfulle, og ønsker derfor ikke å opprettholde et mulig kompliserende ledd i forvaltningen. Disse medlemmer har merket seg at det nå blir viktig å legge til rette for å få bygget opp kompetansen blant ungdom i Finnmark for å kunne møte et øket behovet for arbeidskraft i landsdelen.

4.2 Grunnskolen og videregående opplæring

Grunnskolen og videregående opplæring er fra 1. januar 2002 samlet i én programkategori 07.20. Bevilgningene omfatter særlige tiltak utenom den vanlige finansieringen gjennom rammetilskudd og andre inntekter til kommunene og fylkeskommunene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og representanten Jan Simonsen viser til at skolene i Norge mange steder er i svært dårlig forfatning. Gjeldende forskrift om miljørettet helsevern i skoler blir i svært mange tilfeller ikke fulgt. Arbeidsmiljøet som tilbys mange skolebarn i Norge er etter disse medlemmers mening uakseptabelt dårlig. Sammenholdt med landets store oljeformue og landets store overskudd på statsbudsjettet (for 2002 anslått til 173 mrd. kroner) finner disse medlemmer denne situasjonen uakseptabel.

Disse medlemmer viser til at det både i St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 4 (2001-2002) er avsatt 15 mrd. kroner til utlån for kommuner som vil foreta opprustning av skolebygg. Låneordningen skal være helt rentefri og med avdragsfrihet i 5 år.

Disse medlemmer viser til at regnskapsforskriftene for kommunene må endres slik at kommunene slipper å avsette avdrag på lån i sine årlige regnskaper selv om kommunene er innrømmet avdragsfrihet, og ber Regjeringen sørge for at slik endring i forskriftene blir gjennomført snarest.

Disse medlemmer har som utgangspunkt at det er eier av skolebygningen som har ansvaret for vedlikeholdet. Innenfor dagens lovverk og finansieringsmodell er det kommunene/fylkeskommunene som har ansvaret for at det er tilstrekkelig skolekapasitet.

Disse medlemmer ber imidlertid om at det fremmes sak for Stortinget med vurdering av statlig overtagelse av skolebyggningsmassen, for å sikre et jevnt godt fysisk skolemiljø i hele landet uavhengig av kommunale prioriteringer.

Kap. 221 Tilskudd til grunnskolen

Departementet foreslår en bevilgning på kr 1 899 923 000 under dette kapitlet. Departementet varsler i St.prp. nr. 1 (2001-2002) endring i opplæringsloven i

forbindelse med forslaget om å øke kommunenes frie inntekter med 25 mill. kroner slik at de kan dekke alle kostnader ved leirskoleopphold fra høsten 2002.

Komiteen viser til at tilskuddet til virkemiddeltiltak er foreslått redusert. Komiteen viser til at dette er en overslagsbevilgning. Tilskuddet gis til skoler som oppfyller bestemte krav. Virkemiddeltiltakene er viktige for å sikre lærerrekuttering til skoler som sliter med å skaffe kvalifiserte lærere. Komiteen vil understreke at gjeldende regler for tilskudd skal føres videre. Dersom det skal gjøres endringer i regelverket må disse forelegges Stortinget og være del av et samlet opplegg for rekruttering av lærere.

Komiteen merker seg at departementet i løpet av 2002 vil legge fram en sak om grendeskoler og skole-nedlegging, jf. vedtak i Stortinget nr. 560, 2000. Komiteen ser positivt på at Regjeringen vil følge opp grendeskolenes situasjon, og avventer Regjeringens sak for Stortinget.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at bevilgningen for 2001 under post 65 av Regjeringen er foreslått redusert med en bevilgning på 26,2 mill. kroner grunnet mindre opplæringsbehov enn forventet. På denne bakgrunn reduserer flertallet bevilgningen for 2002 med 12,8 mill. kroner, men forutsetter at tilbudet om opplæring ikke svekkes og at behovet vurderes på ny i Revidert nasjonalbudsjett for 2002.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at flertallet foreslår tilskuddet til opplæring for språklige minoriteter i grunnskolen (post 65) redusert med 12,8 mill. kroner. Disse medlemmer ser det som svært viktig å opprettholde de muligheter elever fra språklige minoriteter har for opplæring i samsvar med evner og forutsetninger. Disse medlemmer ønsker ikke å svekke disse mulighetene og opprettholder Regjeringens forslag til bevilgning.

Komiteen mener at grunnskolen skal være gratis. Alle aktiviteter som er en del av skolens faglige og pedagogiske opplegg med grunnlag i læreplanene, skal være fri for egenbetaling. Komiteen fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om endring av opplæringslova slik at gratisprinsippet i grunnskolen blir reelt."

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet viser til at det i rammetilskuddet til kommunene er lagt inn 100 mill. kroner til økt timetall på 2.-4. årstrinn for å styrke norskfaget. Disse medlem-

mer er enig i at ressursrammene til grunnskolen på denne måten økes og at ressursene settes inn på barnetrinnet. Disse medlemmer vil understreke at denne økte statlige satsningen må bli en reell styrking av barnetrinnet over hele landet. Disse medlemmer erkjenner at kvalitetsutvikling kan gjennomføres på ulike måter, og det må være lokale forhold som avgjør hvorledes den økte statlige ressursinnsatsen skal brukes. Økt timetall eller økt lærertetthet kan begge være virkemidler for å styrke elevenes skrive- og leseferdigheter.

Disse medlemmer viser til at de frie inntektene er økt slik at kommunene fra høsten 2002 skal dekke alle kostnadene med leirskoler. Undersøkelser viser at samlet utgjør foreldrebetalingen i grunnskolen ca. 210 mill. kroner.

Disse medlemmer har merket seg at regjeringen Stoltenberg foreslo å doble gjennomsnittssatsene for det statlige tilskuddet til skolefritidsordningen i løpet av neste stortingsperiode for å redusere foreldrebetalingen. Disse medlemmer er enig i dette. Disse medlemmer merker seg at det er store variasjoner mellom kommunene i foreldrebetalingen til SFO. Disse medlemmer mener det i løpet av stortingsperioden må etableres en ordning med maksimal foreldrebetaling i skolefritidsordningen.

For å ivareta kommunenes selvstyre mener komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti dette bør utformes som et tilbud til kommunene, der staten yter tilskudd til de kommuner som ønsker å gå inn på en slik ordning.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og representanten Jan Simonsen viser til partiets modell for finansiering og drift av skoler, direkte statlig finansiering kanalisert gjennom den enkelte elev kombinert med fri adgang til etablering av skoler og fritt skolevalg for elever og foreldre.

Disse medlemmer viser til sin innledende merknad under dette området.

Disse medlemmer viser til at det i rammeoverføringen til kommunene er avsatt 100 mill. kroner til en ekstra undervisningstime i norsk for 2.-4. klassetrinn fra høsten 2002.

Disse medlemmer viser til den svært anstrengte økonomien i mange kommuner, og regner med at de midlene som er tenkt brukt til en ekstra undervisningstime i stor utstrekning vil bli brukt til budsjettsaldering i kommunene. Det er etter disse medlemmers syn derfor stor mulighet for at ekstra undervisningstid ikke gjennomføres.

Disse medlemmer ber derfor Regjeringen sørge for øremerking av de 100 mill. kroner og at Stortinget får melding om hvordan dette blir gjort.

Disse medlemmer ser på skolefritidsordningen som et positivt bidrag for mange foreldre i en travel hverdag. Disse medlemmer viser i den anledning til Frikommune-forsøkene hvor skolefritidsordningen

oppstod på bakgrunn av foreldrenes behov for barnepass. Etter disse medlemmers oppfatning bør skolefritidsordningene gjøres om til selvstyrte enheter basert på brukernes behov for tjenester, og unntas fra offentlige reguleringer og inngrep som vi kjenner det fra barnehagene. Ved en slik definering kan dette tilbudet gjøres selvfinansierende.

Disse medlemmer viser også til at Fremskrittspartiet prinsipielt er motstander av å tilby morsmålundervisning til flyktninger og innvandrere. Disse medlemmer mener at morsmålsundervisning er et ansvar for den enkelte familien og derfor ikke skal belaste det offentlige.

Disse medlemmer peker på at leirskoleundervisning kan være et viktig bidrag til opplæringen dersom tilbudet utformes som en naturlig forlengelse for de fagområder som omtales i læreplanen. Disse medlemmer mener imidlertid at et slikt undervisningsopplegg bør dekkes innenfor kommunenes totale rammer avsatt til undervisning.

Disse medlemmer viser også til at det er viktig at grunnskoleopplæringen ivaretar også de barn som av ulike grunner ikke kan delta på et slikt opphold pga. funksjonshemning eller sykdom.

Disse medlemmer mener at det er viktig å legge til rette for og sikre at alle elever i den norske skolen får et fullverdig og kvalitativt godt tilbud, også elever som har en funksjonshemning som krever en tilrettelagt undervisning.

Etter disse medlemmers syn bør budsjettet derfor tilføres ekstra midler for elever med særskilte behov, for blinde og svaksynte og for elever med dysleksi og lignende.

Disse medlemmer viser til partiets forslag til alternativt statsbudsjett i finanskomiteens innstilling.

Disse medlemmers prioritering og votering ved behandling av komiteens rammebudsjett gir uttrykk for disse representanters subsidiære holdning, og er begrunnet med Fremskrittspartiets støtte til Regjeringens budsjett fremkommet gjennom kabinettforslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Senterpartiets i sitt alternative budsjett foreslo å øke rammetilskuddet til kommunene med 2,8 mrd. kroner, i frie midler. Dette medlem mener at en styrking av kommunene er nødvendig for å sikre en kvalitativt bedre grunnskole som tar godt vare på alle barn. Dette medlem vil også vise til at Senterpartiet i tillegg ville foreta en gjeldslette overfor kommunene med 12 mrd. kroner. Dette ville frigjort midler som kommunene kunne benyttet til å styrke undervisningen i grunnskolene.

Dette medlem understreker nødvendigheten av lavere foreldrebetaling i skolefritidsordningen og viser til at Senterpartiet styrket posten med 60 mill. kroner i sitt alternative budsjettforslag for å senke foreldrebetalingen vesentlig. Dette medlem vil videre vise til Dokument nr. 8:2 (2001-2002) fremmet av Magnhild Meltveit Kleppa, Rune J. Skjælaaen og Eli Sollied

Øveraas om rett til gratis SFO for barnefamilier som er uten arbeid og uten annen inntekt enn sosialhjelp.

Kulturskolene

Komiteen vil peke på at det har vært en positiv utvikling for kulturskolene i de aller fleste kommuner etter at Stortinget lovfestet musikk- og kulturskolene i 1998. Det er grunn til å understreke det viktige arbeidet som Norsk kulturskoleråd har gjort for å utvikle kulturskoletilbudet i hele landet.

Komiteen har merket seg at det såkalte Eikemotvalget allerede sommeren 1999 utgav utredningen "Kulturskolen - kunststykket i kommunenes satsning for et rikere lokalmiljø". Komiteen viser til merkna- den fra komiteens flertall i Budsjett-innst. S. nr. 12 (2000-2001) om at en sak på grunnlag av denne utred- ningen legges fram for Stortinget til behandling. Komiteen har merket seg at dette ikke har skjedd og ber igjen om at saken, inkludert vurdering av tilskudds- sats, fremlegges.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpar- tiet, Sosialistisk Venstreparti og Senter- partiet har merket seg regjeringen Bondevik II sitt forslag om å kutte 6 mill. kroner i den kulturelle skole- sekken. Disse medlemmer viser til forslag i St.prp. nr. 1 (2001-2002). Disse medlemmer mener at det er nødvendig å satse på kunst og kultur som en naturlig del av skolen. Samarbeidet mellom kulturliv og skole har blitt styrket de siste årene, blant annet gjennom Reform 94 og handlingsplanen Broen og den blå hesten. Disse medlemmer vil under- streke at den kulturelle skolesekken utvikles i nært samarbeid med kommunene. Det handler om å legge til rette for at skolebarn får lettere tilgang til, gjør seg kjent med og får et aktivt og positivt forhold til kul- turytringer av alle slag. Disse medlemmer ønsker derfor at alle barn får en slik ryggsekk.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og representanten Jan Simonsen har det syn at de kommunale musikk- og kulturskolene kan være et tilbud til stor glede og nytte for den enkelte elev.

Imidlertid er dette ikke et tilbud beregnet på alle barn, men kun en mindre gruppe spesielt interesserte. Så lenge musikk og kultur ikke ansees å være av avgjø- rende betydning for alle og dermed ikke er innført som eget fag i L97, ønsker ikke disse medlemmer at dette skal være en offentlig finansiert primæroppgave.

Kap. 222 Statens grunnskoler og grunnskoleinternat

Departementet foreslår en bevilgning på kr 41 767 000 under dette kapitlet.

Komiteen slutter seg til bevilgningsforslaget.

Kap. 223 Videregående opplæring

Departementet foreslår i Tillegg nr. 4 en bevilgning på kr 110 872 000 under dette kapitlet. Ordningen med tilskudd til utlån av læremidler foreslås avvirket. Til- skudd til landslinjer foreslås avvirket. Fylkeskommu- ner med mange landslinjer vil bli vurdert særskilt i for- bindelse med tildeling av skjønnsmidler.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og representanten Jan Simonsen viser til innledende merknad om skolebygg og under- streker at situasjonen for bygningsmassen også i vide- regående skole mange steder er som beskrevet i merk- naden.

Etter disse medlemmers mening er det nå viktig å få nedlagt fylkeskommunene, der hovedoppgaven nå er overført til staten gjennom sykehusreformen.

I lys av slik nedleggelse understreker disse med- lemmer viktigheten av å få vurdert statlig overta- gelse av skolebygningsmassen for å sikre et jevnt godt fysisk skolemiljø i hele landet uavhengig av kommu- nale penger.

Læremidler

Komiteens flertall, medlemmene fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Fol- keparti og Venstre, viser til departementets for- slag om å avvirket dagens tilskudd til utlånsordning for lærebøker i videregående opplæring. Flertallet viser også til departementets henvisning til en helhetlig gjennomgang av støtteordning fra Lånekassen til unge i ordinær videregående utdanning. Med bakgrunn i erfaringer fra eksisterende ordning som flertallet er kjent med, er man positiv til denne fremgangsmåten.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpar- tiet og Sosialistisk Venstreparti mener at gratis læremidler er et av de viktigste tiltakene for å redusere kostnadene for elever og for å nå målet om gratis læremidler fra høsten 2003. Disse medlem- mer viser til at målet med ordningen er å redusere kostnadene til lærebøker for elever i den videregående opplæringen og at det blir utviklet digitale læremiddel fritt tilgjengelig på Internett. Disse medlemmer har merket seg at regjeringen Bondevik II har fjernet bevilgningen til gratis læremidler i videregående opp- læring. Disse medlemmene registrerer at regjerin- gen Bondevik II ikke innfører noe alternativ, og ønsker å utrede en stipendordning knyttet til læremidler for videregående opplæring. Disse medlemmer vil understreke at det er en kjensgjerning at utgifter til bøker og utstyr kan komme opp i flere tusen kroner per år, og at dette er en stor belastning for elever og deres familier. Disse medlemmer vil understreke at elevene blir skadelidende når ordningen fjernes uten alternativ. Disse medlemmer mener at retten til videregående opplæring står i fare fordi bokutgiftene kan blir så store at enkelte elever vil få vanskeligheter.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til opplæringslovens § 9-3 (Lærebøker og andre læremidler) kommentarutgave av 2001 side 259:

"Opplæringsloven med forskrifter inneholder ikke noe forbud mot reklame i lærebøker eller andre læremidler."

Disse medlemmer understreker at muligheten som ligger i reklamefinansierte bøker/læremidler må gjøres bedre kjent for elever, foreldre og lærere.

Disse medlemmer forutsetter at Regjeringen følger opp dette.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til innledende merknader og til finansinnstillingen Budsjett-innst. S. I (2001-2002) hvor Sosialistisk Venstreparti bevilger 400 mill. kroner til et eget bokstipend i videregående skole øremerket læringsmaterieill.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Senterpartiet i sitt alternative budsjett avsatte 103 mill. kroner som en start på læremiddelstipend for elever i videregående skole over kap. 2410 Statens lånekasse for utdanning. Utlånsordningen av lærebøker er ikke en tilfredsstillende ordning for elevene. Dette medlem viser til at læremiddelkostnadene for disse elevene er høye og ser de 103 mill. kronene som en start på oppbygging av en stipendordning som skal gi elevene gratis lærebøker.

Landslinjer

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at tilskuddet til landslinjer blir endret. Disse medlemmer vurderer ordningen som viktig og er tilfreds med at den blir videreført. Disse medlemmer viser til budsjettavtalen og legger inn 109,8 mill. kroner til landslinjene. Flertallet mener at landslinjer som er særskilt kostnadskrevende eller har nasjonal betydning bør prioriteres. Flertallet ber Regjeringen om å komme tilbake med en total gjennomgang av tilskuddsordningen for landslinjene i Revidert nasjonalbudsjett for 2002.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ser med tilfredshet på finansinnstillingens forslag til økte rammer for å opprettholde tilskuddet til landslinjene. Disse medlemmer vurderer tiltaket som viktig, og vil derfor videreføre ordningen med landslinjer.

Disse medlemmer merker seg flertallets kutt på landslinjene med 30 mill. kroner sammenlignet med Stortingets vedtak for rammeområde 17. Disse medlemmer merker seg at det ikke blir skissert hvor og hvordan kuttet skal iverksettes, og den usikkerheten som dette medfører for den enkelte skole og elevene.

Disse medlemmer mener dette også strider mot grunnlaget for finanskomiteens utvidelse av netto utgiftsramme med 139,2 mill. kroner.

United World College

Når det gjelder United World College og deres drift i Norge, vil komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, gå inn for å bevilge 1,5 mill. kroner til Røde Kors United World College. Flertallet peker på at et flertall i komiteen i sine kommentarer for budsjettet i 2001 ba departementet ta hensyn til lønnsvekst og vedlikehold i budsjettet for 2002.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre vil bevilge 2,5 mill. kroner til Røde Kors United World College.

Kap. 224 Fellestiltak i grunnskolen og videregående opplæring

Departementet foreslår i Tillegg nr. 4 en bevilgning på kr 335 906 000 under dette kapitlet. Skriftlig avgangsprøve i grunnskolen opprettholdes (post 1).

Nye midler til seniortiltak for lærere er avsatt over de nye postene 62 og 63. Dette vil bli innlemmet i rammetilskuddet fra 1. januar 2003. I Tillegg nr. 2 til proposisjonen er det redegjort nærmere for avtalen om endringer i lærernes arbeidsvilkår.

Komiteen merker seg at departementet og partene har kommet til enighet om "endring i lærernes arbeidsbetingelser".

Komiteen er kjent med at Stiftelsen Arkivet i Kristiansand har søkt om 1,5 mill. kroner for 2002. I lys av det viktige arbeidet stiftelsen driver i kampen mot vold og rasisme, og det nettverket som er bygd opp innen skoleverket, ber komiteen departementet vurdere økt støtte til dette formålet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, understreker at sentralt utarbeidede prøver fortsatt skal være en viktig del av den samlede elevenvurderingen. I en omlegging skal dette fortsatt gjennomføres innenfor budsjettrammen i St.prp. nr. 1 (2001-2002) på 98,2 mill. kroner. Disse partier ser på en slik omlegging som en effektivisering uten at evalueringsgrunnlag eller bruk endres. Målet med omleggingen er effektivisering og kvalitetsheving.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre har merket seg at flertallet vil opprettholde regjeringen Stoltenbergs forslag om å redusere bevilgningen til skriftlig avgangsprøve i grunnskolen med 12 mill. kroner. Disse medlemmer mener obligatorisk eksamen etter grunnskolen er et viktig tiltak i læringsprosessen for

elevene. Disse medlemmer ønsker ikke å svekke denne viktige delen av den samlede elevvurderingen og opprettholder Regjeringens bevilgningsforslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet viser til St.prp. nr. 1 (2001-2002) om omlegging av ordningen med skriftlig avgangsprøve i grunnskolen, og Regjeringens forslag om ikke å legge om ordningen. Disse medlemmer framhever at forslaget i St.prp. nr. 1 (2001-2002) ikke går ut på å fjerne skriftlig eksamen i grunnskolen, men er et ledd i arbeidet med å utvikle vurderingsformer og ordninger som i større grad måler læringsresultatet til elevene. Disse medlemmer mener at målet er en skole preget av kvalitet og mangfold, der elevene er aktive deltakere i læringsarbeidet. En omlegging av eksamensordningen er et ledd i et utviklingsarbeid for å finne fram til gode læringsmetoder. Disse medlemmer vil understreke at skolen skal forberede den enkelte elev i et samfunn i rask utvikling. Det er viktig at eksamen som vurderingsform blir fortløpende evaluert, da dette er en form for sluttkompetansebevis som vil følge elevene livet ut.

Disse medlemmer merker seg videre at bevilgningen til opplæring innenfor kriminalomsorgen er ført videre på samme nivå som i 2001. Disse medlemmer mener Regjeringens forslag ikke dekker merutgiftene som følge av Ila fengsels overgang til forvaringsanstalt, lønnstilleggene til lærerne og økte soningsplasser ved Stavanger fengsel. Disse medlemmer viser til at Ila overgang til forvaringsanstalt medfører en endring i fangebefolkningen slik at det blir flere innsatte med særlige behov. I Ot.prp. nr. 46 (2000-2001) fra Justisdepartementet viser departementet til at:

"... innføring av forvaring (vil) få økonomiske konsekvenser for forvaltningssamarbeidende etater, herunder skole- og helsemyndigheter."

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti mener at individuell vurdering ved hjelp av karakterer på ungdomstrinnet på sikt bør utgå. Disse medlemmer mener at bare bruk av karakterer er uheldig fordi de fører til ensidig fokusering på deler av læreplanene og i tillegg blir mindre aktuelle når alle elever har rett til videregående opplæring. Disse medlemmer mener dessuten at individuelle karakterer, som vurderingsform, i for stor grad styrer valg av opplæringsmetode. Skal skolene utvikles mot læreplanenes mål om å utvikle det samarbeidende, det skapende og det integrerte menneske, må en i vurderingsarbeidet vri fokus bort fra enkeltkarakterer og over til vurdering av læringsmiljø og læringsarbeid.

Disse medlemmer mener dessuten at ensidig bruk av karakterer som vurderingsform er med på å øke presset på den enkelte elev. Elever som ikke oppnår gode fagkarakterer, vil lett oppfatte skoletiden som

mislykket og bli stemplet som skoletapere. Disse medlemmer mener at mistriivsel ofte er et uttrykk for at en gjennom karakterer blir minnet om at en ikke har lyktes i å reproducere faktakunnskaper.

Disse medlemmer viser til at elever og foreldre ofte vurderer skoler som gode og dårlige på grunnlag av karakterstatistikk. Dette er med på å fremme konkurranse mellom skolene med karakterstatistikken som konkurransegrunnlag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og representanten Jan Simonsen har merket seg at et stadig økende antall barn og unge begår til dels alvorlige lovbrudd. Lovbruddene spenner fra tyveri til grov voldskriminalitet. Disse medlemmer viser til at Fremskrittspartiet har fremmet krav om å senke den kriminelle lavalderen for å kunne straffe unge lovbrøyttere. En senking av den lavkriminelle alder for å kunne idømme straff medfører at fengselsundervisningen må legges om, og i sterkere grad ivareta unge innsatte.

Disse medlemmer har også merket seg at det synes å være en sammenheng i den sterke økningen av unge lovbrøyttere med manglende lese- og skriveferdigheter samt at mange har falt ut av den offentlige skolen, og foreslår:

"Stortinget ber Regjeringen legge frem en sak om hvordan manglende lese- og skriveferdigheter, i kombinasjon med drop-out fra skolen, påvirker unges mulighet til en kriminell adferd."

Kap. 226 Kvalitetsutvikling i grunnskolen og videregående opplæring

Departementet foreslår i Tillegg nr. 4 en bevilgning på kr 360 268 000 under dette kapitlet, herunder støtte til prosjekter for arbeid med verdier i skolen og for tiltak mot problematferd.

Departementet legger for øvrig opp til redusert aktivitet under dette kapitlet av hensyn til det samlede budsjettopplegget.

Komiteen viser til at det i proposisjonen er omtalt en rekke resultatmål og oppgaver, og ber om at Stortinget får en tilbakemelding om arbeidet innen utgangen av 1. halvår 2002.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, mener at forebyggende arbeid blant ungdom mot mobbing, vold og rusmisbruk er av sentral betydning. Flertallet viser til stiftelsen MOT sitt holdningsskapende arbeid for å redusere mobbing, vold og rusmisbruk, blant annet gjennom skolebesøk, skolering av instruktører og samarbeid med idrettslag, kommuner og næringsliv. Flertallet foreslår å bevilge 2 mill. kroner til denne stiftelsen.

Flertallet mener at det er viktig at skolen og samfunnet for øvrig er opptatt av verdier som respekt for andres liv, helse og eiendom, respekt for andre mennesker samt vekt på god oppførsel.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig folkeparti og Venstre legger stor vekt på kvalitetsutvikling i skolen, og har stor tro på tiltak som utløser og premierer lokal kreativitet, nytenking og engasjement. Disse medlemmer ber derfor departementet utrede en bonusordning for skoler som vil prøve ut nye arbeidsformer som et virkemiddel for å stimulere til innsats, mangfold og kvalitet. Bonusordningen prøves ut i småskala forsøk, og bevilgningen økes med 5 mill. kroner til formålet i 2002. Disse medlemmer viser til Regjeringens forslag om prosjektet Verdier i skolehverdagen og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og representanten Jan Simonsen mener at det er viktig å øke kvaliteten på den undervisning som gis i Norge. Disse medlemmer mener at denne oppgaven må løses på flere måter. Ikke minst er fokusering på kvalitet fremfor organisatoriske rammetiltak viktig.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets hovedmodell for undervisning: Offentlig støtte kanalisert gjennom elever og studenter og fri etablering av skoler/læresteder innenfor rammen av en nasjonal standard for undervisning og studier. Disse medlemmer ser at etablering av et uavhengig skoletilsyn med ansvar for kvalitet og evaluering skal føre tilsyn med tilbudet og bidra til kvalitetsutvikling som en del av en slik modell.

Innenfor dagens administrative ramme er en av de konkrete måter å øke kvaliteten å gi mulighet for økt etter- og videreutdanning for lærerne. Dagens økonomiske prioriteringer gir ikke muligheter for den nødvendige faglige oppdatering. En økt videre- og etterutdanning vil gi et bedre tilbud til elevene både fordi læreren får oppdatert kunnskap og fordi en vil føle at den formidling som gjøres er av bedre kvalitet. En sterkere satsing på nettopp dette vil gjøre det enklere å rekruttere og beholde kvalifisert arbeidskraft i undervisningssektoren.

Disse medlemmer understreker at skolen er en viktig arena for verdiformidling og verdidebatt, og vil styrke skolens arbeid med verdiformidling gjennom en kontinuerlig verdidebatt i skolen.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett hvor det er lagt inn 500 mill. kroner til kvalitetsutvikling i grunnskolen.

Kap. 232 Statlige skoler med opplæring på videregående nivå

Departementet foreslår en bevilgning på kr 103 121 000 under dette kapitlet.

Komiteen slutter seg til bevilgningsforslaget.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og representanten Jan Simonsen peker på at tilskudd til de samiske skolene bør fjernes.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets forslag til alternativt statsbudsjett i finanskomiteens innstilling, Budsjett-innst. S. I (2001-2002).

4.3 Andre tiltak i utdanningen

Programkategori 07.40 Andre tiltak i utdanningen omfatter tilskudd til private skoler, spesialpedagogiske kompetansesentre og tiltak, IKT i utdanningen og diverse andre tilskudd.

Kap. 240 Private skoler mv.

Departementet foreslår en bevilgning på kr 1 319 663 000 under dette kapitlet, inkludert seniortiltak, jf. Tillegg nr. 2 til proposisjonen.

Komiteen merker seg at departementet og partene har kommet til enighet om "endring i lærernes arbeidsbetingelser".

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, mener privatskoleloven må gjennomgås med sikte på en forenkling av godkjenningssystemet og kortere saksbehandlingstid.

Flertallet viser til at privatskolene ikke får tilskudd til kapitalutgifter eller husleie gjennom gjeldende tilskuddsordning. Flertallet mener dette er en forskjellsbehandling av private og offentlige skoler. Den satsing på opprustning av skoleanlegg som nå er foreslått via lån til kommunene, kommer heller ikke private skoler til gode. Flertallet ber departementet arbeide for å sikre et bedre økonomisk grunnlag for foreldres og elevers valgmuligheter på disse områder.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ønsker å bevilge 15 mill. kroner til styrking av den private skolesektoren.

Disse medlemmer vil gjeninnføre ordningen med tilskudd til undervisningsutstyr for private skoler som får tilskudd etter tilskuddsregel 1, 2 og 4. Disse medlemmer foreslår derfor å bevilge 4,5 mill. kroner til dette formål.

Disse medlemmer vil bevilge 2,5 mill. kroner til Røde Kors United World College, kap. 223 post 74. Dessuten vil disse medlemmer bevilge 5 mill. kroner til Toppidrettsgymnas, kap 249 post 75, samt 1 mill. kroner i husleietilskudd til høyskolen Barrat Due, kap. 282 post 70.

Disse medlemmer viser til Innst. S. nr. 13 (2000-2001) hvor det heter:

"Flertallet registrerer at departementet ikke har beregnet en egen sats for skoler med rene linjeløp på

linje med offentlige skoler, herunder Kongshaug Musikkgymnas. Flertallet mener det bør være egne satser for slike gymnas."

Disse medlemmer bevilger derfor 2 mill. kroner til dette formål.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet mener at det offentlige skolesystem skal representere en felles plattform for barn og unge. Det skal være rom for alle, uavhengig av sosial bakgrunn, religionstilknytning og verdigrunnlag. Disse medlemmer mener det offentlige skolesystem gir alle barn og unge samme rettigheter og muligheter til utdanning.

Disse medlemmer vil peke på at tildelingen til private skoler er basert på et regelstyrt system som gir rettigheter om støtte til alle skoler som fyller kriteriene. Disse medlemmer vil derfor understreke viktigheten av at departementets gjennomgang av læreplaner og undervisningsopplegg for skoler som søker om godkjenning og midler, sikrer barnas beste og gir foreldre trygghet for at staten krever kvalitet i undervisningen gjennom en godkjenningsprosess.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti vil understreke at vi har et skolesystem som er desentralisert, og som tåler svært små endringer i elevtallet før systemet rakner. Disse medlemmer vil understreke at etablering av privatskoler kan medføre nedleggelse av offentlige skoler. Disse medlemmer er derfor i mot opprettelsen av private skoler der dette er en konsekvens.

Disse medlemmer viser til Arbeiderpartiets og Sosialistisk Venstrepartis forslag i Innst. S. nr. 3 (1998-1999) Tilskudd til private skoler. Disse partiene foreslo der en annen modell for statlig støtte til privatskoler.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sitt Dokument-8 forslag om en likeverdig økonomisk behandling av godkjente offentlige og private skoler, hvor også kapitalkostnadene skulle regnes inn. Disse medlemmer vil videre vise til at Norge har ratifisert konvensjoner hvor valgfri skolegang blir betegnet som en menneskerettighet.

Av denne grunn er disse medlemmer i tvil om de offentlige tilskuddssatsene med et etterslep for utgifter på to år svarer til konvensjonenes krav om lik mulighet til å velge noe annet enn det offentliges tilbud om opplæring. Innenfor dagens system vil foreldrene til barn i den private skolen bære det økonomiske ansvar for departementets avtale med lærerne i den offentlige skolen om lønn og andre tarifforhold.

Disse medlemmer viser derfor til at det i Norge kun er foreldre med god økonomi som kan velge alternativ opplæring for sine barn.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett i finanskomiteens innstilling.

Kap. 243 Kompetansesentra for spesialundervisning

Departementet foreslår en bevilgning på kr 803 150 000 på dette kapitlet.

Komiteen har merket seg at ansvaret for å gi alle elever en tilpasset opplæring hviler på den enkelte kommune og fylkeskommune, og at kompetansesentrene for spesialundervisning skal gi rettledning og støtte i arbeidet lokalt.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, vil peke på at det i 2000 startet et 3-årig kompetanseutviklingsprogram for PP-tjenesten og skoleledere (SAMTAK). Flertallet vil peke på at slike utviklingsprogram er viktige verktøy for å sette PPT bedre i stand til å gi det enkelte barn god oppfølging og tilpasset tilbud.

Flertallet vil understreke behovet for å ha fokus på det utadrettede arbeidet med brukerne av spesialpedagogiske tjenester. Flertallet er tilfreds med at departementet arbeider videre med å forholdet til andre tjenesteleverandører, for eksempel habiliteringstjenesten. Flertallet mener det er spesielt viktig at tiltak blir utredet og iverksatt raskt når behovene er der.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og representanten Jan Simonsen har merket seg at ansvaret for å gi alle elever en tilpasset opplæring hviler på den enkelte kommune og fylkeskommune, og at kompetansesentrene for spesialundervisning kun skal gi de ansvarlige lokale myndigheter rettledning og støtte i deres arbeid. Omorganiseringen av kompetansesentrene iht. vedtak i St.meld. nr. 23 (1997-1998), hvor 300 fagårsverk ble overført fra sentrene til kommuner og fylkeskommuner sine PP-tjenester.

Disse medlemmer peker på at målet med reformen var å sikre prinsippet om tilpasset opplæring for alle barn, unge og voksne med særskilte behov, og retten til spesialundervisning utover det de vanlige ressursrammene og differeringsmodellene gir rom for. Disse medlemmer vil i den anledning vise til at departementet ved utarbeidelsen viste til forskjellene mellom - og også innenfor - grupper som fysisk funksjonshemmede, synshemmede, hørselshemmede, de med språk- og talevansker, med sosiale og emosjonelle vansker, med sammensatte lærevansker eller spesielle fagvansker. Det er fortsatt store lokale forskjeller mht. organisering og tilrettelegging av opplæringen, og det er etter disse medlemmers oppfatning fortsatt viktig å videreutvikle kompetansen med tilfredsstillende spisskompetanse.

Disse medlemmer vil også henvise til den raske utviklingen nasjonen synes å være i med hensyn til rusmisbruk – både når det gjelder narkotiske stoffer og alkohol - og at omfanget sprer seg til stadig yngre grup-

per. En slik utvikling viser at det foreligger et behov for en fortsatt utvikling av stadig ny kompetanse.

Kap. 248 Særskilte IKT-tiltak i utdanningen

Departementet foreslår en bevilgning på kr 197 604 000 under dette kapitlet som ledd i oppfølgingsplanen for IKT i utdanningen 2000-2003, jf. også Tillegg nr. 4.

Komiteen er tilfreds med at Regjeringen følger opp den fireårige handlingsplanen "IKT i norsk utdanning. Plan for 2000-2003". Komiteen påpeker viktigheten av å støtte opp om bruk av IKT i undervisningen, samt kompetanseheving blant lærere. Videre vil komiteen understreke viktigheten av at alle elever i grunnskole og videregående skole sikres tilgang på PC med Internett-tilkobling.

Komiteen reduserer bevilgningsforslaget med 15 mill. kroner.

Komiteen vil understreke at breibandutbyggingen krever en sterk offentlig satsing. Komiteen vil understreke at skoler i distriktet har krav på like gode tekniske løsninger innen IKT som skoler i sentrale strøk selv om kostnadene er store.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at flertallet har funnet det forsvarlig å redusere post 21 med 15 mill. kroner, og slutter seg til flertallets forslag om reduksjon.

Komiteens medlem fra Senterpartiet mener det er god og fremtidsrettet investering å sikre alle skoler breibandtilknytning og har i sitt alternative budsjett lagt inn 400 mill. kroner for å sikre nødvendig fremdrift.

Kap. 249 Andre tiltak i utdanningen

Departementet foreslår en bevilgning på kr 52 349 000 under dette kapitlet (IKT-tiltak er flyttet til kap. 248).

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, slutter seg til bevilgningsforslaget.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre konstaterer at den økonomiske situasjon for toppidrettsgymnasene er vanskelig, og vil derfor øke det særskilte toppidrettstillegget over post 75 med 5 mill. kroner.

4.4 Voksenopplæring

Programkategori 07.50 Voksenopplæring omfatter tilskudd til studiearbeid i regi av studieforbundene, fjernundervisning, folkehøgskoler, opplæring i norsk med samfunnskunnskap for voksne innvandrere og

annen opplæring for særlige målgrupper, samt midler til kompetanseutviklingsprogrammet.

Kap. 253 Folkehøgskoler

Departementet foreslår en bevilgning på kr 408 993 000 under dette kapitlet.

Departementet kommer tilbake til budsjettmessige følger av forhandlingene om arbeidstidsavtale i Revidert nasjonalbudsjett for 2002.

Komiteen mener at folkehøgskolene er et verdifullt tilskudd til skolesystemet. Folkehøgskolene fremmer allmennutdanning og folkeopplysning. Komiteen har merket seg at departementet har startet en gjennomgang av folkehøgskolens status og rolle i utdanningssamfunnet.

Komiteen konstaterer at budsjettforslaget foreslår å ta bort den særskilte stipendordningen for elever som tar folkehøgskolen som fjerde år i et videregående løp, jf. kap. 2410. Stipendordningen er viktig fordi mange unge vil nøle med å ta opp lån for å gå der, da de fleste skal fortsette med en annen utdanning etterpå.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, reduserer bevilgningen med 2 mill. kroner, jf. svarbrev 3. desember 2001 fra departementet, og viser for øvrig til flertallets merknader under kap. 2410.

Flertallet merker seg at regjeringspartiene vil øke stipendandelen for elever ved folkehøgskolene til 40 pst. mens de ikke mener det er nødvendig med en slik stipendøkning for alle de andre studentene.

Flertallet legger til grunn at elever ved folkehøgskolene skal inn under den nye støtteordningen som flertallet har foreslått for alle studenter med en samlet årlig støtte på 80 000 kroner og en stipendandel på 40 pst.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at Stortinget, jf. Innst. S. nr. 337 (2000-2001), gikk inn for utvidelse av skoleåret for folkehøgskoler fra 9 til 10 mnd. Disse medlemmer vil innføre skoleår på 10 mnd. fra studieåret 2002-2003. Disse medlemmer vil fra høsten 2002 gi en stipendandel til folkehøgskoleelevene på 40 pst. slik at disse elevene opprettholder stipendbeløpet om lag på dagens nivå. Til dette bevilger disse medlemmer 20 mill. kroner over kap. 2410 post 70.

Kap. 254 Tilskudd til voksenopplæring

Departementet foreslår en bevilgning på kr 903 707 000 under dette kapitlet. Reduksjonen har bl.a. sammenheng med at tilbudet til grunnskoleopplæring for innvandrere 16-20 år blir innlemmet i rammetilskuddet fra 1. august 2002.

Komiteen slutter seg til bevilgningsforslaget.

Komiteen vil understreke betydningen av å opprettholde et sterkt fokus på å motivere voksne med lese- og skrivevansker til å ta opplæring og videreutdanning. Tilbudene bør også dekke de som har problemer med matematikk og regneferdigheter.

Komiteen viser til de positive studieresultater som er fremkommet ved Studiesenteret på Finnsnes.

Komiteen kan ikke se at det er tungtveiende prinsipielle grunner til hinder for videre statlig finansiering, og ber derfor Regjeringen ved fremleggelse av Revidert nasjonalbudsjett for 2002 prioritere videre drift ved Studiesenteret på Finnsnes.

Komiteen mener desentralisert utdanning er et viktig supplement til den ordinære driften ved universitetene og høyskolene, og at det fortsatt skal være universitetene og høyskolene som må ha ansvar for at det blir opprettet desentraliserte studietilbud.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og representanten Jan Simonsen, vil videre understreke fylkeskommunenes, studieforbundenes og fjernundervisningsinstitusjonenes felles ansvar for i nært samarbeid å oppfylle voksnes rett til videregående opplæring og til dokumentasjon og verdsetting av realkompetanse. Det må legges vekt på å utvikle et tett regionalt samarbeid mellom høyskoler, regional forvaltning, fjernundervisningsinstitusjoner, frivillige organisasjoner og næringslivet for å dekke kompetansebehovet på en best mulig måte, jf. Opplæringslovens § 4A 3 og 4A 4.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og representanten Jan Simonsen er enige i viktigheten i å rette søkelyset mot voksnes manglende lese og skriveferdighet. Disse medlemmer vil vise til at det foreligger forskning som viser at lese og skriveferdigheten avtar, dersom den ikke blir holdt vedlike. Etter disse medlemmers oppfatning bør dokumentasjon av denne type få betydning for utforming av opplæringen, både i forhold til etter- og videreutdanning av voksne og i grunnopplæringen som omfatter alle grupper.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, er kjent med at Midt i Norden (MIN) er etablert av distriktskommuner for å ta del i kompetansesamfunnet. MIN har etablert studiesentraler med toveis lyd-/bildekommunikasjon, dataløsning og bredbåndtilknytning. Studiesentralene tilbyr nettverksbasert undervisning fra høyere utdanningsinstitusjoner. MIN er i etableringsfasen og har behov for prosjektmidler i en tre-års periode for å utvikle et marked og en pedagogikk for nettverksbasert undervisning.

Flertallet ber departementet vurdere finansiering og komme tilbake til Stortinget med saken.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet er tilfreds med at Norsk Fredssenter på Kornhaug ved Lillehammer er inne ved årets budsjett. Disse medlemmer ønsker å synliggjøre Narvik Fredssenter sitt finansielle behov, og viser til flertallets merknad (Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre) ved behandling av statsbudsjettet for 1999, der det angitte flertall "ber departementet vurdere økonomisk støtte til denne organisasjonen". Disse medlemmer ber departementet følge opp anmodningen fra 1999.

Kap. 256 VOX - Voksenopplæringsinstituttet

Departementet foreslår en bevilgning på kr 65 260 000 til drift av det nasjonale utviklingscenteret VOX som ble opprettet 1. januar 2001 ved sammenslåing av Statens ressurs- og voksenopplæringscenter, Norsk fjernundervisning og Norsk voksenpedagogisk forskningsinstitutt. Departementet vil komme tilbake til instituttets oppgaver og ansvarsområde.

Komiteen slutter seg til bevilgningsforslaget.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at i tråd med forutsetningene i St.prp. nr. 63 (1999-2000) er undervisningsvirksomheten ved tidligere Statens ressurs- og voksenopplæringscenter (SRV) redusert med ytterligere 30 pst. Nivået på det språklige opplæringstilbudet for voksne innvandrere synes derved å stå i fare. Utviklingen, også på lengre sikt, vil bli forsterket ved gjennomføring av økt arbeidsinnvandring. En slik trend vil skape ytterligere press i det eksisterende tilbudet. Spesielt vil dette være problematisk i områder med et høyt antall fremmedspråkelige med familier.

Disse medlemmer har merket seg at departementet i sin omtale bl.a. viser til at "utvikling og utprøving av pedagogiske metoder, pedagogiske verktøy og ulike organisasjonsmåtar som er tilpassa opplæringsbehova til vaksne". Denne målsettingen kan være vanskelig å nå da selve undervisningstilbudet nå blir overført til det fylkeskommunale apparat. Videre er det et mål for 2002 at VOX sammen med aktuelle parter skal videreutvikle rollen som tjenesteytende institusjon med fokus på behov for kompetanseheving i arbeidslivet.

Disse medlemmer er videre opptatt av at det store antall fremmedspråkelige som får en adekvat opplæring ved gamle SRV, ikke lenger får et tilstrekkelig tilpasset og funksjonelt tilbud, fordi SRV sin samlede kompetanse forvitrer.

På bakgrunn av ovennevnte ser disse medlemmer det som viktig å sikre at tilbudet om opplæring, spesielt for fremmedspråkelige kvinner, blir opprettholdt inntil tilfredsstillende overtagelse kan finne sted.

Kap. 258 Forskning, utviklingsarbeid og fellestiltak i voksenopplæringen

Departementet foreslår en bevilgning på kr 80 063 000 under dette kapitlet.

Komiteen slutter seg til bevilgningsforslaget.

Kap. 259 Kompetanseutviklingsprogrammet

Departementet foreslår en bevilgning på kr 100 718 000 under dette kapitlet. Retten til grunnskoleopplæring for voksne trer i kraft fra skoleåret 2002-03.

Komiteen viser til at programmet fikk første bevilgning i 1999. Samlet bevilgning vil ved utgangen av 2002 utgjøre om lag 250 mill. kroner. Programmet vil bli evaluert undervegs, og det skal i tillegg foretas en sluttevaluering.

Komiteen ber om at Stortinget i løpet av våren 2002 får en orientering på grunnlag av erfaringene.

4.5 Høgre utdanning

Programkategori 07.60 Høgre utdanning omfatter universiteter og høyskoler under Utdannings- og forskningsdepartementet, ulike fellestiltak innenfor sektoren, studier i utlandet og sosiale formål for elever og studenter. Byggeprosjekter ved universiteter og høyskoler behandles av familie-, kultur- og administrasjonskomiteen, jf. budsjettforslag for Arbeids- og administrasjonsdepartementet kap. 2445.

Departementet redegjør i St.prp. nr. 1 (2001-2002) for et nytt finansieringssystem for universiteter og statlige høyskoler, jf. Innst. S. nr. 337 (2000-2001). Modellen vil ikke føre til omfordeling eller ha budsjettvirkning i 2002.

Departementet varsler at det i vårsesjonen 2002 vil legge frem forslag til endringer i lov av universiteter og høyskoler for å iverksette kvalitetsreformen raskt. Etter dette vil det bli utarbeidet en ny lov som omfatter både offentlige og private høyere utdanningsinstitusjoner.

Komiteen viser til at kvalitetsreformen ble vedtatt av Stortinget, jf. Innst. S. nr. 337 (2000-01). Komiteen viser til St.prp. nr.1 (2001-2002), der det i forbindelse med innføring av reformen, foreslås økte bevilgninger til omstillingstiltak, forskning, nye stipendiatstillinger og vitenskapelig utstyr. Universiteter og høyskoler får ytterligere midler til blant annet ny gradsstruktur, nye evalueringsformer og seminarundervisning. Komiteen viser til at universiteter og høyskoler har fått økt frihet for lettere å kunne svare på endrede behov i samfunnet. Utdanningsinstitusjonene får et nytt finansieringssystem som innebærer trygghet for grunnbevilgninger til forskning og en dreining av fokus fra innsatsfaktor og over til resultat og der det blir innført et delvis skille mellom tildelingene til undervisning og forskning.

Tannlegeutdanning

Komiteen viser til at det er stor mangel på tannleger i den offentlige tannhelsetjenesten.

Komiteen registrerer videre at det vil bli et økt behov for tannleger i årene fremover. Antall kandidater som blir utdannet ved de odontologiske fakultetene i Oslo og Bergen vil ikke dekke det fremtidige behovet for tannleger.

Komiteen viser til Stortingets vedtak i forbindelse med behandlingen av St.meld. nr. 50 (1993-1994) Helsemeldingen:

"Stortinget ber Regjeringen utrede mulighetene for å opprette tannlegestudium i Tromsø, der den offentlige tannhelsetjenesten vektlegges i undervisningsopplegget."

Utredningen forelå i 1999. Den viser at tannlegene og særlig de med spesialkompetanse i dag er sterkt geografisk skjevfordelt med høy dekning i universitetsbyene i Oslo og Bergen og dårlig dekning spesielt i Nord-Trøndelag og Nord-Norge.

For å øke tilgangen på tannleger må kapasiteten økes både på kort og lang sikt. Å øke opptaket av studenter ved eksisterende profesjonsstudier må prioriteres.

Komiteen ber med bakgrunn i dette Regjeringen senest i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2002 å komme tilbake med en plan for hvordan tannlegedekningen kan bedres.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Venstre og representanten Jan Simonsen, mener at det i denne sammenheng må vurderes både tiltak for økt opptakskapasitet ved nåværende odontologiske fakulteter og mulighetene for å starte tannlegeutdanning ved Universitetet i Tromsø.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet mener at det nå haster med å få etablert et fullverdig tannlegestudium i Tromsø for på den måten å bidra til bedre tannlegedekning i distriktene, spesielt i den offentlige tannhelsetjenesten. Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen opprette en fullverdig tannlegeutdanning ved Universitetet i Tromsø der den offentlige tannhelsetjenesten vektlegges spesielt i studieopplegget."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil videre vise til at opprettelse av nytt tannlegestudium tar lang tid. I tillegg tar selve studiet mange år. Disse medlemmer ønsker derfor å vise til at det behovet vi har innenfor overskuelig fremtid best dekkes ved studier i odontologi i utlandet.

Kap. 260 Universitetet i Oslo

Departementet foreslår i Tillegg nr. 4 en bevilgning på kr 2 554 665 000 under dette kapitlet.

Komiteen konstaterer at Universitetet i Oslo står i en spesiell stilling innenfor norsk høyere utdanning, både gjennom sin størrelse og sin nasjonale forpliktelse til dekning av fagområder.

Komiteen merker seg at det er et til dels stort antall hovedfagsstudenter som ikke fullfører hovedfaget ved Universitetet i Oslo. Komiteen konstaterer med tilfredshet at universitetet arbeider aktivt med å bedre denne konkrete situasjonen, og samtidig er i gang med flere ulike tiltak for å forbedre studiekvaliteten generelt.

I St.meld. nr. 21 (2000-2001) Menneskeverd i sentrum - Handlingsplan for menneskerettigheter, ble det foreslått at Norge skal få en nasjonal institusjon for menneskerettigheter og at institusjonen skal legges til Universitetet i Oslo ved Institutt for menneskerettigheter. Stortinget sluttet seg til forslaget, jf. Innst. S. nr. 23 (2000-2001). Tiltaket er kostnadsberegnet til 5 mill. kroner. I statsbudsjettet for 2001 ble det bevilget 3,5 mill. kroner til tiltaket, slik at den nasjonale institusjonen for menneskerettigheter skal kunne ivareta de oppgavene Stortinget har forutsatt. Komiteen er fornøyd med at regjeringen Bondevik II på bakgrunn av dette foreslår å øke bevilgningen til den nasjonale institusjonen for menneskerettigheter med 1,5 mill. kroner.

Både i Budsjett-innst. S. nr. 12 (1998-99) og i Budsjett-innst. S. nr. 12 (1999-2000) nevnes spesielt behovet for et nytt bygg for informatikkstudiene ved Universitetet i Oslo, det såkalte IFI II-bygget. Dette er et helt sentralt prosjekt for å realisere den nødvendige opptrappingen på IKT-området. De eksisterende lokalitetene for disse studiene er sprengt, og lokalitetene gir et dårlig læringsmiljø. Komiteen mener situasjonen for informatikkstudiene ved Universitetet i Oslo krever snarlig handling.

Komiteen forutsetter at Universitetet i Oslo har midler som kan omdisponeres til detaljprosjektering av IFI II-bygget.

Komiteen fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen om at IFI II-bygget nå betraktes som et ordinært statlig byggeprosjekt. Stortinget ber videre Regjeringen i revidert nasjonalbudsjett komme med en avklaring av finansieringsbehovet for IFI II-bygget."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sine merknader knyttet til regjeringen Stoltenbergs modell for den tredelte finansiering av høyere utdanning.

Kap. 261 Universitetet i Bergen

Departementet foreslår en bevilgning på kr 1 552 737 000 under dette kapitlet.

Komiteen har merket seg at universitetet har nådd det totale studentmåltall og at antall kandidater på hovedfags- og doktorgradsnivå er god. Komiteen viser og til at universitetet har styrket tilbudet til studentene i første semester med tettere oppfølging og at dette har gitt vesentlig bedre resultater for studentene. Komiteen minner om at bedre faglig tilrettelegging og oppfølging av studentene er sentrale virkemidler i arbeidet med å bedre studiemiljøet.

Komiteen viser til at nytt studentsenter ble omtalt i Budsjett-innst. S. nr. 12 (2000-2001). Det er gjennomført prosjektkonkurranse i regi av Statsbygg. Komiteen mener det er viktig at prosjektet blir ført videre med sikte på å få fram en forpliktende kostnadsramme og videre framdrift.

Komiteen viser til at det er utredet planer for nytt bygg for odontologi. Det er viktig at arbeidet med nytt klinikkbygg fortsetter. Komiteen ber Regjeringen følge opp arbeidet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil henlede oppmerksomheten på at studentsenteret ved Universitetet i Bergen over flere år har vært en gjenganger i budsjettsammenheng. Disse medlemmer viser til at også helsemyndighetene har uttalt seg i sakens anledning. Et nybygg for å dekke studentsenterets funksjoner også ved avleggelse av eksamener, må prioriteres høyt.

Kap. 262 Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

Departementet foreslår en bevilgning på kr 2 011 902 000 under dette kapitlet.

Komiteen konstaterer at universitetet har et spesielt ansvar for teknologisk grunnforskning, som gir institusjonen et særlig ansvar for forskerutdanningen i teknologiske fag. Komiteen merker seg at universitetet har satt i gang en rekke tiltak for å øke rekruttering av kvinner til mannsdominerte fag som teknologi og naturvitenskap. Dette gjøres blant annet gjennom prosjektet Jenter og data, der et bestemt antall studieplaser i kommunikasjonsteknologi og datateknikk er blitt reservert jenter. Komiteen registrerer at dette har hatt positiv effekt der andelen kvinnelige søkere og studenter har økt.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og representanten Jan Simonsen, mener at dette likestillingsarbeidet er viktig, og viser til at det er lagt inn tre nye professorstillinger øremerket kvinner i budsjettet for 2002.

Komiteen merker seg at universitetet har et sterkt engasjement for formidling av kunnskap utad, og om forskning og egen virksomhet. Komiteen mener at dette er svært positivt og bør fortsettes.

Komiteen slutter seg til bevilgningsforslaget.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil bemerke at når man gjennomfører prosjekter hvor en bestemt andel av studieplassene er reservert for et underrepresentert kjønn, er det naturlig at andelen underrepresenterte øker. At andelen jenter på studier i kommunikasjonsteknologi og datateknikk ved universitetet i Trondheim har økt, er en naturlig konsekvens av blant annet prosjektet "Jenter og data".

Videre vil disse medlemmer vise til at det er betenkelig at professorater blir øremerket kvinner i budsjettet for 2002. Det vises i den forbindelse til at det er stor motstand mot en slik form for øremerking også innenfor det akademiske miljø.

Kap. 263 Universitetet i Tromsø

Departementet foreslår i Tillegg nr. 4 en bevilgning på kr 867 846 000 under dette kapitlet.

Komiteen viser til den store betydningen Universitetet i Tromsø har for høyere utdanning, forskning og næringsliv i Nord-Norge. Komiteen anser det som viktig at Universitetet i Tromsø prioriterer de områdene hvor universitetet har et særskilt ansvar, både nasjonalt og for landsdelen, jf. St.meld. nr. 39 (1998-1999). Dette gjelder bl.a. innenfor marin forskning hvor universitetet skal være et nasjonalt tyngdepunkt, og den avgjørende rolle i arbeidet med å dekke behovet for høyt utdannede helsepersonell i landsdelen.

Komiteen har merket seg at Regjeringen har fulgt opp komiteens merknad i Innst. S. nr. 337 (2001-2002) ved å bevilge 2 mill. kroner til opprettelse av et Senter for fredsutdanning i 2002 ved Universitetet i Tromsø.

Kap. 264 Norges handelshøgskole

Departementet foreslår en bevilgning på kr 184 254 000 under dette kapitlet.

Komiteen slutter seg til bevilgningsforslaget.

Komiteen er kjent med at det er stor søknad til siviløkonomstudiet over hele landet, og forutsetter at fremtidig dimensjonering tar hensyn til dette forholdet og situasjonen på arbeidsmarkedet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og representanten Jan Simonsen er kjent med at antall søkere til de 450 plassene ved Norges handelshøgskoles siviløkonomstudium er svært høyt. Disse medlemmer viser til at institusjonen i forbindelse med budsjett for både år 2000 og 2001 har bedt om å få øke studentopptaket.

Disse medlemmer ser positivt på økning i studentopptaket og ber Regjeringen om å innarbeide midler til 50 nye plasser fra høsten 2002 i Revidert nasjonalbudsjett for 2002.

Kap. 265 Arkitekthøgskolen i Oslo

Departementet foreslår en bevilgning på kr 51 728 000 under dette kapitlet.

Komiteen slutter seg til proposisjonen.

Kap. 268 Norges idrettshøgskole

Departementet foreslår en bevilgning på kr 82 625 000 under dette kapitlet.

Komiteen slutter seg til bevilgningsforslaget.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og representanten Jan Simonsen har merket seg at skolen disponerer en omfattende anleggsmasse der inntektene ikke dekker samlede driftskostnader.

Disse medlemmer er også kjent med at anleggsmassen har et betydelig etterslep med hensyn til vedlikehold. Mange av anleggene er delfinansiert med spillemidler ved bygging, men uten at nødvendig justering av driftsrammer har funnet sted. Disse medlemmer ber om at disse forhold blir vurdert i tiden frem til behandling av Revidert nasjonalbudsjett for 2002, med sikte på at midler kan innarbeides.

Disse medlemmer har merket seg at høgskolen synes å ha behov for styrking av budsjettrammen for å dekke inn utgifter knyttet til bygg og idrettsanlegg som høgskolen disponerer.

Kap. 269 Norges musikkhøgskole

Departementet foreslår en bevilgning på kr 98 242 000 under dette kapitlet.

Komiteen slutter seg til bevilgningsforslaget.

Komiteen vil presisere at det er viktig å forhindre at Musikkhøgskolens byggeprosjekt stanser opp, og vil be Regjeringen vurdere å foreslå midler til videre prosjektering og byggestart i revidert nasjonalbudsjett. Fremdrift i byggeprosjektet er også en forutsetning for at NRK skal få frigjort den tomten som tidligere ble tildeelt Musikkhøgskolen, og som det i dag er en statlig innsigelse på.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ser det som naturlig at Musikkhøgskolen har et tilbud som er tilpasset det norske behov. Det vil videre være naturlig at en i stedet for et ønske om å favne over et så stort spekter som mulig, gir rom for at noe mer av utdanningene kan foretas i utlandet. Dette vil også bidra til en konsentrasjon av kreftene som gir rom for en høy internasjonal kvalitet. Disse medlemmer mener derfor det vil være mulig å redusere budsjettrammen for NMH.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets eget utenlandsbudsjett der det er lagt inn 500 mill. kroner til kjøp av studieplasser i utlandet.

Disse medlemmer viser til partiets forslag til statsbudsjett i finanskomiteens innstilling.

Kap. 270 Studier i utlandet og sosiale formål for elever og studenter

Departementet foreslår i Tillegg nr. 4 en bevilgning på kr 396 887 000 under dette kapitlet. Forslaget innebærer en økning på 26 mill. kroner til studentboliger i forhold til St.prp. nr. 1 (2001-2002).

Tilskudd til lengre reiser

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet viser til at bevilgningene er foreslått redusert. Disse medlemmer viser til at dette er en overslagsbevilgning. Disse medlemmer merker seg at departementet er i gang med å vurdere avtalene med NSB, Troms fylkes dampskipsselskap og Nord-Norge-Bussen. Disse medlemmer forutsetter at nye fremforhandlede avtaler med trafikksekselskapene ikke fører til økte reisekostnader for elever og studenter.

Studentbarnehager

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at Samskipnadsrådet i høring med komiteen påpeker at det i dag i realiteten er ca. 2 500 barnehageplasser i drift i Studentsamskipnadene, mens budsjettbevilgningen gir tilskudd til 2 350 plasser. Samskipnadsrådet påpeker videre at mangel på forutsigbarhet og manglende tilskudd fra departementet har vært den største hindringen for en utvidelse av barnehage tilbudet. Disse medlemmer mener det er viktig å dekke behovet for barnehageplasser blant studenter og at departementet yter tilskudd til flere plasser. Disse medlemmer vil derfor øke bevilgningen til post 73 med 6 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet viser til de endringene som har skjedd de siste årene når det gjelder alderssammensetningen av studentene, samt den omlegging av barnehagepolitikken som er foreslått. Etter disse medlemmers mening tilsier situasjonen at det trengs en særskilt gjennomgang av situasjonen ved de høyre lærestedene. For å oppnå behovsdekning ved det enkelte studiested, ber disse medlemmer departementet komme tilbake med en vurdering av disse forholdene i statsbudsjettet for 2003.

Disse medlemmer mener at studentbarnehager er et viktig supplement til offentlige barnehager, fordi foreldrene er avhengige av barnehageplass for å kunne studere. Disse medlemmer vil presisere at det er viktig å opprettholde bevilgning gjennom Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementets budsjett til studentbarnehager på grunn av studentbarnehagenes betydning for lik rett til utdanning. Disse medlemmer går inn for at direktebevilgninger omgjøres til overslagsbevilgning fra og med statsbudsjettet for 2003 for å sikre finansiering av alle studentbarnehageplassene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil presisere at studentene bør få dekket sitt behov for barnehager av det ordinære kommunale barnehage tilbudet. Kostnadene ved plass i barnehage for studenter vurderes som egen sak.

Studentboliger

Komiteen vil understreke behovet for bygging av flere studentboliger.

Komiteen viser til merknad fra flertallet i komiteen i Budsjett-innst. S. nr. 12 (1999-2000) hvor det heter:

"Flertallet mener det er spesielt viktig at funksjonshemmede får tilbud om studentboliger slik at de kan delta aktiv i studentmiljø. Flertallet ber Regjeringen i handlingsplan for økt bygging av studentboliger legger opp til å øke tilgangen til tilrettelagte studentboliger. I først omgang må målet være at 10 pst. av boligene som bygges de neste tre år har livsløpsstandard."

Komiteen forutsetter at dette blir lagt til grunn ved planlegging og bygging av de nye studentboliger.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, støtter forslaget i St.prp. nr. 1 (2001-2002).

Flertallet peker på at Husbankens regler bør vurderes endret slik at prosjekter for å bygge studentboliger i de større byene og i andre områder der det er press på tomtepris og/eller byggepris bedre kan dekkes inn med finansiering gjennom Husbanken.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre vil peke på at det i tilleggsproposisjonen er lagt inn en økning til bygging av studentboliger.

Økningen på 26 mill. kroner vil føre til at mellom 80 til 100 ekstra studentboliger kan bygges. Disse medlemmer mener dette er et svært viktig velferdstiltak for studenter.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, vil peke på at det er et problem med igangsettelse av byggeprosjekter at bevilgningstilskuddene ikke kommer før i august måned. Flertallet ber Regjeringen endre praksis slik at fordelinger av tilskuddet til bygging av studentboliger kommer tidligere på året.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti mener utbyggingstakten for studentboliger har vært for lav for å kunne gi studentene et tilfredsstillende boligtilbud. Disse medlemmer ber Regjeringen legge frem en orientering til Stortinget om Regjeringens ambisjonsnivå og gjennomføringsplan for bygging og opprustning av studentboliger.

Kap. 273 Statlige kunsthøgskoler

Departementet foreslår en bevilgning på kr 198 804 000 til driften av Kunsthøgskolen i Oslo og Kunsthøgskolen i Bergen.

Komiteen minner om sin merknad i Budsjett-innst. S. nr. 12 til statsbudsjettet for 2001 der det heter:

"Komiteen tar til etterretning at departementet vil ta stilling til den framtidige organiseringen av Kunsthøgskolen i Oslo, og anmoder om at dette skjer raskt av hensyn til de kunstavdelingene som inngår i Kunsthøgskolen. Komiteen forutsetter at dette legges fram for Stortinget på egnet måte."

Komiteen er kjent med at et enstemmig styre for Kunsthøgskolen i Oslo den 28. mars 2001 anbefalte deling av Kunsthøgskolen i Oslo i en høyskole for scenekunst og en høyskole for design og visuell kunst. Komiteen understreker at en snarlig avklaring av Kunsthøgskolen i Oslos framtidige organisering er nødvendig, også sett i forhold til en langsiktig strategi for høyere kunstutdanning i Norge og til kommende budsjettprosesser.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og representanten Jan Simonsen, viser til at de kunstfaglige høyskolene på sine kunstneriske fagområder skal ivareta hele bredden av undervisnings-, forsknings- og formidlingsoppgaver som på andre fagområder tilsvarende er lagt til bl.a. de vitenskapelige høyskolene. Flertallet viser til at et eget stipendprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid er utarbeidet av kunsthøgskolene i Bergen og Oslo og Norges musikkhøgskole i fellesskap, i tråd med Innst. S. nr. 110 (1999-2000), jf. St.meld. nr. 39 (1998-1999) Forskning ved et tidsskille. Dette stipendprogrammet skal føre stipendiatene fram til en kompetanse som svarer til doktorgrad.

Flertallet viser til sin merknad i Budsjett-innst. S. nr. 12 (2000-2001) og forutsetter at byggetrinn 2 for Kunsthøgskolen i Oslo blir lagt til Seilduken som opprinnelig planlagt. Flertallet forventer at byggeprosessen får god framdrift.

Flertallet viser til innstillingen fra Stortingets finanskomite om Revidert nasjonalbudsjett for 2000, der komiteens flertall påpekte den vanskelige økonomiske situasjonen ved kunsthøgskolene i Oslo og Bergen. Videre heter det i komiteflertallets innstilling:

"Bergen ligger etter Oslo og det bør derfor legges opp til en opptrappingsplan for Kunsthøgskolen i Bergen over 3 år."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og representanten Jan Simonsen ser det som naturlig at kunsthøgskolen har et tilbud som er tilpasset norske behov. Det vil videre være naturlig at en i stedet for et ønske om å favne over et så stort spekter som mulig, gir rom for at noe mer av utdanningene kan foretas i utlandet. Disse medlemmer mener derfor det vil være mulig å redusere budsjetttrammen for statlige kunsthøgskoler.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets eget utenlandsbudsjett der det er lagt inn 500 mill. kroner til kjøp av studieplasser i utlandet.

Disse medlemmer viser til partiets forslag til statsbudsjett i finanskomiteens innstilling.

Kap. 274 Statlige høyskoler

Departementet foreslår i Tillegg nr. 4 en bevilgning på kr 6 111 811 000 under dette kapitlet til drift av de 26 statlige høyskolene og enkelte andre formål. Når det gjelder bygg, vises til kap. 2445 under Arbeids- og administrasjonsdepartementet.

For omtale av Statens lærerkurs, se kap. 202 foran.

Komiteen vil understreke at de statlige høyskolene er en viktig del av det nasjonale utdanningssystemet. Gjennom sin desentraliserte struktur betyr de mye for utviklingen i regionene. De statlige høyskolene har en særskilt oppgave når det gjelder kompetanseutvikling og nyskapende virksomhet i regionene.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og representanten Jan Simonsen, vil vise til at flertallet i komiteen i forbindelse med behandlingen av kvalitetsreform av høyere utdanning, spesielt trakk fram prinsippet om forskningsbasert undervisning som et viktig punkt som er nødvendig for å få en reell kvalitetsreform i høyere utdanning. I forbindelse med behandlingen av Innst. S. nr. 337 (2000-2001) ble det bl.a. gjort følgende vedtak: "Prinsippet om forskningsbasert undervisning på universitet og høyskular skal oppretthaldast."

Flertallet vil understreke viktigheten av at dette blir fulgt opp i forbindelse med gjennomføringen av kvalitetsreformen.

Flertallet har merket seg at det er stor variasjon i omfanget av FoU-virksomhet mellom høyskoler og mellom ulike fagområder. Det blir forsket mest ved de økonomisk-administrative fag og samfunnsfag, mens det blir forsket minst innenfor ingeniørfagene. Flertallet vil understreke viktigheten av at de statlige høyskolene intensiverer arbeidet med å utvikle egne FoU-strategier og styrker FoU-virksomheten.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og representanten Jan Simonsen har merket seg en markant svikt i tallet på søkere til bl.a. ingeniørutdanningen de senere år. Blant de som har søkt er det avdekket mangelfulle kunnskaper innenfor matematikk. Avbøtende tiltak har vært en utstrakt bruk av forkurs. Disse medlemmer er av den oppfatning at svikt i søkning samt forkurs viser at den videregående skole ikke evner å gi sine elever et godt fundament for videre høyere utdanning.

Disse medlemmer er også av den oppfatning at signaler som blir gitt igjennom dimensjonering og lønnspolitikk i det offentlige er medvirkende årsak til den manglende rekruttering.

Disse medlemmer viser til sine synspunkter om statlige høyskoler i Innst. S. nr. 337 (2000-2001).

Ingeniørutdanning

Komiteen viser til at det har vært et markant svikt i tallet på søkere innenfor de klassiske ingeniørutdanningene de senere årene. Komiteen vil understreke betydningen av å ha sterke kompetansemiljøer innen ingeniørutdanning, slik at Norge kan få den teknologiske kompetansen som framtida vil kreve. Komiteen viser til at Stortinget bevilget 8 mill. kroner i 2001 til ekstraordinære rekrutteringstiltak. Komiteen har merket seg at departementet fører denne satsingen videre i 2002. Komiteen er tilfreds med at denne satsingen videreføres, men vil samtidig understreke at det ut over satsingen på forkurs også fra departementets side må gjøres et aktivt rekrutteringsarbeid i samarbeid med næringslivet for å snu den negative utviklingen i søkningen til ingeniørutdanningen.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet vil peke på at enkelte av de statlige høyskolene har blitt rammet når det gjelder Regjeringens foreslåtte kutt i studentmåltallene. Disse medlemmer ber Regjeringen gjennomføre en snarlig gjennomgang av virkningen og konsekvensene for de minste statlige høyskolene. Disse medlemmer ber også Regjeringen komme med en tiltakspakke for å kunne opprettholde noen av ingeniørutdanningene som dette gjelder, spesielt innenfor marin næring.

Bygg

Komiteen viser til omtalen av Høgskolen i Bergen der det fremkommer at Statsbygg forhandler med grunneieren (NSB) om tomtekjøp. Komiteen forutsetter at nødvendige midler stilles til disposisjon for kjøp av tomt og videre prosjektering når forhandlingene er sluttført.

Komiteen forutsetter at Regjeringen kommer tilbake til dette i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2002.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og representanten Jan Simonsen, vil vise til de store byggebehovene i universitets- og høgskolesektoren, og retter søkelyset mot dagens vanskelige arbeidsforhold for både studenter og lærere ved flere institusjoner.

Flertallet slutter seg til de prioriteringer som fremgår av St.prp. nr. 1 (2001-2002) og St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 4 (2001-2002) med hensyn til fremdrift av byggeprosjektene for Høgskolen i Rogaland, Østfold og Oslo.

Flertallet har merket seg at Regjeringen vil komme tilbake til tilbygg og ombygging ved Høgskolen i Nesna ved fremleggelse av Revidert nasjonalbudsjett for 2002, og at Regjeringen går inn for å opprettholde tidligere vedtak om samlokalisering av alle avdelinger av Høgskolen i Vestfold.

Flertallet understreker at en nå må komme videre med begge prosjekter, slik at nødvendige bevilgninger

til oppstart av ombygging og tilbygg ved Høgskolen på Nesna kan komme i 2002. Flertallet understreker dessuten at ferdigstillelse av forprosjektering av nødvendig bygg til Høgskolen i Vestfold blir fullført.

Flertallet er også gjort kjent med planene om utbygging av lokaler for Høgskolen i Sogn og Fjordane, og ber departementet gi Stortinget en status for dette arbeidet.

Flertallet ber videre departementet legge frem en samlet oversikt med behovsvurdering for nødvendige tilbygg og ombygginger ved universitet og høgskoler.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og representanten Jan Simonsen viser til at det foregår arbeid med en rekke ulike byggeprosjekter innenfor området statlige høyskoler. Disse medlemmer ber om at Stortinget snarest får en oppdatert oversikt over status for samtlige byggeprosjekter med forslag til prioritering og finansiering.

I denne omgang vil disse medlemmer vise til komiteens tidligere behandling og merknader knyttet til byggeprosjekter og spesielt vise til utvidelse på Nesna og samlokalisering i Akershus og i Bergen. Disse medlemmer forutsetter at disse prosjektene videreføres og får tilført nødvendige midler i tråd med videre prosjektfremdrift.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets eget utenlandsbudsjett, der det er lagt inn 500 mill. kroner til kjøp av studieplasser i utlandet.

Disse medlemmer viser til partiets forslag til statsbudsjett i finanskomiteens innstilling.

Mastergradsstudium i fredsbygning

Komiteen viser til at det i tilleggsproposisjonen er forslått å bevilge 0,5 mill. kroner til mastergradsstudium i fredsbygging og konflikttransformasjon ved Høgskolen i Oslo. Komiteen har merket seg at Høgskolen i Oslo har kostnadsberegnet studiet til om lag 13 mill. kroner i årlige utgifter basert på et studenttall på 100.

Komiteen ser positivt på dette initiativet og slutter seg til bevilgningen.

Høyere skogutdanning

Komiteen viser til at det over lengre tid har vært arbeidet med spørsmålet om framtidig dimensjonering av skogutdanningen i Norge. Komiteen ser behovet for å tilpasse tilbudet til antall studenter, men er av den oppfatning at dette bør gjøres på en slik måte at man fortsatt har et geografisk spredt tilbud. Komiteen mener at to regionale høgskoler bør gi treårige tilbud i skogfag i tillegg til tilbudet fra Norges landbrukshøgskole (NLH). Komiteen viser til at et tilbud ved Høgskolen i Nord-Trøndelag (HINT) vil fange opp en betydelig del av søkerne fra Vest-, Midt- og Nord-Norge. HINT har en spesiell kompetanse innen kystskog og skog i høyereliggende områder, og planer om å utvikle tilbudet innen skogsmaskinførerutdanning. På denne bakgrunn mener komiteen det er faglig og

geografisk riktig at både studietilbudet ved Høgskolen i Hedmark og ved Høgskolen i Nord-Trøndelag opprettholdes og utvikles videre.

Høgskolen i Akershus

Komiteen viser til at Høgskolen i Akershus nå skal samlokaliseres i Telenor-bygget på Kjeller. Bakgrunnen for dette var bl.a. et ønske om å etablere et nærmere samarbeid mellom høgskolen og forskningsinstituttene på Kjeller. Komiteen legger til grunn at høgskolen utvikler nye studietilbud som er basert på et nærmere samarbeid med instituttene. Komiteen ser den intensjonsavtale som er inngått mellom Høgskolen i Akershus og Høgskolestiftelsen, og som forutsetter en integrering av stiftelsen i høgskolen, som et viktig grunnlag for det videre arbeidet. Det er naturlig at HIAs virksomhet vil danne grunnlaget for videre utvikling av de studietilbud som knyttes opp mot forskningsinstituttenes virksomhet.

Kap. 278 Norges landbrukshøgskole

Departementet foreslår en bevilgning på kr 339 471 000 under dette kapitlet.

Komiteen slutter seg til bevilgningsforslaget.

Kap. 279 Norges veterinærhøgskole

Departementet foreslår en bevilgning på kr 226 583 000 under dette kapitlet.

Komiteen er kjent med at det eksisterer en avtale om inndekning av tidligere års underskudd innen 2003, og at departementet frafalt innsparingskravet for budsjetterminen 2001.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og representanten Jan Simonsen har merket seg at Noregs veterinærhøgskole har maktet å bringe sitt budsjett i balanse, men det er fortsatt et betydelig beløp fra tidligere år som må dekkes inn over eget budsjett i de kommende år.

Disse medlemmer viser til den viktige forskning som institusjonen driver med. Forskning på matvaretiltak og kontroll av detaljleddet innen matvareomsetningen vil i fremtiden bli ytterligere forsterket på grunn av internasjonal handel og overføring av smittsomme sykdommer. Videre er det viktig å gi institusjonen reelle muligheter til fortsatt internasjonalt arbeid innen forskning og utveksling.

Disse medlemmer har merket seg at blant annet den for lengst planlagte og vedtatte bygging av dyrestall ikke er gitt nødvendig prioritet, noe som spesielt vanskeliggjør arbeidsforholdene til kvinnelige studenter.

Kap. 281 Fellesutgifter for universiteter og høyskoler

Departementet foreslår en bevilgning på kr 695 222 000 under dette kapitlet. Departementet varsler at det

vil legge fram en vurdering og drøfting av rekrutteringssituasjonen i universitets- og høyskolesektoren.

Komiteen viser til at det er en forholdsvis sterk reduksjon i bevilgningene under post 1 som blant annet omfatter rekrutteringsstillinger. Komiteen tar til etterretning at dette er tekniske endringer. Bevilgninger til opptrappingsplanen for rekrutteringsstillinger er fordelt på andre poster.

Komiteen vil understreke at det er et tverrpolitisk mål at rekrutteringen til forskningen må økes. Komiteen viser til forslaget om å opprette 158 nye doktorgradsstillinger ved universitet og høyskoler, og 10 nye professorat, som er en videreføring av satsningen på rekruttering fra St.prp. nr. 1(2000-2001). Komiteen har merket seg at Regjeringen vil legge fram en vurdering og drøfting av rekrutteringssituasjonen i universitets- og høyskolesektoren, jf. Innst. S. nr. 337 (2000-2001).

Komiteen merker seg at departementet skal komme tilbake til Stortinget med hvorledes arbeidet som blir utført av Norgesnettrådet skal videreføres i et nytt uavhengig akkrediterings- og evalueringsorgan. Komiteen viser til at Norgesnettrådet blir nedlagt fra 1. januar 2002. Komiteen viser til at dette blir behandlet i forslaget til ny universitets- og høyskolelov. Komiteen viser til at Informasjonssenteret for internasjonal utdanning er organisert innenfor Norgesnettrådet. Senteret behandler søknader om godkjenning av utenlandsk utdanning. Dagens godkjenningsprosedyre er omfattende og tidkrevende med lang saksbehandlingstid. Komiteen ber departementet sette i verk tiltak som kan redusere behandlingstiden og samtidig gjøre det lettere å få godkjent utenlandske utdanninger. Komiteen viser til at det oppleves som uforståelig at mange høyt utdannet fagfolk med utenlandsk utdanning ikke får arbeide innenfor områder de har utdanning for.

Komiteen viser til at universitetsstudiene på Svalbard (UNIS) har gitt gode resultater med hensyn til undervisning, forskning og utvikling i lokalsamfunnet i Longyearbyen. Komiteen viser til at forskningen jevnt over er høyt vurdert i Forskningsrådets internasjonale evaluering av realfag i Norge.

Komiteen merker seg at det i 2001 ble opprettet fire nye stipendiatstillinger ved UNIS, og at det ble gitt en startbevilgning på 2 mill. kroner til nybygg for Forskningsparken i Longyearbyen.

Komiteen viser til Budsjett-innst. S. nr. 12 (2000-2001), og vil igjen be departementet komme tilbake med endelig kostnadsoverslag for prosjektet, og at Regjeringen i forbindelse med realiseringen av Svalbard forskningspark legger fram forslag om økt aktivitet ved UNIS.

Komiteen har merket seg at Regjeringen varsler at NAROM vil bli evaluert i 2002. Komiteen vil understreke viktigheten av en slik evaluering, men vil også understreke behovet for at den gjøres raskt og slik

at resultatet kan legges til grunn for forslaget til bevilgning for NAROM i Revidert nasjonalbudsjett for 2002.

Komiteen vil peke på det viktige arbeid som gjøres nasjonalt og internasjonalt ved Falstadsenteret i Levanger kommune. Komiteen mener det er et nasjonalt ansvar å bevare og utvikle dette miljøet, som driver museum, opplæring og dokumentasjon innen temaene krigens fangehistorie, humanitær folkerett og menneskerettigheter.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og representanten Jan Simonsen vil vise til at Falstadsenteret gjør en betydelig innsats, og ønsker på denne måte å synliggjøre at også Falstad må tas med i en helhetlig økonomisk vurdering.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, reduserer bevilgningen til NORDUnet med 26 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at Norges andel i NORDUnet er blitt lavere i inneværende år enn tidligere antatt, og at bevilgningen i St.prp. nr. 13 (2001-2002) derfor er foreslått redusert med 13 mill. kroner. Disse medlemmer mener at det er realistisk å legge til grunn en tilsvarende utvikling i 2002, og foreslår post 76 redusert med 13 mill. kroner. Disse medlemmer har videre merket seg at flertallet redusere bevilgningen til RiT2000 med 20 mill. kroner, og går inn for samme reduksjon på post 79.

Komiteen reduserer post 79 med 20 mill. kroner.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til svarbrev fra departementet 3. desember 2001 der det vises til at bevilgningsanslagene til RiT 2000 over departementets budsjett er heftet med stor usikkerhet. Flertallet ber om å få en ny vurdering av behovet for bevilgning i Revidert nasjonalbudsjett 2002. Flertallet vil presisere at det er viktig med planlagt framdrift i forhold til tidligere vedtak.

Kap. 282 Privat høgskoleutdanning

Departementet foreslår i Tillegg nr. 4 en bevilgning på kr 436 021 000 i tilskudd til private høyskoler. Økningen på 18 mill. kroner gjelder justert normalkostnad for privat høyskoleutdanning.

Komiteen slutter seg til bevilgningsforslaget.

I lys av Kvalitetsreformen mener komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Sen-

terpartiet og Venstre, at det er behov for å gjennomgå finansieringsordningene for private høyskoler. En slik gjennomgang må se nærmere på normalkostnadene knyttet til drift, undervisning og forskning, studenttall og tilskuddsprosenter. Videre må kostnader knyttet til forskning, forskerutdanning og rekrutteringsstillinger legges inn. Dette flertallet mener finansieringssystemet for private høyskoler bør bygge på de samme prinsipper som for statlige universitet og høyskoler med en basisbevilgning, forskningskomponent og vektallskomponent.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre øker bevilgningen med 1 mill. kroner på post 70 til økt husleietilskudd til Baratt Due.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til St.prp. nr. 1 (2001-2002), der regjeringen Stoltenberg har valgt å føre videre normalkostnadene fra 2001. Disse medlemmer merker seg at departementet vil fortsette arbeidet med å utvikle tallgrunnlaget for normalkostnadene. Disse medlemmer mener at det er behov for en grundig gjennomgang av de private høyskolars rolle i vårt utdanningssystem, og viser til at departementet er i ferd med å utforme et forslag til felles lov for statlige og private institusjoner innenfor høyere utdanning.

Disse medlemmer mener private høyskoler skal være et supplement til offentlige institusjoner der det er behov for økning av kapasitet, eller der offentlige institusjoner ikke dekker et område. Flere av de private institusjonene som får støtte, tilbyr utdanning i konkurranse med tilsvarende offentlige institusjoner. Dette fører til dårlig ressursutnyttelse med ledige plasser og spredning av kompetanse det er knapphet på.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og representanten Jan Simonsen viser til at det har vært foretatt en budsjettmessig økning på tilskuddsposten til privat høyere utdanning. Tilskuddet er ment å medvirke til å sikre driften av ulike utdanningstilbud ved private høyskoler som oppfyller kravene til faglig nivå og de øvrige vilkårene i Lov om privat høyskoleutdanning.

Tilskuddene blir fordelt på bakgrunn av de såkalte "normalkostnadene" som fremkommer på bakgrunn av avlagt regnskap med en eventuell prisjustering. Tilskudd på bakgrunn av for eksempel endringer i pensjonsinnbetalinger og tarifforhandlinger i det offentlige blir ikke vektlagt. Videre vil disse medlemmer vise til at det studenttallet som det gis tilskudd for, i mange tilfelle virker vilkårlig og lite i tråd med det faktiske studenttall den enkelte institusjon har. I denne anledning vises det til Innst. S. nr. 337 (2000-2001) hvor følgende vedtak ble fattet:

"Stortinget ber Regjeringa utforme eit framlegg til ei felles lov for statlege og private institusjoner innafor høgare utdanning."

Etter disse medlemmers oppfatning vil dette vedtaket, sett i sammenheng med vedtaket om akkreditering og evalueringsorgan for høyere utdanning, medføre en endring både i normalsatsene og begrensningen som praktiseres i forhold til antall studenter som får tilskudd.

Videre viser disse medlemmer til at ved behandlingen av Mjøs-utvalget, ble det i Innst. S. nr. 337 (2000-2001) anbefalt at det skulle gis tilskudd til omstilling til ny studiestruktur. Slike omstillingsmidler er etter disse medlemmers oppfatning kun gitt de offentlige høyere utdanningsinstitusjoner. Disse medlemmer vil på denne bakgrunn be Regjeringen i Revidert nasjonalbudsjett for 2002 legge inn de anbefalte omstillingsmidler.

Når det gjelder Handelshøyskolen BI spesielt, vil disse medlemmer bemerke at ovennevnte forhold knyttet til normalsatsen og begrensninger i elevtall rammer den høyt akkrediterte utdanningen og forskningen som gjøres ved denne institusjonen. Disse medlemmer vil særlig vise til bransje- og nisjestudiene, høyere revisorutdanning og den svært ressurskrevende forskerutdanning (doktorgradsprogrammet). Et antall doktorgradsstudenter blir finansiert, men det gis ikke støtte til driften av programmet. Etter disse medlemmers syn vil det bidra til en utjevning av de store forskjellene som oppstår som en følge av:

- at statsstøtten ikke beregnes på grunnlag av faktisk antall studenter
- de store variasjoner i tilskuddsprosentsatsene
- at ikke alle studier godkjent av departementet og tilbudt med hjemmel i privathøyskoleloven mottar støtte til tross for at studiene dekker et behov i samfunnet.

Disse medlemmer vil på bakgrunn av ovenstående be Regjeringen om å legge frem en sak for Stortinget om at fordeling av bevilgninger innen den private høyskolesektor foretas proporsjonalt etter kandidatproduksjon, eventuelt etter antall studenter.

4.6 Utdanningsfinansiering

Programkategori 07.80 Utdanningsfinansiering omfatter overslagsbevilgninger til utdanningsstipend, rentestøtte og avskrivninger, samt tap på utlån, tilrettelegging for utdanning i utlandet og drift av Statens lånekasse for utdanning.

Kap. 2410 Statens lånekasse for utdanning

Departementet foreslår i Tillegg nr. 4 en bevilgning på kr 8 091 813 000 under dette kapitlet (ekskl. post 90, der lånerammen er redusert i Tillegg nr. 4).

Departementet foreslår å øke kostnadsnormen med kr 1 000 til kr 8 000 pr. mnd. for undervisningsåret 2002-2003. Dagens støttesystem skal forenkles. Låne-

beløpet vil ikke lenger bli vurdert opp mot inntekt og formue. Fribeløpet for arbeidsinntekt heves til kr 100 000 årlig. Det foreslås i Tillegg nr. 4 å ikke innføre en konverteringsordning, der utdanningsstipend blir gjort avhengig av avlagte vekttall, før kvalitetsreformen i høyere utdanning er gjennomført. Dagens stipendandel på 30 pst. foreslås videreført i 2002. Senere gradvis opptrapping vil bli gjort avhengig av avlagte vekttall, jf. Innst. S. nr. 337 (2000-2001).

Departementet varsler en helhetlig gjennomgang av støtteordningen for unge i ordinær videregående opplæring. Mulighetene for støtte til videregående opplæring i utlandet vil også bli vurdert i den sammenheng.

Komiteen understreker den avgjørende rollen Statens lånekasse for utdanning har for å sikre alle lik rett til utdanning.

Komiteen forventer et aktivt arbeid fra Lånekassens side for å forbedre sin tilgjengelighet og service overfor studentene. Komiteen ser svært positivt på de prøveprosjektene som er satt i gang som et samarbeid mellom Lånekassen, høyskolene på Gjøvik og Lillehammer og Ergo Group. Prosjektet har gått ut på å behandle kurante støttesøknader elektronisk og overføre støtten direkte til studentenes konto. Erfaringene har vært meget positive, og komiteen ønsker at Lånekassen utvider ordningen til å gjelde alle studenter med kurante støttesøknader, og at ordningen gjøres permanent.

Komiteen merker seg at Regjeringen følger opp ønskene fra Budsjett-innst. S. nr. 12 (2000-2001) om å vurdere økt inntektsgrense for studenter med lån i Statens lånekasse for utdanning. Inntektsgrensen foreslås nå økt til kr 100 000 pr. år. Regjeringen legger videre opp til en økning i kostnadsnormen med kr 1 000 pr. måned til kr 8 000 pr. måned. Dette er i samsvar med St.prp. nr. 1 (2001-2002). Disse forslagene er etter komiteens mening en erkjennelse av at økte levekostnader også rammer studenter.

Komiteen merker seg at det varsles en bredere gjennomgang av Lånekassens støtteordning til unge i ordinær videregående opplæring.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, mener Regjeringens forslag til studiefinansiering ikke følger opp målene lagt frem i Innst. S. nr. 337 (2000-01). Flertallet foreslår derfor en kostnadsnorm på 80 000 kroner i året, hvor 40 pst. av støttebeløpet skal gis som stipend. 15 pst. av stipendet inngår i en konverteringsordning hvor lån blir omgjort til stipend ved avlagte vekttall. Ordningen skal gjelde fra 1. november 2002. 219 mill. kroner er i forslaget postert på post 70 og forutsettes fordelt på post 50 og post 70.

Flertallet foreslår at studielånet skal utbetales i månedlige avdrag. Første utbetaling ved semesterstart skal være på 16 000 kroner.

Flertallet mener størrelsen på konverteringen i 2002 skal ikke være bestemmende for nye budsjettår.

Flertallet legger til grunn at reglene gjeldende sosiale ordninger i utdanningsfinansieringen, som f.eks ved sykdom og fødsel, ikke vil bli omfattet av konverteringsordningen.

Flertallet mener at ordningen med inntektsavhengig tilbakebetaling av studielån opprettholdes inntil det er foretatt en ny og samlet gjennomgang av reglene for tilbakebetaling for Statens lånekasse for utdanning. En slik gjennomgang skal omfatte ulike ordninger, blant annet inntektsavhengig tilbakebetaling av studielån.

Flertallet viser til at elever over 19 år som går i folkehøgskolen i dag får stipend som om de var under aldersgrensen på 19 år. Flertallet legger til grunn at elever i folkehøgskolen skal inn under den nye støtteordningen med samlet årlig støtte på 80 000 kroner pr. år. Flertallet legger derfor til grunn at behovet for særordninger faller bort når den nye ordningen blir iverksatt. Flertallet legger dessuten til grunn at det ikke gjøres endringer i måten å definere folkehøgskolens undervisningsår på.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at Kvalitetsreformen i høyere utdanning skal være innført i studieåret 2003-2004. Et av formålene med denne reformen er at oppfølgingen av den enkelte student blir bedre. Det vil derfor kunne forventes at flere studenter består eksamen og at vektallsproduksjonen økes. I og med at denne reformen ikke er på plass kommende studieår, ønsker ikke regjeringen Bondevik II å innføre konverteringsordningen for stipend i dette budsjettet. Disse medlemmer merker seg at regjeringen Bondevik II ønsker å la også de studentene som ikke består eksamen beholde 30 pst. stipend. Dette gjøres for å beholde studiefinansieringens sosiale profil, og sikre at studenter ikke avholder seg fra å starte på høyere utdanning i frykt for store gjeldsbyrder. Disse medlemmer er også klar over at ulike høringsinstanser har fremhevet det som viktig at en konverteringsordning ikke innføres før kvalitetsreformen er gjennomført.

Regjeringen Bondevik II har varslet at stipendandelen skal trappes opp fra 30 pst. i forbindelse med gjennomføringen av kvalitetsreformen, og at økningen fra 30 pst. skal gjøres avhengig av avlagte vektall. Alle studenter skal fortsatt være sikret et basisstipend på 30 pst.

Disse medlemmer ønsker å bedre norske studenter mulighet til å ta hele eller deler av studiene i utlandet, og foreslår derfor å bevilge 13,5 mill. kroner til heving av satsen for gebyrstipend for utenlandsstudenter.

Disse medlemmer ser svært positivt på det arbeidet som gjøres med rådgivning for utenlandsstudenter. Det har de siste årene vært en kraftig økning i tallet på utenlandsstudenter, noe som betyr at rådgivningskapasiteten til ANSA (Association og Norwegian

Students Abroad) er sprengt. Disse medlemmer foreslår derfor å bevilge 0,5 mill. kroner til en ekstra studentrådgiver for ANSA.

Disse medlemmer vil redusere post 1 med 20 mill. kroner i forhold til budsjettforslaget. Disse medlemmer minner om at disse medlemmer legger opp til en studiefinansieringsordning som er langt billigere å administrere enn den ordning flertallet - som redusere denne posten med 13 mill. kroner - legger opp til.

Disse medlemmer ønsker ikke at det innføres månedlig utbetaling av studielån. Disse medlemmer oppfatter en slik ordning som å inneholde et sterkt element av statlig kontroll med studenters økonomi. Ordningen vil også medføre tapte renteinntekter for studentene. Disse medlemmer registrerer at studentorganisasjonene også har vært avvisende til denne ordningen. Disse medlemmer vil spesielt bemerke den vanskelige situasjonen dette medfører for studenter som betaler studieavgift ved semesterstart.

Disse medlemmer viser for øvrig til merknad om stipend til folkehøgskoleelever under kap. 253.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og representanten Jan Simonsen mener at det er mulig å foreta en utgiftsreduksjon ved å konkurranseutsette Statens lånekasse for utdanning. Etter disse medlemmers oppfatning kan oppgavene like godt utføres av andre banker eller finansinstitusjoner. Disse medlemmer fremmer derfor forslag om at Lånekassen blir konkurranseutsatt. Disse medlemmer foreslår:

"Virksomheten til Statens lånekasse for utdanning konkurranseutsettes. Det fremlegges sak om dette til Stortinget."

Disse medlemmer ser på gebyrstipend som avgjørende for at studenter kan ta utdanning i utlandet, spesielt med tanke på den internasjonalisering som gjør det ønskelig at norske studenter studerer i flere deler av verden.

Disse medlemmer ser det som uheldig at en del fag som fysioterapi, teknologiske fag, hotell/reiseliv og arkitektur ikke kan innhente impulser fra utlandet ved at studenter gis mulighet for å studere disse fagene i utlandet. Det fremstår ikke som en akseptabel løsning å fjerne disse fagene fra listen som gir mulighet for å få gebyrstipend. Nettopp muligheten for å studere et bredt spekter av fag i utlandet gir Norge nødvendige signaler om de faglige utfordringer og utvikling i det internasjonale perspektiv.

Disse medlemmer viser til at Regjeringen i St.meld. nr. 27 (2000-2001) foreslo en omlegging i finansieringen for utenlandsstudentene. Omleggingen ville medført en innstramming på ca. 90 mill. kroner i forhold til den økte kostnadsnormen for studenter i Norge. I tillegg ville forslaget medført at det enkelte studielands kostnader ikke ville medføre den nødven-

dige differensieringen i henhold til OECD-indeksen. Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Kristelig Folkeparti, Fremskrittspartiet, Senterpartiet og Venstre, forutsatte at systemet med valutajustering av støttebeløpet til utenlandsstudentene skulle opprettholdes. Disse medlemmer vil videre peke på at flertallet under behandlingen av St.meld. nr. 27 (2000-2001) fremmet følgende forslag:

"Dagens system for gebyrstipend for utenlandsstudenter skal videreføres med forholdsmessig samme økning i kostnadsnormen som for studenter i Norge."

Det er derfor med undring disse medlemmer merker seg at Regjeringens ordlyd i St.prp. nr. 1 (2001-2002) omtaler Stortingets vedtak som følger:

"Denne ordninga er administrativt krevjande og gir lite oversyn for studentane. Dei reelle kostnadene til livsopphald er i dei fleste land ikkje høgare enn kostnadene ved å bu i Noreg. Regjeringa foreslår å innføre ei felles kostnadsnorm for Noreg og utlandet, og å avvikle valutajusteringa av kostnadsnormen."

Under henvisning til St.prp. nr. 1 (2001-2002) vil disse medlemmer fremme følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen om en fortløpende evaluering av de konsekvenser omleggingen av kostnadsnormen har for utenlandsstudentene i de ulike land."

"Stortinget ber Regjeringen så snart det er innhentet oversikt over konsekvensene ved omleggingen, å legge frem justeringer av kostnadsnormen for de land omleggingen har hatt negative konsekvenser for sammenlignet med studenter i Norge."

Disse medlemmer viser også til Fremskrittspartiets alternative budsjett der det er lagt inn et beløp på 500 mill. kroner til kjøp av studieplasser i utlandet.

Disse medlemmer vil peke på viktigheten av å sikre studentene en bedre studiefinansiering. Det har lenge vært kjent at det er en forskjellsbehandling i studiefinansieringssystemet mellom studenter som betaler skolepenger på norske læresteder, som f.eks. BI, og studenter som studerer ved tilsvarende læresteder i utlandet.

I forbindelse med behandlingen av St.meld. nr. 27 (2000-2001) fremmet derfor et flertall i komiteen bestående av Høyre, Kristelig Folkeparti, Venstre og Senterpartiet, med subsidiær støtte fra Fremskrittspartiet, følgende forslag til vedtak:

"Stortinget ber Regjeringen legge fram forslag om delvis dekning av studieavgiften for studenter ved Handelshøyskolen BI, i forbindelse med statsbudsjettet for 2002."

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til Stortingets behandling av Innst. S. nr. 337 (2000-2001), da følgende vedtak ble gjort:

"Stortinget ber Regjeringen legge frem forslag om delvis dekning av studieavgiften for studenter ved Handelshøyskolen BI, i forbindelse med statsbudsjettet for 2002."

Disse medlemmer minner om dette vedtaket og ber om at Regjeringen arbeider videre med dette spørsmålet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener en slik ordningen bør vurderes gjeldende for studenter ved alle private høyskoler.

5. MERKNADER TIL KAPITLER PÅ KIRKENS OMRÅDE

5.1 Kultur- og kirkedepartementet

Kirkeavdelingen i det tidligere Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet blir fra 1. januar 2002 overført til det nye Kultur- og kirkedepartementet. Det samme gjelder tilskudd til trossamfunn m.m.

Programkategori 08.40 for Den norske kirke omfatter de regionale og sentralkirkelige møter og råd, preste- og katekettjenesten, Det praktisk-teologiske seminar, overføringer fra Opplysningsvesenets fond, samt tilskudd til kirkelige formål, antikvarisk vedlikehold av Nidaros domkirke og forvaltning av Erkebispegården.

Forvaltningsorganet for Opplysningsvesenets fond blir fra 2002 nettobudsjettert. Departementet viser i Tillegg nr. 4 til drøftingene i Innst. S. nr. 187 (2000-2001), jf. St.meld. nr. 14 (2000-2001) Børs og katedral, og vil vurdere spørsmålet om bruken av avkastningen fra Opplysningsvesenets fond på ny.

Kap. 310 Tilskudd til trossamfunn m.m. og privateide skole- og kirkebygg

Departementet foreslår en bevilgning på kr 96 359 000 under dette kapitlet (tidligere kap. 210). Tilskuddet til trossamfunn m.m. er en overslagsbevilgning, beregnet ut fra medlemstall. Tilskuddet til privateide skole- og kirkebygg foreslås avvirket.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og representanten Jan Simonsen, slutter seg til proposisjonen.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre mener det fortsatt er behov for tilskuddsordningen for privateide skole- og kirkebygg. Disse medlemmer foreslår å bevilge 7 mill. kroner på post 75.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og representanten Jan Simonsen minner om at man i budsjettinnstillingene både for

2000 og 2001 ba departementet om å vurdere en økning av tilskuddssatsene for private skolebygg. Dette har i den senere tid ytterligere aktualisert seg.

Disse medlemmer går inn for å likestille både private og offentlige skoler og ønsker derfor å øke denne posten. Disse medlemmer ønsker primært å finansiere det norske skolevesenet ved å innføre stykkpris-prinsippet, dette vil likestille både offentlige og private skoler. Dette vil gi eleven og elevens foreldre anledning til selv å velge hvilken skole man vil gå på. Inntil dette system innføres, vil disse medlemmer på ulike måter arbeide for å utjevne forskjellene mellom private og offentlige skoler gjennom omprioritering fra offentlige monopolskoler til private skoler.

Disse medlemmer viser til partiets forslag til alternativt statsbudsjett i finanskomiteens innstilling (Budsjett-innst. S. I).

Kap. 340 og 3340 Kirkelig administrasjon

Departementet foreslår i Tillegg nr. 4 å øke utgiftene til kr 346 038 000 under dette kapitlet (tidligere kap. 294). Tilskuddet til de kirkelige fellesrådene skal fortsatt bevilges utenom rammetilskuddet til kommunene. Staten skal fortsatt dekke Kirkerådet og bispedømmerådernes utgifter til kontorleie og driften av medlemsregisteret, jf. også Innst. S. nr. 187 (2001-2002). Refusjonen på 12,3 mill. kroner fra Opplysningsvesenets fond som foreslått i St.prp. nr. 1 bortfaller dermed, jf. inntektskap. 3340 (tidligere 3294).

For å opprettholde en bred og engasjert folkekirke i framtiden mener komiteen dåpsopplæringen er en viktig forutsetning. Komiteen ser det som viktig at dåpsopplæringen i Den norske kirke styrkes, og viser i denne forbindelse til Stortingets behandling av Budsjett-innst. S. nr. 12 (2000-2001), der følgende vedtak ble gjort: "Stortinget ber Regjeringen i løpet av 2001 å legge fram sak for Stortinget der en vurderer lovfestet rett til dåpsopplæring". Komiteen forutsetter at Regjeringen følger opp dette.

Komiteen vil videre peke på at år 2001 innleder det kirkelige tiåret mot vold på verdensbasis, etter initiativ fra Kirkenes Verdensråd. Komiteen er positiv til kirkens arbeid mot rasisme og vold, og anerkjenner den viktige rolle kirken har som holdningsskapende og forebyggende institusjon i dette arbeidet. Det lokale kirkelige engasjement er en ressurs som bør kunne spille en viktig holdningsskapende rolle i sitt nærmiljø.

Komiteen viser til at Oslo Domkirke brukes til viktige nasjonale begivenheter. Dette stiller blant annet store krav til den kirkemusikalske virksomhet ved kirken. Komiteen vil på denne bakgrunn bevilge 1 mill. kroner til virksomheten ved Oslo Domkirke.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til budsjettavtalen hvor kap. 340 post 1 reduseres med

2 mill. kroner. Flertallet mener det er behov for en betydelig bemanningsøkning i forbindelse med innføring av dåpsopplæring i kirken, og viser til at man vil komme tilbake til de økonomiske rammer innen dette feltet i forbindelse med behandlingen av stortingsmeldingen om dåpsopplæring.

Flertallet reduserer kap. 340 post 72 med 12,3 mill. kroner. Flertallet ber Regjeringen i revidert nasjonalbudsjett foreslå å øke inntektene fra Opplysningsvesenets fond med 12,3 mill. kroner som tilføres kap. 340. Flertallet viser også til merknad under kap. 341.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre er tilfreds med at Regjeringen har en tydelig og velbegrunnet holdning til bruken av Opplysningsvesenets fond, jf. St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 4 (2001-2002). Disse medlemmer konstaterer at flertallet i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2002 vil ta ut større utbytter fra fondet for å løse kirkelige oppgaver for på denne måten å unngå at staten påtar seg økonomiske forpliktelser. Disse medlemmer vil peke på at å tillegge nye oppgaver til Opplysningsvesenets fond vil gå ut over andre kirkelige formål som barne- og ungdomsarbeid, diakoni o.l. samt vedlikehold av eldre kirkebygg. For øvrig viser disse medlemmer til sine partiers standpunkter i Innst. S. nr. 187 (2000-2001).

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre er positive til å avsette 2 mill. kroner rettet mot prosjekt-, forsøks- og utviklingsarbeid innen dåpsopplæringen, i regi av Kirkerådet.

Disse medlemmer ønsker å opprettholde det særskilte tilskuddet til de kirkelige fellesrådene. Disse medlemmer vil understreke at bevilgningsforslaget på 112,3 mill. kroner representerer en videreføring av bevilgningen for 2001. Disse medlemmer ønsker å opprettholde fellesrådenes aktivitet og slutter seg til Regjeringens bevilgningsforslag.

Opplysningsvesenets fond

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til Stortingets behandling av økonomien i den norske kirken, jf. St.meld. nr. 14 (2000-2001) og Innst. S. nr. 187 (2000-2001). Bruken av fondets avkastning ble da vesentlig endret. Flertallet vil i den anledning vise til Sem-erklæringen under kapitlet "En aktiv og uavhengig kirke" uttaler:

"Samarbeidsregjeringen vil fremme forslag som sikrer avkastningen av Opplysningsvesenets fond og at fondets grunnkapital inflasjonsjusteres. Regjeringen vil videre vurdere å legge frem en melding som beskriver status for avhendelse av fondets samlede eiendommer."

Flertallet ønsker på det nåværende tidspunkt ikke å vurdere hva den disponible avkastning skal nyttes til, men ønsker primært å sikre fondets kapital fra et mulig overforbruk, og fremmer i den anledning følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme forslag slik at grunnkapitalen til Opplysningsvesenets fond inflasjonjusteres. Regjeringen bes vurdere om regler for fondets grunnkapital bør innarbeides i fondets lover."

Kap. 341 Presteskapet

Departementet foreslår i Tillegg nr. 4 å øke bevilgningsforslaget til kr 546 285 000 under dette kapitlet (tidligere kap. 295), under henvisning bl.a. til den særavtalen som er inngått i 2001 om presters fritid.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, reduserer kap. 341 med 14 mill. kroner. Flertallet ber Regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett foreslå å øke inntektene fra Opplysningsvesenets fond med 14 mill. kroner. De økte inntektene tilføres kap. 340. Gjennom omfordeling mellom kapitlene 340 og 341 (14 mill. kroner) skal det opprettes det antall nye stillinger som er foreslått i St.prp. nr. 1 (2001-2002) og Tillegg nr. 4. Av de nye stillingene skal 10 være diakonstillinger som finansieres delvis av stat og delvis av kommunene.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at Regjeringen følger opp statens forpliktelser knyttet til fritidsavtalen for prester, og foreslår å opprette 35 nye prestestillinger i 2002. Disse medlemmer mener lønnsforpliktelsene overfor presteskapet fortsatt skal være statens oppgave.

Disse medlemmer slutter seg til proposisjonen.

Kap. 342 Nidaros domkirke m.m.

Departementet foreslår en bevilgning på kr 31 643 000 under dette kapitlet (tidligere kap. 297).

Komiteen slutter seg til proposisjonen.

6. MERKNADER TIL KAPITLER PÅ FORSKNINGSOMRÅDET

6.1 Generelt

Komiteen vil understreke målsettingen om at norsk forskningsinnsats må trappes opp til minst gjennomsnittlig OECD-nivå innen 2005.

Både offentlig og privat finansiering må styrkes for å nå dette målet.

Det er viktig å øke de offentlige budsjettene til formålet, både gjennom avsetninger til Fondet for fors-

kning og nyskapning og gjennom direkte bevilgninger over de forskjellige departementers budsjetter. Samtidig er det avgjørende at næringslivet stimuleres ytterligere til økt forskningsinnsats bl.a. ved skattefradrag for FoU-investeringer.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre mener at forskning er viktig og nødvendig for næringsliv og offentlig sektor, samtidig som forskningen også har en viktig kulturbærende funksjon. Kunnskap og kompetanse er også avgjørende for samfunnets evne til å øke verdiskapningen. Forskning og utviklingsarbeid er viktige virkemidler i denne sammenheng. Disse medlemmer har merket seg at Norsk institutt for studier av forskning og utdanning (NIFU) i sin analyse av forskning og høyere utdanning i budsjettforslaget for 2002, konstaterer at Regjeringens forslag til forskningsbevilgninger gir "fortsatt en betydelig realvekst i de samlede forskningsbevilgningene". NIFU sier videre:

"Den totale veksten ligger i overkant av vekstmålet pr. år for offentlige forskningsbevilgninger som fastsatt i opptrappingsplanen for å bringe norsk FoU-innsats opp på OECD-gjennomsnitt innen 2005."

Disse medlemmer påpeker imidlertid at NIFU samtidig slår fast at oppdaterte beregninger av vekstbehovet for de tre gjenværende år av vekstmålperioden viser at det er nødvendig med sterkere bevilgningsvekst i de nærmeste årene. Disse medlemmer konstaterer at Regjeringen i Sem-erklæringen holder fast på målet om å trappe opp norsk forskningsinnsats til minst gjennomsnittlig OECD-nivå innen 2005, og har full tillit til at Regjeringen vil arbeide aktivt for å nå målet.

Disse medlemmer viser til at det nå blir vedtatt en ny skatteincentivordning for FoU i private bedrifter, og at denne ordningen antas å ville ha en stimulerende effekt på privat FoU. Disse medlemmer mener at det er viktig at det nærmere regelverk for den nye ordningen blir utarbeidet så raskt som mulig, slik at stimuleringseffekten i 2002 blir størst mulig. Det er naturlig at forskriftene utarbeides av Finansdepartementet og Nærings- og handelsdepartementet i samarbeide med de mest berørte næringsorganisasjonene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at partiets forslag til alternativt statsbudsjett inneholdt omfattende omprioriteringer som ville tilført forskningsområdet betydelige midler i forhold til både budsjettforslag fra forrige regjering og vedtatt budsjett fra nåværende regjering.

Disse medlemmer viser til at partiet har styrt hoveddelen av denne satsingen mot kap. 286 Fondet for forskning og nyskapning. Disse medlemmer ønsker spesifikt å øremerke ytterligere midler til helseforskning og IKT-forskning.

Disse medlemmer viser også til at partiets forslag til alternativt statsbudsjett omfattet et utenlands-

budsjett der det ble avsatt 600 mill. kroner til kjøp av forskningsutstyr og ytterligere 2 000 mill. kroner til øket fondskapital for Forskningsfondet.

Disse medlemmer viser til partiets forslag til statsbudsjett i finanskomiteens innstilling.

6.2 Utdannings- og forskningsdepartementet

Programkategori 07.70 Forskning omfatter departementets bevilgning til forskning gjennom Norges forskningsråd, Fondet for forskning og nyskapning, forskningsinstitutter og andre tiltak, internasjonalt forskningssamarbeid og Det norske meteorologiske institutt.

Kap. 283 Det norske meteorologiske institutt

Departementet foreslår i Tillegg nr. 4 en bevilgning på kr 360 882 000 under dette kapitlet. Utbyggingen av værradarnett skal intensiveres.

Komiteen merker seg planene for værradardekning for hele landet utarbeidet av Det norske meteorologiske institutt (DNMI) er på plass.

Komiteen merker seg videre de høye resultatmål DNMI har satt for 2002. Komiteen merker seg også at instituttet som ett av resultatmålene understreker behovet for rekruttering av kvinner også til ledende stillinger i instituttet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til budsjettforliket og reduserer bevilgningen med 5 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre mener at store deler av landet mangler dekning av værradar, spesielt den nordligste landsdel. Regjeringen Bondvik II har foreslått å bevilge 5 mill. kroner i 2002 for påbegynnelse av ny værradar i Røst i Nordland. Disse medlemmer støtter bevilgningsforslaget fra Regjeringen.

Kap. 285 Norges forskningsråd

Departementet foreslår i Tillegg nr. 4 en bevilgning på kr 884 413 000 under dette kapitlet.

Komiteen vil understreke målsettingen om å ha et velfungerende forskningssystem. Norges forskningsråd er et viktig redskap for å gjennomføre forskningspolitikken.

Komiteen har merket seg at en internasjonal evaluering av Forskningsrådet vil bli avsluttet i løpet av 2001, og at departementet kommer tilbake til dette.

Det er også en sentral målsetting i forskningspolitikken å sikre at flere kandidater blir rekruttert til forskning, og å øke antallet kvinner i academia. Komiteen vil i denne sammenheng peke på Forskningsrådets medansvar for å styrke kvinnes stilling i norsk forskning.

Kap. 286 og 3286 Fondet for forskning og nyskapning

Departementet foreslår i Tillegg nr. 4 å øke fondskapitalen med ytterligere 2 mrd. kroner i forhold til St.prp. nr. 1. Kapitalen vil da samlet komme opp i 13 mrd. kroner. Post 90 Fondskapital behandles av finanskomiteen.

Avkastningen av fondskapitalen blir ført til inntekt i etterfølgende års statsbudsjett (kap. 3286) og samtidig utgiftsført med samme beløp, hittil via Norges forskningsråd. Fondsavkastningen beregnes til 525,5 mill. kroner for 2002, og skal vesentlig brukes til å støtte langsiktig, grunnleggende forskning.

Departementet foreslår i St.prp. nr. 1 (2001-2002) at en tredjedel av fondsavkastningen blir kanalisert direkte til institusjonene i universitets- og høyskolesektoren fra og med 2002. Midlene skal gå til vitenskapelig utstyr (100 mill. kroner) og forskerrekuttering (75 mill. kroner). To tredjedel av avkastningen (350 mill. kroner) skal fortsatt fordeles av Forskningsrådet over kap. 286. Av dette skal 100 mill. kroner gå til den tverrsektorelle satsningen på funksjonell genomforskning (FUGE) og 120 mill. kroner til oppstart av flere sentre for fremragende forskning.

Komiteen mener at Fondet for forskning og nyskapning er et viktig virkemiddel for å øke den samlede forskningsinnsatsen i Norge.

Komiteen merker seg at en tredjedel av fondsavkastningen fra og med 2002-budsjettet blir kanalisert direkte til institusjonene i universitets- og høyskolesektoren, mens to tredjedeler av avkastningen skal fordeles av Norges forskningsråd. Komiteen merker seg videre at midlene som blir kanalisert til institusjonene, skal benyttes til vitenskapelig utstyr og forskerrekuttering.

Komiteen støtter forslagene i St.prp. nr. 1 (2001-2002) og St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 4 som samlet gir en økning i fondskapitalen på 3 mrd. kroner, til totalt 13 mrd. kroner.

Komiteen støtter videre målsettingen om å øke fondskapitalen til 15 mrd. kroner innen 2005.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at i St.prp. nr. 1 (2001-2002) blir en tredjedel av fondsavkastningen kanalisert direkte til institusjonene i universitets- og høyskolesektoren fra og med 2002. Videre ønsker departementet at midlene skal gå til vitenskapelig utstyr og forskerrekuttering.

Disse medlemmer anser at de prosjekter som faller inn under fondets rammer og får tildeling fra fondet, selv innenfor søknadens rammer fritt skal disponere sin del av bevilgningen uten bindinger i forhold til innkjøp av utstyr og nødvendige stillinger.

Disse medlemmer støtter målsettingen om å øke fondskapitalen til 15 mrd. kroner innen 2005. Imidlertid har disse medlemmer merket seg at det har kommet meldinger om at 15 mrd. kroner i fondskapital ikke vil være tilfredsstillende for å nå målet om å komme opp på gjennomsnittlig OECD-nivå innen

2005. Derfor bør det vurderes om måloppnåelsen vil bli nådd så snart som mulig, slik at nødvendig opptrapping av fondsavsetningen kan finne sted.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til at da Forskningsfondet ble opprettet (St.prp. nr. 67 (1998-1999)), var forutsetningen at midlene skulle disponeres av Forskningsrådet til langsiktig grunnleggende forskning. Hovedtyngden av fondsavkastningen skal tildeles universitets- og høgskolesektoren.

Disse medlemmer merker seg at Regjeringen har foreslått å bevilge en tredjedel av fondsmidlene direkte til universitets- og høgskolene for å få en nødvendig vekst i universitets- og høgskolebudsjettene i år. Disse medlemmer mener at universitets- og høgskolesektoren bør få budsjettvekst i årene fremover, men vil understreke at universitetenes grunnbudsjetter må finansieres av ordinære midler, og ikke av fondsavkastningen. Disse medlemmer viser i denne forbindelse til at fondsmidlene ikke skulle erstatte ordinære forskningsbudsjetter, og at fondet skal benyttes til langsiktige, grunnleggende forskning og forskning på tvers av departementsgrensene, jf. Innst. S. nr. 110 (1999-2000).

Disse medlemmer mener Regjeringen må vurdere den fremtidige bruken av avkastningen av Forskningsfondet, slik at retningslinjene for bruken av fondet kan bli stabile. Disse medlemmer ber Regjeringen komme tilbake til saken i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2002.

Kap. 287 Forskningsinstitutter og andre tiltak

Departementet foreslår en bevilgning på kr 96 706 000 under dette kapitlet.

Komiteen viser til at Stortinget årlig gir basisbevilgninger til ulike forskningsinstitusjoner. Komiteen ber om at evalueringer av forskningsinstitusjonene blir forelagt Stortinget,

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til budsjettforliket og reduserer post 71 med 1 mill. kroner, slik at Vannakademiet får samme basisbevilgning som Chr. Michelsens institutt.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet støtter forslaget i St.prp. nr. 1 (2001-2002) post 54 om forskningsstiftelser, hvor det øremerkes et beløp på 2 mill. kroner til FAFO. Disse medlemmer viser til Forskningsrådets evaluering av samfunnsfaglige institutter. Den viser at FAFO får en svært liten andel av de såkalte basisbevilgningene fra det offentlige, sammenlignet med de tre andre forskningsinstitusjoner innenfor samme området.

Kap. 288 Internasjonale samarbeidstiltak

Departementet foreslår en bevilgning på kr 130 005 000 under dette kapitlet.

Komiteen slutter seg til proposisjonen.

6.3 Nærings- og handelsdepartementet

Programkategorien 17.20 Forskning og utvikling omfatter, hva rammeområde 17 angår, Nærings- og handelsdepartementets bevilgninger gjennom Norges forskningsråd. Tilskuddet via Norges forskningsråd gjelder brukerstyrt og strategisk næringsrettet forskning, innovasjons- og infrastrukturtiltak, herunder grunnbevilgninger til forskningsinstitutter og enkelte andre formål.

Øvrige kapitler under denne programkategorien behandles av næringskomiteen.

Kap. 920 Norges forskningsråd

Departementet foreslår å innføre en ny incentivordning for privat forskning og utvikling gjennom fradrag i skatt for FoU-utgifter. Samtidig nedlegges den tilskuddsordningen med samme formål som ble opprettet i 2001 (FUNN).

Skatteintensivordningen foreslås utvidet i Tillegg nr. 4. Med henvisning til bl.a. dette foreslår departementet å redusere bevilgningene under kap. 920 til kr 799 000 000.

Departementet legger til grunn at det meste av reduksjonen på 140 mill. kroner i forhold til St.prp. nr. 1 (2001-2002) skal gjelde brukerstyrt forskning i regi av Forskningsrådet. Fordelingen av tilskuddet til næringsrettet forskning vil ellers bli fastsatt etter en nærmere dialog med Forskningsrådet.

Departementet tar i St.prp. nr. 1 (2001-2002) sikte på å legge fram en stortingsmelding i løpet av høsten 2001 om endringer av mandat, vedtekter og sekretariatsfunksjon for Teknologirådet.

Komiteen viser til at hovedmålet med bevilgningen til Norges forskningsråd er å bidra til økt verdiskapning i næringslivet og til å utvikle et konkurransedyktig næringsliv i hele landet.

Komiteen vil særlig understreke de direkte næringsrettede og brukerstyrte programmene som utgjør hoveddelen av støtteformålet. Opplegget for disse programmene sikrer at forskningen er næringslivsrelevant og at resultatene tas i bruk.

Komiteen viser til finansinnstillingen og støtter forslaget i St.prp. nr. 1 (2001-2002) om en ny ordning med skattefradrag for FoU-utgifter med utvidelser av ordningen, som foreslått i Tillegg nr. 4.

Det skal utarbeides forskrift for skatteincentivordningen. Det er viktig at denne forskriften blir utformet slik at den ikke snevrer inn ordningen i forhold til FUNN-ordningen.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Fol-

keparti og Venstre, legger vekt på at næringslivets egen evne til finansiering av FoU blir vesentlig styrket gjennom Regjeringens skattepolitikk og bedring av bedriftenes rammebetingelser. Flertallet legger også vekt på de incentiver til øket forskningsvirksomhet som ligger i den nye ordningen med fradrag for FoU-investeringer - en ordning som også skal omfatte bedrifter som ikke er i skatteposisjon. Flertallet slutter seg til Regjeringens bevilgningsforslag, og viser for øvrig til sine generelle merknader under punkt 6.1.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet vil påpeke at avviklingen av FUNN-ordningen medfører at mange bedrifter som har startet flerårige FoU-prosjekter har startet opp under sviktende forutsetninger. For bedrifter med mer enn 100 ansatte, faller støtten helt bort fordi disse ikke vil nyte godt av ordningen med skattelette for FoU. For mindre bedrifter vil støtten bli om lag den samme, men likviditeten dårligere, fordi skatteavregningen først finner sted året etter at prosjektarbeidet er utført. For slike bedrifter er bortfallet av likviditeten så alvorlig at prosjektene i mange tilfeller må stanses. Disse medlemmer ber Regjeringen komme tilbake til i revidert nasjonalbudsjett med en vurdering om hva som kan gjøres for å rette på disse forholdene.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at Regjeringens budsjettforslag har ført til store kutt i SNDs budsjetter og har rammet Forskningsrådets budsjetter slik at det ikke er midler igjen til nye kontrakter med næringslivet. Dette svekker troverdigheten til den offentlige forskningspolitikken i næringslivet. Når til-liten går ned, reduserer det næringslivets vilje til å satse på forskning. Disse medlemmer viser til at kuttene også er i strid med forslaget til Hervik-utvalget (NOU 2000:7) som mente det var behov for en vekst i midlene som går gjennom SND og Forskningsrådet.

6.4 Fiskeridepartementet

Programkategori 16.20 Forskning og utvikling omfatter Fiskeridepartementets bevilgninger til fiskeri- og havbruksforskning, herunder tilskudd gjennom Norges forskningsråd, samt drift av Havforskningsinstituttet med forsknings- og havbruksstasjoner og forskningsfartøy.

Komiteen slutter seg til bevilgningsforslagene.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, er positiv til at marin forskning er et av de 5 tematiske forskningsområdene som videreføres av Regjeringen.

Totalt foreslår regjeringen Bondevik II å øke innsatsen på den marine forskningen med 392 mill. kroner

sammenlignet med saldert budsjett for 2001. Flertallet mener dette sammen med skattefradragssordningen på FoU er positivt for fiskerinæringen.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet viser til regjeringen Stoltenbergs betydelige økning av midlene til marin forskning. Regjeringen Bondevik II har påført denne forskningsdelen betydelige nedskjæringer. Disse medlemmer viser til at havbruksforskningen er en av de tematiske satsningsområdene, og representerer en særlig verdiskaping i distriktene. Disse medlemmer er lite positive til at regjeringen Bondevik II reverserer utviklingen innenfor marin forskning.

Kap. 1020 og 4020 Havforskningsinstituttet

Departementet foreslår i Tillegg nr. 4 å redusere bevilgningsforslaget med 7 mill. kroner til kr 310 200 000 under dette kapitlet. Departementet varslar en tilleggsbevilgning på 10 mill. kroner i forbindelse med saldering av inneværende års budsjett, og foreslår en tilsvarende økning av oppdragsinntektene i 2002.

Komiteen viser til det viktige og fremtidsrettede forskningsarbeidet som Havforskningsinstituttet driver innen marin sektor. Komiteen viser til Stortingets tidligere vedtak om marin sektor som et av hovedsatsingsområdene innen forskning.

Komiteen slutter seg til proposisjonen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ber om at bevilgningsreduksjonen på 7 mill. kroner søkes inndeckt gjennom Revidert nasjonalbudsjett for 2002 for å sikre videreføringen av innsatsen innen havbruksforskning og ressursforskning.

Kap. 1021 Drift av forskningsfartøyene

Departementet foreslår en bevilgning på kr 443 580 000 under dette kapitlet.

Komiteen viser til at det i departementets bevilgningsforslag ligger forslag på 307 mill. kroner til bygging av nytt fartøy kostnadsberegnet til 400 mill. kroner til erstatning for "G. O. Sars". Etter en bevilgning i 2000 på 38 mill. kroner gjenstår 55 mill. kroner i 2003.

Komiteen merker seg den intensive driften forskningsfartøyene har, med et gjennomsnitt på over 300 tokt døgn på de store fartøyene. Komiteen merker seg også at samarbeidet med andre institusjoner vil bli prioritert for å få mest mulig samfunnsmessig nytte av forskningsfartøyene.

Komiteen merker seg videre den sterke fokuseringen på sikkerhet ved at samtlige sjøfolk om bord på fartøyene har i løpet av 2000/2001 gjennomgått sikkerhetsopplæring som har gitt dem oppgraderte sertifikater.

Komiteen slutter seg til bevilgningsforslaget.

Kap. 1023 Fiskeri-, havbruks- og transporttettet FoU

Departementet foreslår i Tillegg nr. 4 en bevilgning på kr 326 200 000 under dette kapitlet. For å finne inndekning for øvrige endringsforslag i forhold til St.prp. nr. 1, foreslås overføringene til Norges forskningsråd redusert med 20 mill. kroner og tilskuddet til Fiskeriforskning i Tromsø med 3 mill. kroner.

Komiteen slutter seg til bevilgningsforslaget.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet viser til at departementets forslag innebærer en reduksjon på 23 mill. kroner i forhold til regjeringen Stoltenbergs forslag. Reduksjonen er fordelt med 20 mill. kroner på post 50 Tilskudd Norges forskningsråd og 3 mill. kroner post 70 Tilskudd fiskeriforskning i Tromsø.

6.5 Landbruksdepartementet

Programkategori 15.20 Forskning og utvikling omfatter Landbruksdepartementets bevilgninger til forskningsprogrammer, vesentlig via Norges forskningsråd, og basisbevilgninger til forskningsinstitutter.

Kap. 1137 Forskning og utvikling

Departementet foreslår en bevilgning på kr 281 737 000 under dette kapitlet.

Tabell: Sammenlikning av bevilgningsforslag, bare poster med avvik fra Regjeringens forslag. Beløp i 1 000 kroner. Tabellen viser de kapitlene/postene der fraksjonene har avvikende forslag til bevilgning. Endring i forhold til Regjeringens forslag i parentes.

Kap.	Post	Formål:	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 1-4	Ap, FrP, SV og Sp	H, KrF og V
Utgifter rammeområde 17 (i tusen kroner)					
200		Utdannings- og forskningsdepartementet (jf. kap. 3200)	148 563	143 563	148 563
				(-5 000)	(0)
	1	Driftsutgifter	144 241	139 241	144 241
				(-5 000)	(0)
203		Statens utdanningskontorer (jf. kap. 3203)	106 127	103 127	106 127
				(-3 000)	(0)
	1	Driftsutgifter	104 927	101 927	104 927
				(-3 000)	(0)
221		Grunnskolen (jf. kap. 3221)	1 899 923	1 887 123	1 899 923
				(-12 800)	(0)
	65	Tilskudd til opplæring for språklige minoriteter i grunnskolen	727 409	714 609	727 409
				(-12 800)	(0)
223		Videregående opplæring	110 872	222 172	252 572
				(+111 300)	(+141 700)
	60	Tilskudd til landslinjer	0	109 800	139 200
				(+109 800)	(+139 200)
	74	Tilskudd til Røde Kors Nordisk United World College	19 520	21 020	22 020
				(+1 500)	(+2 500)
224		Fellestiltak i grunnskolen og videregående opplæring	335 906	323 906	335 906
				(-12 000)	(0)

Komiteen slutter seg til proposisjonen.

Komiteen vil understreke betydningen av forskningsaktivitet som kan være med på å sikre trygge matvarer.

7. SAMLET OVERSIKT OVER FORSLAG TIL BEVILGNINGSENDINGER

Tabellen nedenfor viser bevilgningsforslagene i denne innstillingen og hvordan disse avviker fra Regjeringens forslag. Avviket er gjengitt i parentes under forslaget til bevilgningssum. Tabellen omfatter bare de kapitler og poster der det er foreslått endringer fra ett eller flere partier.

Bevilgningsforslaget fra mindretallet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre, er gjengitt i sin helhet under pkt. 8. nedenfor.

Komiteens medlem, representanten Jan Simonsen, vil under Stortingets votering gi sin støtte til forslaget fra regjeringspartiene.

Bevilgningsforslaget fra flertallet, Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, er ført ut som komiteens innstilling til vedtak under pkt. 9 nedenfor.

Kap.	Post	Formål:	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 1-4	Ap, FrP, SV og Sp	H, KrF og V
	1	Driftsutgifter	110 238	98 238 (-12 000)	110 238 (0)
226		Kvalitetsutvikling i grunnskolen og videre- gående opplæring	360 268	360 268 (0)	365 268 (+5 000)
	21	Spesielle driftsutgifter	360 268	360 268 (0)	365 268 (+5 000)
240		Private skoler mv.	1 319 663	1 319 663 (0)	1 326 163 (+6 500)
	70	Tilskudd	1 319 194	1 319 194 (0)	1 325 694 (+6 500)
248		Særskilte IKT-tiltak i utdanningen	197 604	182 604 (-15 000)	182 604 (-15 000)
	21	Spesielle driftsutgifter	194 709	179 709 (-15 000)	179 709 (-15 000)
249		Andre tiltak i utdanningen	52 349	52 349 (0)	57 349 (+5 000)
	75	Særskilt tilskudd til toppidrettsgymnas	11 256	11 256 (0)	16 256 (+5 000)
253		Folkehøgskoler	408 993	406 993 (-2 000)	408 993 (0)
	60	Tilskudd til fylkeskommunale folkehøg- skoler	42 475	40 475 (-2 000)	42 475 (0)
270		Studier i utlandet og sosiale formål for elever og studenter	396 887	370 887 (-26 000)	402 887 (+6 000)
	73	Tilskudd til studentbarnehager	73 494	73 494 (0)	79 494 (+6 000)
	75	Tilskudd til bygging av studentboliger	218 453	192 453 (-26 000)	218 453 (0)
281		Fellesutgifter for universiteter og høg- skoler (jf. kap. 3281)	695 222	649 222 (-46 000)	662 222 (-33 000)
	76	Tilskudd til NORDUnet	33 632	7 632 (-26 000)	20 632 (-13 000)
	79	Tilskudd til RiT2000	190 923	170 923 (-20 000)	170 923 (-20 000)
282		Privat høgskoleutdanning	436 021	436 021 (0)	437 021 (+1 000)
	70	Tilskudd	436 021	436 021 (0)	437 021 (+1 000)
283		Det norske meteorologiske institutt (jf. kap. 3283)	360 882	355 882 (-5 000)	360 882 (0)
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	14 597	9 597 (-5 000)	14 597 (0)
287		Forskningsinstitutter og andre tiltak	96 706	95 706 (-1 000)	96 706 (0)
	71	Tilskudd til andre private institusjoner	16 325	15 325 (-1 000)	16 325 (0)
310		Tilskudd til trossamfunn m.m. og privat- eide skole- og kirkebygg	96 359	96 359 (0)	103 359 (+7 000)
	75	Tilskudd til privateide skole- og kirkebygg	0	0 (0)	7 000 (+7 000)
340		Kirkelig administrasjon	346 038	332 738 (-13 300)	347 038 (+1 000)
	1	Driftsutgifter	99 886	97 886 (-2 000)	99 886 (0)
	72	Tilskudd til kirkelig virksomhet i kommu- nene	112 300	100 000 (-12 300)	112 300 (0)

Kap.	Post	Formål:	St.prp. nr. 1 med Tillegg nr. 1-4	Ap, FrP, SV og Sp	H, KrF og V
	74	Tilskudd til Oslo domkirke	0	1 000 (+1 000)	1 000 (+1 000)
341		Presteskabet	546 285	532 285 (-14 000)	546 285 (0)
	1	Driftsutgifter	543 857	529 857 (-14 000)	543 857 (0)
2410		Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 5310)	8 091 813	8 274 813 (+183 000)	8 105 813 (+14 000)
	1	Driftsutgifter	268 285	255 285 (-13 000)	248 285 (-20 000)
	70	Utdanningsstipend	4 460 800	4 679 800 (+219 000)	4 480 800 (+20 000)
	71	Andre stipend	914 800	914 800 (0)	928 300 (+13 500)
	72	Rentestønad	1 505 400	1 482 400 (-23 000)	1 505 400 (0)
	75	Særskilte tilretteleggingstiltak for utdanning i utlandet	4 528	4 528 (0)	5 028 (+500)
		Sum utgifter rammeområde 17	36 082 272	36 221 472 (+139 200)	36 221 472 (+139 200)
Inntekter rammeområde 17 (i tusen kroner)					
		Sum inntekter rammeområde 17	6 992 020	6 992 020 (0)	6 992 020 (0)
		Sum netto rammeområde 17	29 090 252	29 229 452 (+139 200)	29 229 452 (+139 200)
		Sum rammeområde 17 - rammevedtak	-139 200	0	0

8. FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre:

Forslag 1

I

På statsbudsjettet for 2002 bevilges under:

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
Utgifter				
200		Utdannings- og forskningsdepartementet (jf. kap. 3200)		
	1	Driftsutgifter	144 241 000	
	21	Spesielle driftsutgifter.....	2 065 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	2 257 000	
202		Læringssenteret (jf. kap. 3202)		
	1	Driftsutgifter	68 151 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i>	7 051 000	
	70	Tilskudd til læremidler mv., <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	33 813 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
203		Statens utdanningskontorer (jf. kap. 3203)		
	1	Driftsutgifter	104 927 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	1 200 000	
204		Foreldreutvalget for grunnskolen (jf. kap. 3204)		
	1	Driftsutgifter	5 395 000	
206		Samisk utdanningsadministrasjon		
	50	Tilskudd til Sametinget	25 687 000	
221		Grunnskolen (jf. kap. 3221)		
	1	Driftsutgifter	10 046 000	
	60	Tilskudd til virkemiddeltiltak i Nord-Norge, <i>kan overføres</i>	17 982 000	
	61	Tilskudd til institusjoner	33 798 000	
	62	Tilskudd til Fjellheimen leirskole	3 802 000	
	63	Tilskudd til skolefritidsordninger, <i>kan overføres</i>	434 915 000	
	65	Tilskudd til opplæring for språklige minoriteter i grunnskolen	727 409 000	
	66	Tilskudd til leirskoleopplæring	29 790 000	
	67	Tilskudd til kommunale musikk- og kulturskoler, <i>overslagsbevilgning</i>	88 009 000	
	69	Kompensasjon for investeringskostnader ved grunnskolereformen	546 864 000	
	70	Tilskudd til utvikling av musikk- og kulturskolene	7 308 000	
222		Statens grunnskoler og grunnskoleinternat (jf. kap. 3222)		
	1	Driftsutgifter	41 767 000	
223		Videregående opplæring		
	1	Driftsutgifter	6 925 000	
	60	Tilskudd til landslinjer	139 200 000	
	65	Tilskudd til opplæring for språklige minoriteter i videregående opplæring	25 244 000	
	70	Tilskudd til bedrifter som tar inn lærlinger med spesielle behov	6 700 000	
	71	Tilskudd til drift av opplæringsråd	8 039 000	
	72	Tilskudd til internasjonale utdanningsprogram	37 400 000	
	73	Tilskudd til studieopphold i utlandet	7 044 000	
	74	Tilskudd til Røde Kors Nordisk United World College	22 020 000	
224		Fellestiltak i grunnskolen og videregående opplæring		
	1	Driftsutgifter	110 238 000	
	61	Tilskudd til opplæring innenfor kriminalomsorgen	94 702 000	
	62	Tilskudd til seniortiltak i grunnskolen	43 000 000	
	63	Tilskudd til seniortiltak i videregående opplæring	42 000 000	
	64	Tilskudd til opplæring i finsk	7 079 000	
	68	Det samiske utdanningsområdet, <i>kan overføres</i>	30 938 000	
	70	Tilskudd	7 949 000	
226		Kvalitetsutvikling i grunnskolen og videregående opplæring		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	365 268 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
232		Statlige skoler med opplæring på videregående nivå (jf. kap. 3232)		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 60</i>	99 309 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	3 812 000	
240		Private skoler mv.		
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	1 325 694 000	
	75	Tilskudd til privatskoleorganisasjoner	469 000	
243		Kompetansesentra for spesialundervisning (jf. kap. 3243)		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under postene 21 og 60</i>	672 940 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	38 403 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	6 379 000	
	60	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, <i>kan overføres</i>	82 600 000	
	75	Til disposisjon for departementet	2 828 000	
248		Særskilte IKT-tiltak i utdanningen		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i>	179 709 000	
	70	Tilskudd til IKT-tiltak, <i>kan nyttes under post 21</i>	2 895 000	
249		Andre tiltak i utdanningen		
	21	Spesielle driftsutgifter	16 626 000	
	61	Tilskudd til Nordland kunst- og filmskole	2 065 000	
	62	Moskvaskolen	1 000 000	
	72	Tilskudd til den franske og den tyske skolen i Oslo	5 000 000	
	73	Tilskudd til internatdriften ved Krokeide yrkesskole	16 402 000	
	75	Særskilt tilskudd til toppidrettsgymnas	16 256 000	
253		Folkehøgskoler		
	21	Spesielle driftsutgifter	2 390 000	
	60	Tilskudd til fylkeskommunale folkehøgskoler, <i>kan nyttes under post 70</i>	42 475 000	
	70	Tilskudd til andre folkehøgskoler, <i>kan nyttes under post 60</i>	364 128 000	
254		Tilskudd til voksenopplæring (jf. kap. 3254)		
	60	Tilskudd til norskopplæring for innvandrere	601 835 000	
	62	Tilskudd til grunnskoleopplæring for innvandrere 16-20 år	48 255 000	
	70	Tilskudd til studieforbund	210 485 000	
	71	Tilskudd til fjernundervisning	28 513 000	
	72	Tilskudd til kvinneuniversitetene, Norsk fredssenter og Studiesenteret Finnsnes	5 884 000	
	73	Tilskudd til voksenopplæringsorganisasjoner	8 735 000	
256		VOX - Voksenopplæringsinstituttet (jf. kap. 3256)		
	1	Driftsutgifter	48 906 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	16 354 000	
258		Forskning, utviklingsarbeid og fellestiltak i voksenopplæringen		
	21	Spesielle driftsutgifter	80 063 000	
259		Kompetanseutviklingsprogrammet		

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	100 718 000	
260		Universitetet i Oslo		
	50	Statstilskudd	2 554 665 000	
261		Universitetet i Bergen		
	50	Statstilskudd	1 552 737 000	
262		Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet		
	50	Statstilskudd	2 011 902 000	
263		Universitetet i Tromsø		
	50	Statstilskudd	867 846 000	
264		Norges handelshøgskole		
	50	Statstilskudd	184 254 000	
265		Arkitektthøgskolen i Oslo (jf. kap. 3265)		
	1	Driftsutgifter	45 646 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	4 478 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	1 604 000	
268		Norges idrettshøgskole		
	50	Statstilskudd	82 625 000	
269		Norges musikkhøgskole (jf. kap. 3269)		
	1	Driftsutgifter	94 720 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	1 200 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	2 322 000	
270		Studier i utlandet og sosiale formål for elever og studenter		
	70	Tilskudd til lengre reiser, <i>overslagsbevilgning</i>	42 028 000	
	71	Tilrettelegging av studier i utlandet	7 941 000	
	73	Tilskudd til studentbarnehager	79 494 000	
	74	Tilskudd til velferdsarbeid	54 971 000	
	75	Tilskudd til bygging av studentboliger, <i>kan overføres</i> ..	218 453 000	
273		Statlige kunsthøgskoler (jf. kap. 3273)		
	1	Driftsutgifter	161 900 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	1 407 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	35 497 000	
274		Statlige høyskoler (jf. kap. 3274)		
	1	Driftsutgifter	3 973 255 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	192 629 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	133 056 000	
	50	Statstilskudd	1 805 542 000	
	70	Tilskudd	7 329 000	
278		Norges landbrukshøgskole		
	50	Statstilskudd	339 471 000	
279		Norges veterinærhøgskole (jf. kap. 3279)		
	1	Driftsutgifter	165 438 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
	21	Spesielle driftsutgifter	59 099 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	2 046 000	
281		Fellesutgifter for universiteter og høgschooler (jf. kap. 3281)		
	1	Driftsutgifter	342 447 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	1 731 000	
	30	Fellesmidler, <i>kan overføres</i>	25 200 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	7 997 000	
	70	Tilskudd til utgivelse av lærebøker	6 938 000	
	71	Tilskudd til Stiftelsen for helsetjenesteforskning ved Sentralsykehuset i Akershus	4 837 000	
	72	Stipendmidler for etterutdanning av kunstnere	1 951 000	
	73	Tilskudd til internasjonale programmer	58 500 000	
	75	Tilskudd til UNIK	12 731 000	
	76	Tilskudd til NORDUnet, <i>kan overføres</i>	20 632 000	
	77	Tilskudd til Falstadsenteret	2 060 000	
	78	Tilskudd til Universitets- og høgschoolerådet	6 275 000	
	79	Tilskudd til RiT2000, <i>kan overføres</i>	170 923 000	
282		Privat høgschoolsutdanning		
	70	Tilskudd	437 021 000	
283		Det norske meteorologiske institutt (jf. kap. 3283)		
	1	Driftsutgifter	231 455 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	65 701 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	14 597 000	
	72	Internasjonale samarbeidsprosjekter, <i>kan overføres</i>	49 129 000	
285		Norges forskningsråd		
	52	Forskningsformål	704 605 000	
	55	Administrasjon	179 808 000	
286		Fondet for forskning og nyskaping		
	50	Overføring til Norges forskningsråd	350 462 000	
287		Forskningsinstitutter og andre tiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter	5 369 000	
	50	NOVA	20 872 000	
	52	Norsk Utenrikspolitisk Institutt	14 931 000	
	54	Forskningsstiftelser	36 984 000	
	71	Tilskudd til andre private institusjoner	16 325 000	
	72	Til disposisjon for departementet	2 225 000	
288		Internasjonale samarbeidstiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter	2 105 000	
	72	Internasjonale grunnforskningsorganisasjoner	127 900 000	
310		Tilskudd til trossamfunn m.m. og privateide skole- og kirkebygg		
	70	Tilskudd til tros- og livssynsspørsmål, <i>overslagsbevilgning</i>	94 535 000	
	75	Tilskudd til privateide skole- og kirkebygg	7 000 000	
	76	Tilskudd til råd for tro og livssyn	1 824 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
340		Kirkelig administrasjon		
	1	Driftsutgifter	99 886 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	3 239 000	
	71	Tilskudd til kirkelige formål	126 863 000	
	72	Tilskudd til kirkelig virksomhet i kommunene	112 300 000	
	73	Tilskudd til virksomheten ved Nidaros domkirke	3 000 000	
	74	Tilskudd til Oslo domkirke	1 000 000	
	79	Til disposisjon, <i>kan overføres</i>	750 000	
341		Presteskapet		
	1	Driftsutgifter	543 857 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	2 428 000	
342		Nidaros domkirke m.m.		
	1	Driftsutgifter	31 643 000	
920		Norges forskningsråd		
	50	Tilskudd	799 000 000	
1020		Havforskningsinstituttet (jf. kap. 4020)		
	1	Driftsutgifter	188 200 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	122 000 000	
1021		Drift av forskningsfartøyene (jf. kap. 4021)		
	1	Driftsutgifter	91 000 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	45 580 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	307 000 000	
1023		Fiskeri-, havbruks- og transportrettet FoU (jf. kap. 4023)		
	1	Driftsutgifter	26 200 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	8 500 000	
	50	Tilskudd Norges forskningsråd, <i>kan overføres</i>	214 500 000	
	70	Tilskudd Fiskeriforskning i Tromsø, <i>kan overføres</i>	45 000 000	
	71	Tilskudd til utviklingstiltak, <i>kan overføres</i>	32 000 000	
1137		Forskning og utvikling		
	50	Forskningsaktivitet	131 214 000	
	51	Basisbevilgninger til forskningsinstitutter m.m.	150 523 000	
2410		Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 5310)		
	1	Driftsutgifter	248 285 000	
	70	Utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i>	4 480 800 000	
	71	Andre stipend, <i>overslagsbevilgning</i>	928 300 000	
	72	Rentestønad, <i>overslagsbevilgning</i>	1 505 400 000	
	73	Avskrivninger, <i>overslagsbevilgning</i>	474 000 000	
	74	Tap på utlån	464 000 000	
	75	Særskilte tilretteleggingstiltak for utdanning i utlandet	5 028 000	
		Totale utgifter		36 221 472 000
Inntekter				
3200		Utdannings- og forskningsdepartementet (jf. kap. 200)		
	5	Refusjon utdanningsbistand NORAD o.a.	2 500 000	
3202		Læringscenteret (jf. kap. 202)		
	1	Inntekter ved oppdrag	6 741 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
	2	Salgsinntekter m.v.	12 762 000	
3203		Statens utdanningskontorer (jf. kap. 203)		
	1	Inntekter ved oppdrag	1 200 000	
	2	Salgsinntekter m.v.	3 688 000	
	11	Kursavgifter	6 767 000	
3204		Foreldreutvalget for grunnskolen (jf. kap. 204)		
	2	Salgsinntekter m.v.	212 000	
3221		Grunnskolen (jf. kap. 221)		
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	46 388 000	
3222		Statens grunnskoler og grunnskoleinternat (jf. kap. 222)		
	2	Salgsinntekter m.v.	350 000	
3232		Statlige skoler med opplæring på videregående nivå (jf. kap. 232)		
	2	Salgsinntekter m.v.	5 209 000	
	61	Refusjoner fra fylkeskommuner	742 000	
3243		Kompetansesentra for spesialundervisning (jf. kap. 243)		
	1	Inntekter ved oppdrag	38 243 000	
	2	Salgsinntekter m.v.	4 487 000	
	11	Kursavgift ved voksenopplæring og etterutdanning	2 117 000	
	60	Betaling fra kommuner og fylkeskommuner	3 658 000	
3254		Tilskudd til voksenopplæring (jf. kap. 254)		
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	20 074 000	
3256		VOX - Voksenopplæringsinstituttet (jf. kap. 256)		
	1	Inntekter ved oppdrag	12 531 000	
	2	Salgsinntekter m.v.	5 657 000	
3265		Arkitekthøgskolen i Oslo (jf. kap. 265)		
	1	Inntekter ved oppdrag	4 500 000	
	2	Salgsinntekter m.v.	171 000	
3269		Norges musikkhøgskole (jf. kap. 269)		
	1	Inntekter ved oppdrag	1 200 000	
	2	Salgsinntekter m.v.	300 000	
3273		Statlige kunsthøgskoler (jf. kap. 273)		
	1	Inntekter ved oppdrag	1 430 000	
	2	Salgsinntekter m.v.	4 362 000	
3274		Statlige høyskoler (jf. kap. 274)		
	1	Inntekter ved oppdrag	198 425 000	
	2	Salgsinntekter m.v.	127 028 000	
3279		Norges veterinærhøgskole (jf. kap. 279)		
	1	Inntekter ved oppdrag	59 099 000	
	2	Salgsinntekter m.v.	21 692 000	
	4	Refusjon gebyrstipend	1 208 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
3281		Fellesutgifter for universiteter og høyskoler (jf. kap. 281)		
	1	Inntekter ved oppdrag	173 000	
	2	Salgsinntekter m.v.	1 112 000	
3283		Det norske meteorologiske institutt (jf. kap. 283)		
	1	Inntekter ved oppdrag	65 585 000	
	2	Salgsinntekter m.v.	11 478 000	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	59 000	
	5	Refusjon for flyværtjenester	70 092 000	
3286		Fondet for forskning og nyskaping (jf. kap. 286)		
	80	Avkastning	525 462 000	
3340		Kirkelig administrasjon		
	1	Ymse inntekter	1 532 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	3 239 000	
	3	Refusjoner	2 269 000	
3341		Presteskapet		
	2	Inntekter ved oppdrag	2 428 000	
	4	Leieinntekter m.m.	3 471 000	
3342		Nidaros domkirke m.m.		
	1	Ymse inntekter	6 269 000	
	4	Leieinntekter	2 676 000	
4020		Havforskningsinstituttet (jf. kap. 1020)		
	3	Oppdragsinntekter	132 000 000	
4021		Drift av forskningsfartøyene (jf. kap. 1021)		
	1	Oppdragsinntekter	45 580 000	
4023		Fiskeri-, havbruks- og transportrettet FoU (jf. kap. 1023)		
	1	Inntekter Ernæringsinstituttet	8 500 000	
5310		Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 2410)		
	3	Diverse inntekter	54 000	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	9 500 000	
	72	Gebyr	130 000 000	
5617		Renter fra Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 2410)		
	80	Renter	5 377 800 000	
		Totale inntekter		<u>6 992 020 000</u>

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Utdannings- og forskningsdepartementet i 2002 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 200 post 1	kap. 3200 post 2
kap. 202 post 1	kap. 3202 post 2
kap. 203 post 1	kap. 3203 postene 2 og 11
kap. 204 post 1	kap. 3204 post 2
kap. 222 post 1	kap. 3222 post 2
kap. 232 post 1	kap. 3232 postene 2 og 61
kap. 243 post 1	kap. 3243 postene 2, 11 og 60
kap. 256 post 1	kap. 3256 post 2
kap. 265 post 1	kap. 3265 postene 2 og 11
kap. 269 post 1	kap. 3269 postene 2, 6 og 11
kap. 270 post 75	kap. 3270 post 49
kap. 273 post 1	kap. 3273 postene 2, 6 og 11
kap. 274 post 1	kap. 3274 postene 2 og 11
kap. 279 post 1	kap. 3279 post 2, 4 og 11
kap. 281 post 1	kap. 3281 post 2
kap. 283 post 1	kap. 3283 postene 2 og 5
kap. 283 post 45	kap. 3283 post 2

2. overskride bevilgningene til oppdragsvirksomhet under postene 21 i 2002 mot tilsvarende merinntekter.
3. nytte inntekter av salg av leilighet i Barlindveien 15 c til kjøp av leilighet tilrettelagt for fysisk funksjonshemmede, jf. kap. 243 Kompetansesentra for spesialundervisning post 1 Driftsutgifter.
4. nytte inntekter av salg av eiendommer ved universitetene og Norges landbrukshøgskole til kjøp, vedlikehold og bygging av andre lokaler til undervisnings- og forskningsformål ved samme institusjon.
5. nytte inntekter ved salg av hybelhus i Schultz' gate til bygging av nye studentboliger, jf. kap. 270 Studium i utlandet og sosiale formål for elever og studenter post 75 Tilskudd til bygging av studentboliger.

III

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Utdannings- og forskningsdepartementet i 2002 kan:

1. gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
202		Læringssenteret	
	70	Tilskudd til læremiddel o.a.	20,0 mill. kroner
226		Kvalitetsutvikling i grunnskolen og videregående opplæring	
	21	Spesielle driftsutgifter	100,0 mill. kroner
248		Særskilte IKT-tiltak i utdanningen	
	21	Spesielle driftsutgifter	15,0 mill. kroner
270		Studier i utlandet og sosiale formål for elever og studenter	
	75	Tilskudd til bygging av studentboliger	196,0 mill. kroner
285		Norges forskningsråd	
	52	Forskningsformål	37,5 mill. kroner

2. gi tilsagn om tilskudd til opplæring for elever med annet morsmål enn norsk og samisk i grunnskolen for 1. halvår 2003 (2. halvdel av skoleåret 2002-2003) etter de satsene som blir fastsatt for 2. halvår 2002 (1. halvdel av skoleåret 2002-2003), jf. kap. 221 Grunnskolen post 65 Tilskudd til opplæring for språklige minoriteter i grunnskolen.
3. gi tilsagn om tilskudd til kommunale musikk- og kulturskoler for 1. halvår 2003 (2. halvdel av skoleåret 2002-2003) etter de satsene som blir fastsatt for 2. halvår 2002 (1. halvdel av skoleåret 2002-2003), jf. kap. 221 Grunnskolen post 67 Tilskudd til kommunale musikk- og kulturskoler.
4. gi tilsagn om tilskudd til opplæring i finsk som andrespråk i grunnskolen for 1. halvår 2003 (2. halvdel av skoleåret 2002-2003) etter de satsene som blir fastsatt for 2. halvår 2002 (1. halvdel av skoleåret 2002-2003), jf. kap. 224 Fellestiltak i grunnskolen og videregående opplæring post 64 Tilskudd til opplæring i finsk.
5. gi tilsagn om tilskudd til videreutdanning i finsk for lærere i grunnskolen tilsvarende 2 studiepermisjoner for 1. halvår 2003 (2. halvdel av skoleåret 2002-2003) etter gjeldende regler, jf. kap. 224 Fellestiltak i grunnskolen og videregående opplæring post 64 Tilskudd til opplæring i finsk.
6. gi tilsagn om å utbetale støtte for 1. halvår 2003 (2. halvdel av undervisningsåret 2002-2003) etter de satser som blir fastsatt 2. halvår 2002 (1. halvdel av undervisningsåret 2002-2003), jf. kap. 240 Private skoler m.v. post 70 Tilskudd og kap. 2410 Statens lånekasse for utdanning post 70 Utdanningsstipend, post 71 Andre stipend, post 72 Rentestønad og post 90 Lån til Statens lånekasse for utdanning og kap. 5617 Renter fra Statens lånekasse for utdanning post 80 Renter.
7. gi tilsagn om å utbetale tillegg til utdanningslånet for 2002 med kr 3 575 pr. måned i opptil to måneder for studenter som tar del i undervisning som er omfattet av ordningen med sommerundervisning, jf. kap. 2410 Statens lånekasse for utdanning post 72 Rentestønad og post 90 Lån til Statens låne-

kasse for utdanning og kap. 5617 Renter fra Statens lånekasse for utdanning post 80 Renter.

IV

Diverse fullmakter

Stortinget samtykker i at:

1. privatister som melder seg til eksamen, og kandidater som melder seg til fag-/svenneprøver etter opplæringslova § 3-5, skal betale et gebyr pr. prøve. Gebyret skal betales til fylkeskommunen. Privatister som melder seg til eksamen, skal betale kr 270 dersom privatisten ikke har prøvd seg i faget tidligere som privatist eller elev, og kr 550 ved forbedringsprøver. Kandidater som melder seg til fag-/svenneprøver etter opplæringslova § 3-5, skal betale kr 550 pr. prøve dersom kandidaten ikke har gått opp tidligere, og kr 1 090 ved senere forsøk.
2. Utdannings- og forskningsdepartementet kan organisere innkreving av Kopinoravgift og utgifter til papir/kopier fra studenter ved underliggende institusjoner.
3. institusjoner under lov om universiteter og høyskoler etter nærmere retningslinjer fra Utdannings- og forskningsdepartementet kan gis adgang til å ta egenandeler av kursdeltakere for studier.
4. kap. 264 Norges handelshøgskole, kap. 268 Norges idrettshøgskole, kap. 278 Norges landbruks-høgskole, Høgskolen i Agder, Høgskolen i Bodø, Høgskolen i Stavanger og Høgskolen i Oslo under kap. 274 Statlige høyskoler gis unntak fra Bevilgningsreglementets § 4.
5. ubrukte bevilgninger for 2001 under kap. 264 Norges handelshøgskole, kap. 268 Norges idrettshøgskole, kap. 278 Norges landbrukshøgskole og Høgskolen i Agder, Høgskolen i Bodø, Høgskolen i Stavanger og Høgskolen i Oslo under kap. 274 Statlige høyskoler postene 1 Driftsutgifter, 21 Spesielle driftsutgifter og 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres i samsvar med vanlige regler til 2002 til post 50 Statstilskudd under henholdsvis kap. 264 Norges handelshøgskole, kap. 268 Norges idrettshøgskole, kap. 278 Norges

V

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kultur- og kirkedepartementet i 2002 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 340 post 1	kap. 3340 postene 1 og 3
kap. 340 post 21	kap. 3340 postene 2, 60 og 70
kap. 341 post 1	kap. 3341 post 4
kap. 341 post 21	kap. 3341 post 2
kap. 342 post 1	kap. 3342 post 1 og 4

VI

Nettoføring

Stortinget samtykker i at forvaltningsorganet til Opplysningsvesenets fond får unntak fra bevilgningsreglementets § 4.

VII

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2002 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
920	50	Norges forskningsråd Tilskudd	107,50 mill. kroner

VIII

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Fiskeridepartementet i 2002 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1020 postene 1 og 21	kap. 4020 post 3
kap. 1021 postene 1 og 21	kap. 4021 post 1
kap. 1023 postene 1 og 21	kap. 4023 post 1

IX

Fullmakt til å etablere aksjeselskap

Stortinget samtykker i at Havforskningsinstituttet og Ernæringsinstituttet i samarbeid med Universitetet i Bergen får fullmakt til å etablere aksjeselskapet PRO-TEVS AS.

**Forslag fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk
Venstreparti og Senterpartiet:**

Forslag 2

Stortinget ber Regjeringen opprette en fullverdig tannlegeutdanning ved Universitetet i Tromsø der den offentlige tannhelsetjenesten vektlegges spesielt i studieopplegget.

**Forslag fra Fremskrittspartiet og representanten
Jan Simonsen:**

Forslag 3

Stortinget ber Regjeringen om å sette i gang et prosjekt for å gjennomføre forsøk, spesielt i forhold til komponenten som gjelder studentfinansiering. Forsøket bør innrettes slik at den statlige finansieringen følger studenten. Prosjektet evalueres fortløpende. Norges forskningsråd foretar evalueringen.

Forslag 4

Stortinget ber Regjeringen legge frem en sak om hvordan manglende lese- og skriveferdigheter, i kombinasjon med drop-out fra skolen, påvirker unges mulighet til en kriminell adferd.

Forslag 5

Virksomheten til Statens lånekasse for utdanning konkurranseutsettes. Det fremlegges sak om dette til Stortinget.

Forslag 6

Stortinget ber Regjeringen om en fortløpende evaluering av de konsekvenser omleggingen av kostnadsnormen har for utenlandsstudentene i de ulike land.

Forslag 7

Stortinget ber Regjeringen så snart det er innhentet oversikt over konsekvensene ved omleggingen, å legge frem justeringer av kostnadsnormen for de land omleggingen har hatt negative konsekvenser for sammenlignet med studenter i Norge.

9. KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har ellers ingen merknader, viser til proposisjonene og råder Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

**A. Rammeområde 17
(Kirke, utdanning og forskning)**

I

På statsbudsjettet for 2002 bevilges under:

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
Utgifter				
200		Utdannings- og forskningsdepartementet (jf. kap. 3200)		
	1	Driftsutgifter	139 241 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	2 065 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres	2 257 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
202		Læringscenteret (jf. kap. 3202)		
	1	Driftsutgifter	68 151 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i>	7 051 000	
	70	Tilskudd til læremidler mv., <i>kan overføres,</i> <i>kan nyttes under post 21</i>	33 813 000	
203		Statens utdanningskontorer (jf. kap. 3203)		
	1	Driftsutgifter	101 927 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	1 200 000	
204		Foreldreutvalget for grunnskolen (jf. kap. 3204)		
	1	Driftsutgifter	5 395 000	
206		Samisk utdanningsadministrasjon		
	50	Tilskudd til Sametinget	25 687 000	
221		Grunnskolen (jf. kap. 3221)		
	1	Driftsutgifter	10 046 000	
	60	Tilskudd til virkemiddeltiltak i Nord-Norge, <i>kan overføres</i>	17 982 000	
	61	Tilskudd til institusjoner	33 798 000	
	62	Tilskudd til Fjellheimen leirskole	3 802 000	
	63	Tilskudd til skolefritidsordninger, <i>kan overføres</i>	434 915 000	
	65	Tilskudd til opplæring for språklige minoriteter i grunnskolen	714 609 000	
	66	Tilskudd til leirskoleopplæring	29 790 000	
	67	Tilskudd til kommunale musikk- og kulturskoler, <i>overslagsbevilgning</i>	88 009 000	
	69	Kompensasjon for investeringskostnader ved grunnskole- lereformen	546 864 000	
	70	Tilskudd til utvikling av musikk- og kulturskolene	7 308 000	
222		Statens grunnskoler og grunnskoleinternat (jf. kap. 3222)		
	1	Driftsutgifter	41 767 000	
223		Videregående opplæring		
	1	Driftsutgifter	6 925 000	
	60	Tilskudd til landslinjer	109 800 000	
	65	Tilskudd til opplæring for språklige minoriteter i videregående opplæring	25 244 000	
	70	Tilskudd til bedrifter som tar inn lærlinger med spesielle behov	6 700 000	
	71	Tilskudd til drift av opplæringsråd	8 039 000	
	72	Tilskudd til internasjonale utdanningsprogram	37 400 000	
	73	Tilskudd til studieopphold i utlandet	7 044 000	
	74	Tilskudd til Røde Kors Nordisk United World College	21 020 000	
224		Fellestiltak i grunnskolen og videregående opplæring		
	1	Driftsutgifter	98 238 000	
	61	Tilskudd til opplæring innenfor kriminalomsorgen	94 702 000	
	62	Tilskudd til seniortiltak i grunnskolen	43 000 000	
	63	Tilskudd til seniortiltak i videregående opplæring	42 000 000	
	64	Tilskudd til opplæring i finsk	7 079 000	
	68	Det samiske utdanningsområdet, <i>kan overføres</i>	30 938 000	
	70	Tilskudd	7 949 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
226		Kvalitetsutvikling i grunnskolen og videregående opplæring		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	360 268 000	
232		Statlige skoler med opplæring på videregående nivå (jf. kap. 3232)		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 60</i>	99 309 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	3 812 000	
240		Private skoler mv.		
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	1 319 194 000	
	75	Tilskudd til privatskoleorganisasjoner	469 000	
243		Kompetansesentra for spesialundervisning (jf. kap. 3243)		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under postene 21 og 60</i>	672 940 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	38 403 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	6 379 000	
	60	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, <i>kan overføres</i>	82 600 000	
	75	Til disposisjon for departementet	2 828 000	
248		Særskilte IKT-tiltak i utdanningen		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i>	179 709 000	
	70	Tilskudd til IKT-tiltak, <i>kan nyttes under post 21</i>	2 895 000	
249		Andre tiltak i utdanningen		
	21	Spesielle driftsutgifter	16 626 000	
	61	Tilskudd til Nordland kunst- og filmskole	2 065 000	
	62	Moskvaskolen	1 000 000	
	72	Tilskudd til den franske og den tyske skolen i Oslo	5 000 000	
	73	Tilskudd til internatdriften ved Krokeide yrkesskole ...	16 402 000	
	75	Særskilt tilskudd til toppidrettsgymnas	11 256 000	
253		Folkehøgskoler		
	21	Spesielle driftsutgifter	2 390 000	
	60	Tilskudd til fylkeskommunale folkehøgskoler, <i>kan nyttes under post 70</i>	40 475 000	
	70	Tilskudd til andre folkehøgskoler, <i>kan nyttes under post 60</i>	364 128 000	
254		Tilskudd til voksenopplæring (jf. kap. 3254)		
	60	Tilskudd til norskopplæring for innvandrere	601 835 000	
	62	Tilskudd til grunnskoleopplæring for innvandrere 16-20 år	48 255 000	
	70	Tilskudd til studieforbund	210 485 000	
	71	Tilskudd til fjernundervisning	28 513 000	
	72	Tilskudd til kvinneuniversitetene, Norsk fredssenter og Studiesenteret Finnsnes	5 884 000	
	73	Tilskudd til voksenopplæringsorganisasjoner	8 735 000	
256		VOX - Voksenopplæringsinstituttet (jf. kap. 3256)		
	1	Driftsutgifter	48 906 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	16 354 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
258		Forskning, utviklingsarbeid og fellestiltak i voksenopplæringen		
	21	Spesielle driftsutgifter	80 063 000	
259		Kompetanseutviklingsprogrammet		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	100 718 000	
260		Universitetet i Oslo		
	50	Statstilskudd	2 554 665 000	
261		Universitetet i Bergen		
	50	Statstilskudd	1 552 737 000	
262		Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet		
	50	Statstilskudd	2 011 902 000	
263		Universitetet i Tromsø		
	50	Statstilskudd	867 846 000	
264		Norges handelshøgskole		
	50	Statstilskudd	184 254 000	
265		Arkitektthøgskolen i Oslo (jf. kap. 3265)		
	1	Driftsutgifter	45 646 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	4 478 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	1 604 000	
268		Norges idrettshøgskole		
	50	Statstilskudd	82 625 000	
269		Norges musikkhøgskole (jf. kap. 3269)		
	1	Driftsutgifter	94 720 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	1 200 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	2 322 000	
270		Studier i utlandet og sosiale formål for elever og studenter		
	70	Tilskudd til lengre reiser, <i>overslagsbevilgning</i>	42 028 000	
	71	Tilrettelegging av studier i utlandet	7 941 000	
	73	Tilskudd til studentbarnehager	73 494 000	
	74	Tilskudd til velferdsarbeid	54 971 000	
	75	Tilskudd til bygging av studentboliger, <i>kan overføres</i>	192 453 000	
273		Statlige kunsthøgskoler (jf. kap. 3273)		
	1	Driftsutgifter	161 900 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	1 407 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	35 497 000	
274		Statlige høyskoler (jf. kap. 3274)		
	1	Driftsutgifter	3 973 255 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	192 629 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	133 056 000	
	50	Statstilskudd	1 805 542 000	
	70	Tilskudd	7 329 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
278	50	Norges landbrukshøgskole Statstilskudd	339 471 000	
279		Norges veterinærhøgskole (jf. kap. 3279)		
	1	Driftsutgifter	165 438 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	59 099 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	2 046 000	
281		Fellesutgifter for universiteter og høyskoler (jf. kap. 3281)		
	1	Driftsutgifter	342 447 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	1 731 000	
	30	Fellesmidler, <i>kan overføres</i>	25 200 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	7 997 000	
	70	Tilskudd til utgivelse av lærebøker	6 938 000	
	71	Tilskudd til Stiftelsen for helsetjenesteforskning ved Sentralsykehuset i Akershus	4 837 000	
	72	Stipendmidler for etterutdanning av kunstnere	1 951 000	
	73	Tilskudd til internasjonale programmer	58 500 000	
	75	Tilskudd til UNIK	12 731 000	
	76	Tilskudd til NORDUnet, <i>kan overføres</i>	7 632 000	
	77	Tilskudd til Falstadsenteret	2 060 000	
	78	Tilskudd til Universitets- og høyskolerådet	6 275 000	
	79	Tilskudd til RiT2000, <i>kan overføres</i>	170 923 000	
282	70	Privat høyskoleutdanning Tilskudd	436 021 000	
283		Det norske meteorologiske institutt (jf. kap. 3283)		
	1	Driftsutgifter	231 455 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	65 701 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	9 597 000	
	72	Internasjonale samarbeidsprosjekter, <i>kan overføres</i>	49 129 000	
285		Norges forskningsråd		
	52	Forskningsformål	704 605 000	
	55	Administrasjon	179 808 000	
286	50	Fondet for forskning og nyskaping Overføring til Norges forskningsråd	350 462 000	
287		Forskningsinstitutter og andre tiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter	5 369 000	
	50	NOVA	20 872 000	
	52	Norsk Utenrikspolitisk Institutt	14 931 000	
	54	Forskningsstiftelser	36 984 000	
	71	Tilskudd til andre private institusjoner	15 325 000	
	72	Til disposisjon for departementet	2 225 000	
288		Internasjonale samarbeidstiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter	2 105 000	
	72	Internasjonale grunnforskningsorganisasjoner	127 900 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
310		Tilskudd til trossamfunn m.m. og privateide skole- og kirkebygg		
	70	Tilskudd til tros- og livssynsspørsmål, <i>overslagsbevilgning</i>	94 535 000	
	76	Tilskudd til råd for tro og livssyn	1 824 000	
340		Kirkelig administrasjon		
	1	Driftsutgifter	97 886 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	3 239 000	
	71	Tilskudd til kirkelige formål	126 863 000	
	72	Tilskudd til kirkelig virksomhet i kommunene	100 000 000	
	73	Tilskudd til virksomheten ved Nidaros domkirke	3 000 000	
	74	Tilskudd til Oslo domkirke	1 000 000	
	79	Til disposisjon, <i>kan overføres</i>	750 000	
341		Presteskapet		
	1	Driftsutgifter	529 857 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	2 428 000	
342		Nidaros domkirke m.m.		
	1	Driftsutgifter	31 643 000	
920		Norges forskningsråd		
	50	Tilskudd	799 000 000	
1020		Havforskningsinstituttet (jf. kap. 4020)		
	1	Driftsutgifter	188 200 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	122 000 000	
1021		Drift av forskningsfartøyene (jf. kap. 4021)		
	1	Driftsutgifter	91 000 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	45 580 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	307 000 000	
1023		Fiskeri-, havbruks- og transportrettet FoU (jf. kap. 4023)		
	1	Driftsutgifter	26 200 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	8 500 000	
	50	Tilskudd Norges forskningsråd, <i>kan overføres</i>	214 500 000	
	70	Tilskudd Fiskeriforskning i Tromsø, <i>kan overføres</i>	45 000 000	
	71	Tilskudd til utviklingstiltak, <i>kan overføres</i>	32 000 000	
1137		Forskning og utvikling		
	50	Forskningsaktivitet	131 214 000	
	51	Basisbevilgninger til forskningsinstitutter m.m.	150 523 000	
2410		Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 5310)		
	1	Driftsutgifter	255 285 000	
	70	Utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i>	4 679 800 000	
	71	Andre stipend, <i>overslagsbevilgning</i>	914 800 000	
	72	Rentestønad, <i>overslagsbevilgning</i>	1 482 400 000	
	73	Avskrivninger, <i>overslagsbevilgning</i>	474 000 000	
	74	Tap på utlån	464 000 000	
	75	Særskilte tilretteleggingstiltak for utdanning i utlandet	4 528 000	
		Totale utgifter		36 221 472 000

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
Inntekter				
3200		Utdannings- og forskningsdepartementet (jf. kap. 200)		
	5	Refusjon utdanningsbistand NORAD o.a.	2 500 000	
3202		Læringssenteret (jf. kap. 202)		
	1	Inntekter ved oppdrag	6 741 000	
	2	Salgsinntekter m.v.	12 762 000	
3203		Statens utdanningskontorer (jf. kap. 203)		
	1	Inntekter ved oppdrag	1 200 000	
	2	Salgsinntekter m.v.	3 688 000	
	11	Kursavgifter	6 767 000	
3204		Foreldreutvalget for grunnskolen (jf. kap. 204)		
	2	Salgsinntekter m.v.	212 000	
3221		Grunnskolen (jf. kap. 221)		
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	46 388 000	
3222		Statens grunnskoler og grunnskoleinternat (jf. kap. 222)		
	2	Salgsinntekter m.v.	350 000	
3232		Statlige skoler med opplæring på videregående nivå (jf. kap. 232)		
	2	Salgsinntekter m.v.	5 209 000	
	61	Refusjoner fra fylkeskommuner	742 000	
3243		Kompetansesentra for spesialundervisning (jf. kap. 243)		
	1	Inntekter ved oppdrag	38 243 000	
	2	Salgsinntekter m.v.	4 487 000	
	11	Kursavgift ved voksenopplæring og etterutdanning	2 117 000	
	60	Betaling fra kommuner og fylkeskommuner	3 658 000	
3254		Tilskudd til voksenopplæring (jf. kap. 254)		
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	20 074 000	
3256		VOX - Voksenopplæringsinstituttet (jf. kap. 256)		
	1	Inntekter ved oppdrag	12 531 000	
	2	Salgsinntekter m.v.	5 657 000	
3265		Arkitektøgskolen i Oslo (jf. kap. 265)		
	1	Inntekter ved oppdrag	4 500 000	
	2	Salgsinntekter m.v.	171 000	
3269		Norges musikkhøgskole (jf. kap. 269)		
	1	Inntekter ved oppdrag	1 200 000	
	2	Salgsinntekter m.v.	300 000	
3273		Statlige kunsthøgskoler (jf. kap. 273)		
	1	Inntekter ved oppdrag	1 430 000	
	2	Salgsinntekter m.v.	4 362 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
3274		Statlige høyskoler (jf. kap. 274)		
	1	Inntekter ved oppdrag	198 425 000	
	2	Salgsinntekter m.v.	<u>127 028 000</u>	
3279		Norges veterinærhøgskole (jf. kap. 279)		
	1	Inntekter ved oppdrag	59 099 000	
	2	Salgsinntekter m.v.	<u>21 692 000</u>	
	4	Refusjon gebyrstipend	<u>1 208 000</u>	
3281		Fellesutgifter for universiteter og høyskoler (jf. kap. 281)		
	1	Inntekter ved oppdrag	173 000	
	2	Salgsinntekter m.v.	<u>1 112 000</u>	
3283		Det norske meteorologiske institutt (jf. kap. 283)		
	1	Inntekter ved oppdrag	65 585 000	
	2	Salgsinntekter m.v.	<u>11 478 000</u>	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	<u>59 000</u>	
	5	Refusjon for flyværtjenester	<u>70 092 000</u>	
3286		Fondet for forskning og nyskaping (jf. kap. 286)		
	80	Avkastning	<u>525 462 000</u>	
3340		Kirkelig administrasjon		
	1	Ymse inntekter	1 532 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	<u>3 239 000</u>	
	3	Refusjoner	<u>2 269 000</u>	
3341		Presteskapet		
	2	Inntekter ved oppdrag	2 428 000	
	4	Leieinntekter m.m.	<u>3 471 000</u>	
3342		Nidaros domkirke m.m.		
	1	Ymse inntekter	6 269 000	
	4	Leieinntekter	<u>2 676 000</u>	
4020		Havforskningsinstituttet (jf. kap. 1020)		
	3	Oppdragsinntekter	<u>132 000 000</u>	
4021		Drift av forskningsfartøylene (jf. kap. 1021)		
	1	Oppdragsinntekter	<u>45 580 000</u>	
4023		Fiskeri-, havbruks- og transportrettet FoU (jf. kap. 1023)		
	1	Inntekter Ernæringsinstituttet	<u>8 500 000</u>	
5310		Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 2410)		
	3	Diverse inntekter	54 000	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	<u>9 500 000</u>	
	72	Gebyr	<u>130 000 000</u>	
5617		Renter fra Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 2410)		
	80	Renter	<u>5 377 800 000</u>	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
		Totale inntekter		6 992 020 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Utdannings- og forskningsdepartementet i 2002 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 200 post 1	kap. 3200 post 2
kap. 202 post 1	kap. 3202 post 2
kap. 203 post 1	kap. 3203 postene 2 og 11
kap. 204 post 1	kap. 3204 post 2
kap. 222 post 1	kap. 3222 post 2
kap. 232 post 1	kap. 3232 postene 2 og 61
kap. 243 post 1	kap. 3243 postene 2, 11 og 60
kap. 256 post 1	kap. 3256 post 2
kap. 265 post 1	kap. 3265 postene 2 og 11
kap. 269 post 1	kap. 3269 postene 2, 6 og 11
kap. 270 post 75	kap. 3270 post 49
kap. 273 post 1	kap. 3273 postene 2, 6 og 11
kap. 274 post 1	kap. 3274 postene 2 og 11
kap. 279 post 1	kap. 3279 post 2, 4 og 11
kap. 281 post 1	kap. 3281 post 2
kap. 283 post 1	kap. 3283 postene 2 og 5
kap. 283 post 45	kap. 3283 post 2

- overskride bevilgningene til oppdragsvirksomhet under postene 21 i 2002 mot tilsvarende merinntekter.
- nytte inntekter av salg av leilighet i Barlindveien 15 c til kjøp av leilighet tilrettelagt for fysisk funksjonshemmede, jf. kap. 243 Kompetansesentra for spesialundervisning post 1 Driftsutgifter.
- nytte inntekter av salg av eiendommer ved universitetene og Norges landbrukshøgskole til kjøp, vedlikehold og bygging av andre lokaler til undervisnings- og forskningsformål ved samme institusjon.
- nytte inntekter ved salg av hybelhus i Schultz' gate til bygging av nye studentboliger, jf. kap. 270 Studium i utlandet og sosiale formål for elever og studenter post 75 Tilskudd til bygging av studentboliger.

III

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Utdannings- og forskningsdepartementet i 2002 kan:

- gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelser	Samlet ramme
202		Læringssenteret	
	70	Tilskudd til læremiddel o.a.	20,0 mill. kroner
226		Kvalitetsutvikling i grunnskolen og videregående opplæring	
	21	Spesielle driftsutgifter	100,0 mill. kroner
248		Særskilte IKT-tiltak i utdanningen	
	21	Spesielle driftsutgifter	15,0 mill. kroner
270		Studier i utlandet og sosiale formål for elever og studenter	
	75	Tilskudd til bygging av studentboliger	196,0 mill. kroner
285		Norges forskningsråd	
	52	Forskningsformål	37,5 mill. kroner

- gi tilsagn om tilskudd til opplæring for elever med annet morsmål enn norsk og samisk i grunnskolen for 1. halvår 2003 (2. halvdel av skoleåret 2002-2003) etter de satsene som blir fastsatt for 2. halvår 2002 (1. halvdel av skoleåret 2002-2003), jf. kap. 221 Grunnskolen post 65 Tilskudd til opplæring for språklige minoriteter i grunnskolen.

3. gi tilsagn om tilskudd til kommunale musikk- og kulturskoler for 1. halvår 2003 (2. halvdel av skoleåret 2002-2003) etter de satsene som blir fastsatt for 2. halvår 2002 (1. halvdel av skoleåret 2002-2003), jf. kap. 221 Grunnskolen post 67 Tilskudd til kommunale musikk- og kulturskoler.
4. gi tilsagn om tilskudd til opplæring i finsk som andrespråk i grunnskolen for 1. halvår 2003 (2. halvdel av skoleåret 2002-2003) etter de satsene som blir fastsatt for 2. halvår 2002 (1. halvdel av skoleåret 2002-2003), jf. kap. 224 Fellestiltak i grunnskolen og videregående opplæring post 64 Tilskudd til opplæring i finsk.
5. gi tilsagn om tilskudd til videreutdanning i finsk for lærere i grunnskolen tilsvarende 2 studiepermisjoner for 1. halvår 2003 (2. halvdel av skoleåret 2002-2003) etter gjeldende regler, jf. kap. 224 Fellestiltak i grunnskolen og videregående opplæring post 64 Tilskudd til opplæring i finsk.
6. gi tilsagn om å utbetale støtte for 1. halvår 2003 (2. halvdel av undervisningsåret 2002-2003) etter de satser som blir fastsatt 2. halvår 2002 (1. halvdel av undervisningsåret 2002-2003), jf. kap. 240 Private skoler m.v. post 70 Tilskudd og kap. 2410 Statens lånekasse for utdanning post 70 Utdanningsstipend, post 71 Andre stipend, post 72 Rentestønad og post 90 Lån til Statens lånekasse for utdanning og kap. 5617 Renter fra Statens lånekasse for utdanning post 80 Renter.
7. gi tilsagn om å konvertere lån til stipend 1. halvår 2003 (2. halvdel av undervisningsåret 2002-03), jf. kap. 2410 Statens lånekasse for utdanning, post 50 Avsetning til utdanningsstipend.
8. gi tilsagn om å utbetale tillegg til utdanningslånet for 2002 med kr 3 575 pr. måned i opptil to måneder for studenter som tar del i undervisning som er omfattet av ordningen med sommerundervisning, jf. kap. 2410 Statens lånekasse for utdanning post 72 Rentestønad og post 90 Lån til Statens lånekasse for utdanning og kap. 5617 Renter fra Statens lånekasse for utdanning post 80 Renter.
1. privatister som melder seg til eksamen, og kandidater som melder seg til fag-/svenneprøver etter opplæringslova § 3-5, skal betale et gebyr pr. prøve. Gebyret skal betales til fylkeskommunen. Privatister som melder seg til eksamen, skal betale kr 270 dersom privatisten ikke har prøvd seg i faget tidligere som privatist eller elev, og kr 550 ved forbedringsprøver. Kandidater som melder seg til fag-/svenneprøver etter opplæringslova § 3-5, skal betale kr 550 pr. prøve dersom kandidaten ikke har gått opp tidligere, og kr 1 090 ved senere forsøk.
2. Utdannings- og forskningsdepartementet kan organisere innkreving av Kopinoravgift og utgifter til papir/kopier fra studenter ved underliggende institusjoner.
3. institusjoner under lov om universiteter og høyskoler etter nærmere retningslinjer fra Utdannings- og forskningsdepartementet kan gis adgang til å ta egenandeler av kursdeltakere for studier.
4. kap. 264 Norges handelshøgskole, kap. 268 Norges idrettshøgskole, kap. 278 Norges landbruks-høgskole, Høgskolen i Agder, Høgskolen i Bodø, Høgskolen i Stavanger og Høgskolen i Oslo under kap. 274 Statlige høyskoler gis unntak fra Bevilgningsreglementets § 4.
5. ubrukte bevilgninger for 2001 under kap. 264 Norges handelshøgskole, kap. 268 Norges idrettshøgskole, kap. 278 Norges landbrukshøgskole og Høgskolen i Agder, Høgskolen i Bodø, Høgskolen i Stavanger og Høgskolen i Oslo under kap. 274 Statlige høyskoler postene 1 Driftsutgifter, 21 Spesielle driftsutgifter og 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres i samsvar med vanlige regler til 2002 til post 50 Statstilskudd under henholdsvis kap. 264 Norges handelshøgskole, kap. 268 Norges idrettshøgskole, kap. 278 Norges landbrukshøgskole og kap. 274 Statlige høyskoler.

IV

Diverse fullmakter

Stortinget samtykker i at:

V

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kultur- og kirkedepartementet i 2002 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 340 post 1	kap. 3340 postene 1 og 3
kap. 340 post 21	kap. 3340 postene 2, 60 og 70
kap. 341 post 1	kap. 3341 post 4
kap. 341 post 21	kap. 3341 post 2
kap. 342 post 1	kap. 3342 post 1 og 4

VI

Nettoføring

Stortinget samtykker i at forvaltningsorganet til Opplysningsvesenets fond får unntak fra bevilgningsreglementets § 4.

VII

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2002 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
920		Norges forskningsråd	
	50	Tilskudd	107,50 mill. kroner

VIII

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Fiskeridepartementet i 2002 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1020 postene 1 og 21	kap. 4020 post 3
kap. 1021 postene 1 og 21	kap. 4021 post 1
kap. 1023 postene 1 og 21	kap. 4023 post 1

IX

Fullmakt til å etablere aksjeselskap

Stortinget samtykker i at Havforskningsinstituttet og Ernæringsinstituttet i samarbeid med Universitetet i Bergen får fullmakt til å etablere aksjeselskapet PROTEVS AS.

B. Rammeuavhengige vedtak

I

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om endring av opplæringslova slik at gratisprinsippet i grunnskolen blir reelt.

II

Stortinget ber Regjeringen om at IFI II-bygget nå betraktes som et ordinært statlig byggeprosjekt. Stortinget ber videre Regjeringen i revidert nasjonalbudsjett komme med en avklaring av finansieringsbehovet for IFI II-bygget.

III

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag slik at grunnkapitalen til Opplysningsvesenets fond inflasjonsjusteres. Regjeringen bes vurdere om regler for fondets grunnkapital bør innarbeides i fondets lover.

Oslo, i kirke-, utdannings- og forskningskomiteen, den 4. desember 2001

Rolf Reikvam

leder og ordf. for kap. 259, 261, 281 og 3281

Vidar Bjørnstad

ordf. for kap. 262, 285, 286, 920 og 3286

Ine Marie Eriksen

ordf. for kap. 260, 2410 og 5310

Ursula Evje

ordf. for kap. 243, 256, 279, 282, 299, 3243, 3256 og 3279

Trine Skei Grande

ordf. for kap. 249, 273 og 3273

Lena Jensen

ordf. for kap. 202, 221, 263, 287, 3202 og 3221

Arne Lyngstad

ordf. for kap. 294, 295, 3294 og 3295

Eva M. Nielsen

ordf. for kap. 206, 210, 254 og 3254

Jan Olav Olsen

ordf. for kap. 203, 222, 297, 3203, 3222 og 3297

Raymond Robertsen

ordf. for kap. 223, 224 og 248

Jan Simonsen

ordf. for kap. 232, 265, 269, 3232, 3265 og 3269

Elsa Skarbøvik

ordf. for kap. 204, 240, 253, 270 og 3204

Rune J. Skjælaaen

ordf. for kap. 258, 274, 283, 1021, 1023, 3274, 3283, 4021 og 4023

Arne Sortevik

ordf. for kap. 226, 264, 268, 1020 og 4020

Søren Fredrik Voie

ordf. for kap. 278, 288 og 1137

Karita Bekkemellem Orheim

sekretær og ordf. for kap. 200 og 3200